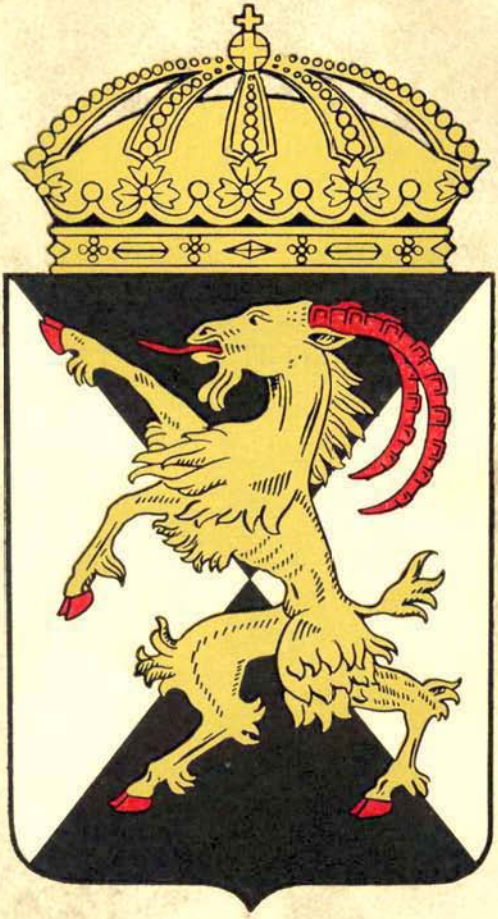

SKANSKA NORRLAND AB
Väg Norrland
Bygg Gävleborgs län
GÄVLE Tel. 026-18 04 50

BOCKEN

årsskrift

Utgiven av KUNGLIG HÄLSINGE REGEMENTES KAMRATFÖRENING

1993

ANSVARIG UTGIVARE 1992/93
Redaktör mj Lars Söderberg
Telefon 026-61 54 80

Bitr. redaktör övlt Erik Persson
Telefon 026-61 95 06

Annonsanskaffare
Löjtnant Björn Ellebo
Telefon 026-61 54 80 (arb)

Solvarvet
Löjtnant Håkan Jaldén

Kassör
Intendent Peder Knutsson
Telefon 026-62 64 29

Medlemsavgiften 100:- samt ev gåva kan insättas
på postgiro 13 73 32-3 Kamratföreningen, Gävle.

Adress:
Redaktion Bocken I 14/Fo 21, Box 614, 801 26 Gävle.

Adress när det gäller medlemsavgift och dylikt
Peder Knutsson
Stubbrättsvägen 8 A
802 70 GÄVLE

ISSN 0347-299X

INNEHÅLLSFÖRTECKNING Sid.

Förord 5
Regementschefen har ordet 7
Stab och förvaltning 9
Välkomna till regementet 15
Tack för lång och trogen tjänst 15
I 14 S 1992 17
Utbildningsåret 92/93 21
Regementschefens tal till riksdagsmännen 23
Är det verkligen meningen 27
Nyårsmottagningen 1993 29
Minnen från utbildningen vid stamskolorna på I 14 1943–1946 33
Gävle som Garnison för artillerister 49
Kapten Helmer Nygrens minnen från Kamratföreningen 51
FAK – Frivilliga Automobilkåren 55
Medeltida krigsorganisationer och anläggningar 57
HÄLSINGE LIVKOMPANI 61
Sista Livkompaniet 68
ALFTA KOMPANI 71
Vakttroppens soldatprov 77
OVANSJÖ KOMPANI 79
FERNEBO KOMPANI 89
SJUKVÅRDSSKOLAN 101
ETT SOLVARV I KRONANS KLÄDER 103
Idrotts- och skytteverksamheten 117
Något om Hälsingemarschen och annan musik kring I 14 119
Andra musikstycken komponerade eller arrangerade av f.d. I 14-musiker 123
Blivande ärkebiskop och marschkompositör 124
Musik i Regementsparken sommaren 1992 126
Kamratföreningens verksamhetsberättelse 127
Under året avlidna 131
Bidragsgivare till Kamratföreningen 1992 132
Bidragsgivare till boken Bocken 132

REDAKTION BOCKEN

försäljer för 10:-/st, för utgåva 1985–89 25:-
samt för senare årg. 50:-/st.

Bocken 1968 Arbrå kompani
Bocken 1969 Delsbo kompani
Bocken 1970 Järvsö kompani
Bocken 1971 Regementspräster och musikanter
Bocken 1972 Barberare, fältskärer och regementsläkare
Bocken 1973 Skalmejblåsare och regementstrumslagare
Bocken 1975 Trossbodar och trosskärror
Bocken 1976 Lottarörelsen
Bocken 1977 Hemvärnet
Bocken 1979 Bilkåren
Bocken 1980 FBU
Bocken 1981 FRO
Bocken 1982 Röda Korset
Bocken 1983 Marmaläger 100 år
Bocken 1984 Ladugårdsgärde, riksövningsplats
Bocken 1985 Minnen från övningarna köldvintern 1947
Bocken 1986 I 14 som arbetsplats för civil personal
Bocken 1987 Regementets Musikkår – ett 30-årsmöte
Bocken 1988 Kamratföreningen 50 år
Bocken 1989 Inflyttningen på Kungsbäck 1909
Bocken 1990 Beredskapstiden 1939–1945
Bocken 1991 Rekryteringsformer till vårt försvar
Bocken 1992 Hur övningsfältets vägar fick sina namn

Tillkommer fraktkostnad 15:- per bok

Beställning sker enklast genom att beloppet insättes på postgiro 58 35 80-6, Redaktionen Bocken, I 14, 801 26 Gävle, med angivande på talongen om önskad leverans.

FÖRORD

1993 års upplaga av BOCKEN är kanske den sista med nuvarande omfattning. Hur den blir i fortsättningen är idag inte bestämt. Dock är målsättningen även för framtiden att den skall utkomma i bokform, men sannolikt med något färre sidor. Detta beror även på ekonomiska förhållanden och möjligheter.

Årets Bocken är emellertid den sista med redovisning av ett flertal värnpliktskompanier. Detta kommer naturligtvis att vara till stor saknad i framtiden. Förhoppningsvis kommer de vpl att som medlemmar göra sig hörda. Varmt välkomna med artiklar om upplevelser och andra inlägg. Vi skall nu närmast se fram emot ett festligt och värdigt firande av den allra sista Regementets Dag med er vpl och föreningens alla medlemmar.

Med denna sammanfattning och med goda förhoppningar om en god framtid både för regementets efterföljare och för både Kamratföreningen och dess språkrör överlämnas årets utgåva av Bocken till Er alla.

Redaktionen

VI SES PÅ FLANÖR
AFFÄRSHUSET FÖR DIG

20 välsorterade butiker med personlig service hälsar Dig välkommen till vackra Gävle ...
Du kan parkera i vårt P-hus, äta en bit på restaurangen eller ta en kopp kaffe i Cafeterian.
Film, kameror och andra semesterattribut hittar Du hos oss. Vi ses ...

Öppet: vard. 09.30–18.00
Lörd. 09.30–15.00

REGEMENTSCHEFEN HAR ORDET

Rubriken är en sanning med viss modifikation för när jag skriver dessa rader tillhör jag sedan några månader pensionärernas skara men kvarstår som kamratföreningens ordförande.

Under knappt två år fick jag förmånen att vara chef för Hälsinge regemente och Gävleborgs försvarsområde. Tyvärr en alltför kort tid men mot bakgrund av nedläggningshotet och sedermera beslutet en mycket hektisk och intensiv tid. Att avsluta sin yrkesverksamma tid med att som regementschef behöva lägga ned sitt förband – åtminstone huvuddelen av det, en mindre del blir ju kvar – tillhör inte de uppgifter man tänkt sig bli ställd inför.

Den säkerhetspolitiska utvecklingen i vår omvärld medför givetvis förändringar som även påverkar vårt försvar. Det är odiskutabelt och det måste vi acceptera. Men betraktat ur rent militäroperativt perspektiv förefaller beslutet om nedläggning av Gästrikebrigaden ytterst märkligt.

Det är inte här frågan om att som drabbad tala i egen sak utan påståendet bygger enligt min mening på saklig grund. Regementet har hela tiden strävat efter att föra en militäroperativ saklig argumentation och inte känslomässigt lokalpolitiskt. Visst synes det märkligt att i en säkerhetspolitisk situation där,

under överskådlig närtid, det strategiska överfallet är den primära hotbilden man lägger ned Gästrikebrigaden som bortsett ifrån dess kvaliteter i övrigt har en geografisk belägenhet som är av väsentlig betydelse för skyddet av norra delarna av vår huvudstad och Arlanda-området.

En bekräftelse på riktigheten i detta påstående fick vi faktiskt av riksdagens talman Ingegärd Troedsson när vi dagen efter riksdagsbeslutet hade den inte alltför avundsvärda uppgiften att bjuda riksdagens ledamöter på lunch i samband med jubileumsfirandet av Gustav III riksdagsmöte i Gävle 1792. En uppgift som trots det negativa beslutet regementets personal löste på ett mycket hedersamt sätt. I sitt tacktal sade fru talman bl.a. att rent militärpolitiskt var nedläggningen av I 14 ett felaktigt beslut men som hon uttryckte sig att vi politiker måste även väga in regionalpolitiska bedömningar och därför blev beslutet som det blev.

Personligen anser jag att de militäroperativa bedömningarna skall vara avgörande när beslut fattas. Men när man från politikerhåll tar så stor hänsyn till regionalpolitiska förhållanden så synes det mig, även från denna utgångspunkt, beslutet märkligt med tanke på Gävleborgs arbetsmarknadssituation.

Eftersom nedläggningsbeslutet var den stora omvälvande händelsen för regementet detta år fann jag anledning att här göra några personliga reflektioner.

Beslutet är fattat inom ramen för den demokrati vi är till för att försvara och vi är nu inne i genomförandefasen. Det gäller att skapa en bra grund för framtiden för nuvarande uppgifter och för tillkommande.

Hälsinge regemente har ett långt historiskt förflutet. Historien slutar inte med detta riksdagsbeslut. Med stor sannolikhet kommer namnet att leva vidare i den kvarvarande försvarsområdesorganisationen som även har ansvaret att föra regementets traditioner vidare.

Inom inte minst traditionsvården har kamratföreningen genom sin ovärderliga tillgång av kunskap om regementet och bygden, alltid haft en stor uppgift att fylla, en uppgift som i framtiden kan få en allt större betydelse. Traditionsvården är ett ansvar även inför kommande generationer.

Det är min förhoppning och även kamratföreningens styrelses ambition att årsboken Bocken, som är en viktig länk till kamratföreningens medlemmar, även framgent skall ges ut om än i modifierad form. En förutsättning för detta är givetvis ett fortsatt stöd genom medlemsanslutning och sponsorer.

Avslutningsvis tackar jag alla de som bidragit till att årets utgåva har kommit till stånd.

Folke Ekstedt

STAB OCH FÖRVALTNING

Reg.chef	Öv 1. Ekstedt Folke
Stf reg.chef	Öv Berndsson Hans
Auditör	Jerkert Hans
Sekreterare	Nyberg Marie

LEDNINGSENHETEN

Chef	Övlt Callenmark Jan
Ass	Nordström Gunilla
Ass	Hagström-Matsson Eva

Datadet

Chef	Mj Åhs Staffan
Ass	Uhr Gun

PE-avd

Chef	Mj Rooth Pär

Ekonomiavd

Chef	Kn Kvist Kurt

Inköpsdet

Chef	Kn Kvist Kurt

Inköpsdet

Chef	Lt Lönnberg Curt
Ass	Pitschman Petra
Ass	Aho Mia

Kameraldet

Chef	Bint Lundgren Ulla-Britt
Ass	Wikenius Monica

Budgetdet

Chef	Kn Söderblom Per

Regementsexp

Chef	Lt Ellebo Björn
Stf chef	Lt Andersson Bernt

Sambandscentral

Chef	Ass Herre Marie

FÖRSVARSOMRÅDESSTAB

Fostabschef	Övlt Lundén Roland

LEDNSEKT

Chef	Mj Wallin Arne
Bint	Sjödin Kerstin

Mob-avd

Chef	Mj Hegrelius Jan
Ass	Dahlqvist Ann-Charlotte

Sambandsavd

Chef	Mj Eriksson Ingmar
Systemledare Gpl	Kn Blomqvist Hans

Und/säk

Chef	Kn Munther Bertil

UHSEKT

Chef	Övlt Ljungkvist Lars-Erik
Bint	Burstedt Gerd

Centralavd

Chef	Kn Sundell Sune

Transportlednavd

Chef	Mj Widén Lars

PERSSEKT

Chef	Mj Beminge Hans
Bint	Helling Gunilla

HV/FRIVENHETEN

Chef	Mj Svanbom Rolf

Hv/Frivexp

Chef	Kn Larsson Conny
Mtrlbef	Lt de Maré Bertil
Ass	Blanck Sonja
Ass	Röjd Karin

Frivavd

Chef	Mj Froste Bengt
Tff	Kn Åkerlund Stefan
Utbint	Åsåker Ann-Rita

Hv/Dvavd

Chef	Kn Jönsson Krister
Tff	Kn Lööw Torbjörn
Tff	Kn Pettersson Hans-Gunnar

Gävle Hvkrets

Ass	Larsson Irene

BRIGADENHETEN

Brigchef	Öv Berndtsson Hans

Brigstab

Chef	Mj Wallgren Börje
Tff	Mj Gotthold Claes
Systeming	Kn Jansson Christer
Parkbefäl	Lt Sevaldsen Christer

Kommavd

Chef	Lt Weissman Hans
Ass	Stålmark Karin

Stri/und

Chef	Mj Thollén Kenneth

Uh-Persavd

Chef	Mj Åstrand Anders

Utb ledning

Chef	Övlt Dahlström Rolf
Stf chef	Mj Åkerlund Gunnar
Expbef	Lt Högberg Lars
Tff/Vplresor	Kn Hammarton Uno

Aspoff

Chef	Mj Hedberg Lars

Mororoff

Regmotorbef	Kn Olsson Inge
Batmotorbef	Kn Schön Per

Utbavd

Chef	Mj Ström Sten

Kasernvakt

1. Vaktchef	Kn Svensson Boo
Vaktchef	Lt Svensson Ingmar
Vaktchef	Lt Stonert Tommie
Vaktchef	Lt Blom Lars-Ove
Vaktchef	Lt Fridh Gunnar

Inre Utbanordn

Chef	Lt Johansson Bertil

Idrott

Chef	Lt Thimper Eric
Tff	Lt Öhlin Lennart

Sjukvårdsavd

Läkare	Sterner Stefan
Sekr	Hasselgren Helena
Ösköt	Sandqvist Gunilla
Ösköt	Holmström Mona
Ösköt	Dybeck Britt-Marie
Usköt	Andersson Ingrid
Sjvbitr	Skarp Hillevi

Sjvskola

Chef	Kn Österholm Bo
Stf Chef	Lt Lahti Tomas
Vårdlär	Wimark Christina
Vårdlär	Lindahl Birgitta

PERSONALENHETEN

Chef	Övlt Östblom Stig
Bint	Helling Gunilla

Persavd

Chef	Kn Andersson Östen
Rättsoff	Kn Isaksson Lars
Persadm	Lt Jaldén Håkan
Bint/Avlön	Herre Britt
Ass/Avlön	Broman Lena

Vplavd

Chef	Kn Kvist Gunnar

Infoavd

Presschef	Mj Söderberg Lars
Red BOCKNYTT	Lt Jaldén Håkan

PERSONALUTVECKLINGSENHETEN

Chef	Övlt Lax Bert-Olof
Ass	Eriksson Susann

Marknadsföringsavd

Chef	Mj Norrström Lars

Personalkontoret

Chef	Kn Helling Kjell
Ass	Näslund Anniemo

Personalvårdsavd

Chef	1. konsulent Tolltorp Margareta
Arbmiljöhandl	Kn Helling Kjell

Utbildningsavd

Chef	Konsulent Ekdahl Jörgen

MATERIALENHETEN

Chef	Mj Larsson Leif
Tff	Mj Malm Sölve

Planavd

Chef	Mj Johansson Stig-Allan
Ass	Palm Iréne

Förnödenhetsdet

Chef	Kn Näslund Roland

Förplägnadsavd

Chef	Kfst Rönn Monica

Milrest Gävle

Kostchef	Karlsson Kristina
Kokerska	Persson Siv
Ekbitr	Nilsson Margareta
Ekbitr	Hansson Marianne
Ekbitr	Hamberg Anna-Stina
Ekbitr	Stödberg Britt
Ekbitr	Dahlgren Ingegerd
Ekbitr	Sjöström Solweig
Ekbitr	Forsberg Ann-Christin
Ekbitr	Stjernström Inger
Ekbitr	Lathinen Mauno

Milrest Marma

Chef	Rönn Monica
Kokerska	Forsberg Ann-Marie
Ekbitr	Sandström Margareta
Ekbitr	Jacobsson Gun
Ekbitr	Åström Marianne

Marketenteriet

Chef	Rönn Monica
Föreståndare	Jansson Ulla
Föreståndare	Hedman Elma
Föreståndare	Jonsson Ingrid

Förrådsavd

Chef	Kn Lauren Ulf

Mobilförrådsdet

Chef	Kn Sundell Ove

Mobservice

Chef	Fdmäst Hägglund Bengt
Fdm	Hessman Sten
Fdm	Olsen Erling
Fdm	Ulander Jan

Mobgrupp mtrl

Chef	Fdmäst Wesslen Rolf
Fdfm	Ekström Marie
Fdfm	Lundqvist Gert
Fdfm	Blomgren Arne
Fdfm	Frisk Anders
Fdfm	Falkenström Christer
Fdm	Rosén Karl-Evert
Fdm	Ljung Bertil
Fdm	Lennart Tidlund
Fdm	Norén Gösta
Fdm	Johansson Lennart
Fdm	Andersson Leif
Fdm	Knutsson Lars-Erik
Fdm	Olsson Rolf Göte
Fdm	Holmberg Tomas

Fdm	Dahlund Ola
Fdm	Andersson Tony
Fdm	Lundgren Stefan

Mobgrp sjv

Chef	Öberg Kerstin
Sjvbitr	Pettersson Eva-Lisa
Fdm	Olsson Erik Torbjörn
Fdm	Eriksson Mats
Fdm	Dahlqvist Karl Erik

Mobgrp Am

Chef	Lt Berglund Christer
Fdfm	Boman Lennart
Fdm	Dahlström Bengt
Fdm	Westin Mats
Fdm	Näslund Marie

Serviceförrådet

Detchef	Kn Thuresson Stig

Materialserviceförrådet

Chef	Fdfv Lindblom Rolf
Fdfm	Persson Arne
Fdm	Tannemark Kjell-Ove
Fdm	Bullerjahn Dieter

Truppserviceförrådet

Chef	Fdfv Holm Gert
Fdfm	Antonsson Stefan
Fdfm	Åsberg Per
Fdm	Andersson Hans
Fdm	Jansson Sonja
Fdm	Wulffschmidt Ingegärd
Fdm	Berglund B-O
Fdm	Vikman Per
Fdm	Bäckman Ingrid
Fdm	Ohlsson Stefan
Fdm	Skoglund Peter
Fdm	Olofsson Per-Olov
Fdm	Nordfeldt Annica
Fdm	Haraldsson Kjell-Åke
Fdm	Jonasson Örjan
Fdm	Ricknell Olof

Bokförrådet

Chef	Lt Jansson Gunno
Tff	Sjvbitr Wihrén Inger

Motorförrådet

Chef	Fdfm Skoglund Kurt
Fdm	Ljungberg Edgar
Fdm	Öbrink Sven-Erik

Redovisningsgruppen

Chef	Bint Eriksson Birgitta
Ass	Carlberg Annika
Ass	Söderlund Anette
Ass	Björnsson Gunilla

TEKN AVD

Chef	Mj Holmberg Ulf
Stf C	Kn Eriksson Ove

Tekn beredn

Detch	Kn Johansson Kjell

Fordonsdet

Chef	Kn Lundin Kjell
Systemtekn	Lt Lindén Sune

Vapendet

Chef	Lt Smårs Rune
Systemtekn	Fk Högberg Anders

Teledet

Chef	Fk Sjödin Håkan

Transportcentralen

Chef	Lt Eklöf Tommy
Tff	Lt Persson W

FORTENHETEN

Chef	Mj Elson Carl-Fredrik
Tff	Kn Henriksson Björn

Underhåll & domänavd

Chef	Kn Lundström Kenneth
Tff	Lt Linderdahl Bo
Hantverkare	Anderesson Leif
Hantverkare	Westergren Leif
Hantverkare	Englund Lars-Göran
Hantverkare	Bergman Per
Hantverkare	Carman Roger

Makinavd

Chef	Jarnulf Omar
1.maskinist	Degerman Stig
1.maskinist	Lindberg Leif
Maskförm	Sundgren Bertil

Drifttekn	Holmström Erik Lennart
Drifttekn	Hillman Sune
Drifttekn	Hollsten Börje
Drifttekn	Jägbrant Magnus
Lägerdet	
Detchef	Kn Persson Stig
Tff	Lt Larsson Jan
Hantvfm	Karlsson Nils-Lennart
1.Lvå	Pettersson Gudrun
Lvå	Engerg Margareta
Lvå	Lindblom Annika
Fdm	Westerinen Lennart
Fdm	Jakobsson Anders

Lokalvårdsdet	
Detchef	1.Lvå Holm Ing-Britt
Lvå	Eriksson Lena
Lvå	Svensson Gun-Gritt
Lvå	Malmberg Solweig
Utb stöd/Övn- & skjutfältsavd	
Målmtl	Thyr Owe
Driftgrupp	
Chef	Lt Eriksson BV
Tff	Lt Norin Kjell

Svenska Röda Korset

arbetar för
Utbildning till totalförsvarets sjukvård.
Undsättning vid katastrofer.
Hjälp åt åldringar, handikappade barn och vuxna.

Gå med i Röda Korset!
Medlemsavgift 100:–

SVENSKA RÖDA KORSETS
GÄVLEBORGSDISTRIKT
Distriktsexp.: Box 1441
Kyrkans Hus, Drottninggatan 5
801 39 GÄVLE
Telefon: 026-10 50 35
Postgiro 353 68-0
Bankgiro 370-5563

FÖR 100 KRONOR

BLIR DU MEDLEM I KAMRATFÖRENINGEN

och erhåller dessutom "Bocken" inom den avgiften.

Bevara på detta sätt kontakten med efterföljande årskullar av vpl för att se hur de har det, samt även för att hålla kontakt med regementet och Kamratföreningen.

Om några tiotals år kommer Du att uppskatta detta.

Sätt därför in 100:– på postgiro 13 73 32-3, Kamratföreningen, I 14, Gävle.

Använd förtryckt postgirotalong. Sådan finns bl a på Kompexp samt bifogas till Bocken.

Enligt Årsmötets beslut 1991, § 10, beslöts att årsavgiften skulle höjas till 100 kronor fr.o.m. verksamhetsåret 1992/93.

VÄLKOMNA TILL REGEMENTET NYA FÄNRIKAR 1992

641228-7515 Carlberg Thomas
660519-7554 Eriksson Christer
670520-5018 Vidinghoff Niklas
670827-7535 Sjödin Håkan
680417-0352 Stahring Henrik
680509-1433 Mildner Johan
680712-8910 Bengtsson Lars
680916-7619 Wåhlander Magnus
690113-7015 Bartler Carl
690410-7593 Sarin Göran
690613-7531 Grönborg Tomas
691105-1438 Olsson Ulf
700424-8956 Johansson Daniel
700629-4172 Ahldén Robert
700723-7592 Makaroff Hans
700830-7550 Slettmyr Rickard

TACK FÖR LÅNG OCH TROGEN TJÄNST

Pensionsavgångar 1992:
Öv 1 Folke Ekstedt
Öv Dag Törnblom
Öv Ivan Österblad
Kn Conny Larsson
Kn Ingmar Stenborg
Lt Kurt Lönnberg
Fdfv Per-Erik Nordlöf
Fdfv Rune Jonsson
Fdm Eva Sandin
Ekbitr Göta Winberg
Fdm Jöran Hult
Hantv Folke Nilsson

UTMÄRKELSEN "FÖR NIT OCH REDLIGHET I STATENS TJÄNST" 1992

Övlt Jan Callenmark
Mj Leif Larsson
Mj Ulf Holmberg
Kn Kenneth Lundström
Kn Stig David Thuresson
Kn Ove Sundell
Lt Bertil Johansson
Lt Gunno Jansson
Hantv Leif Andersson

Läkerol®

FOR GOOD FRIENDS.

I 14 S 1992

Ännu ett år har lagts till de tidigare. Det gångna verksamhetsåret har inte inneburit något revolutionerande. Om nu inte bytet av klubbförare skall räknas dit. Detta skedde dock helt i enlighet med reglementet och i god demokratisk ordning vid årsmötet. Detta ägde rum torsdagen den 9 april på Militärhögskolan. Föredragshållare var öststatsspecialisten överstelöjtnant Leif Kihlsten, Försvarsdepartementet. En mycket intressant och uppskattad föreläsning!

Efter årsmötet ser ledningen för I 14 S ut på följande sätt:

Klubbförare	Knut Björkenstam
Förste avlösare	Carl Gustaf (Gösta) Dahl
Andre avlösare	T.v. ej besatt
Skrivare	Bo L. Grawe
Myntsamlare	Jan Josephsson
Krögare	Gunnar Hagstedt
Lösöresbevarare	Lars-Gösta Carlsson
Med hemlig funktion	Svante Karén

Höstmötet, som även det ägde rum på Militärhögskolan, utspelade sig torsdagen den 22 oktober. Till vår glädje deltog vår förre regementschef, sedermera arméchefen, Curt Göransson. Föredragshållare var överstelöjtnant Sören Lindman, Försvarsstaben. Som nyutnämnd militärattaché i Riga talade han och informerade om förhållandena i de tre baltiska staterna. Intressant

Honnörsbordet vid middagen under höstmötet. Från vänster ses Sten Wiberg, Curt Göransson, K. Björkenstam, Sören Lindman, Folke Ekstedt och Dag Stiernspetz. Foto: Bo L. Grawe med klubbförarens kamera.

och tankeväckande! Som alltid var vår regementschef närvarande och informerade om vad som händer på "roten".

Traditionsenligt avslutades året med julsamling på Kungliga Slottet. I år skedde det med ett stänk av vemod, enär det var sista gången som vårt gamla anrika regemente svarade för kungavakten. Det var en anslående syn att se försvarets trumkår följd av regementets fana, kompanifanorna och bocken marschera in och upp på Yttre borggården. Roligt var det att så många sedan kunde komma med på samlingen efteråt. Närapå 50 personer – rekord! – vilket gjorde att samlingen fick äga rum i högvaktens dagrum. Till vår glädje deltog såväl av- som pågående regementschef, båda med fruar. Med sherry och juice önskade vi varandra god jul och gott nytt år.

I mars representerade andre avlösaren Gösta Dahl I 14 S vid DSMKRF årsmöte i Helsingfors. Detta gjorde den gode Gösta så bra, att han vid årsmötet befordrades (se ovan). Vidare har under året de så kallade "I 14-luncherna" på Militärsällskapet den 14. i månaden fortsatt med varierande antal deltagare. Vad så slutligen ledningen beträffar har den levt sitt liv i sedvanlig stil, pendlande mellan lyx och misär. Fyra möten har genomförts, varav ett hemma i lösöresbevararens tuskulum i förorten Djursholm och ett i skrivarens nya uppehållsplats i ett nybygge strax innanför Roslagstull.

K. Björkenstam
Klubbförare

Friheten är värd att försvara!

140.000 hemvärnsmän tycker det. Därför har vi tagit fram en dekal med ovanstående text, som Du kan sätta på Din bil.
Dekalen är 84 cm lång och 4 cm bred med blå text på gul botten. Även rund, diam. 10 cm.
Dekalen kan hämtas kostnadsfritt på hemvärnsgården.

KOM MED I HEMVÄRNET.

Du kan också stödja oss med ett bidrag.
Många företag och enskilda gör det.
Vårt postgirokonto är 64 64 77-0.

Bildades 1940.

1993 arrangerar Gävle **vänortsutbyte** med Gjövik och Naestved.
Datum: **20–22 maj 1993.**

GÄVLE HEMVÄRN

Dina bilder på 1 timme!

Kom in till oss med filmrullarna!
Vi framkallar på en timme med högsta kvalité.

Välkommen!

expert

EXPERT I FLANÖR
Nyg. 21 Gävle, 026-11 44 90

UTBILDNINGSÅRET 92/93

Utbildningsåret 92/93 blev, efter försvarsbeslut i juni -92, det sista året med grundutbildning av värnpliktiga vid Hälsinge regemente. Naturligtvis blev året på många sätt annorlunda i förhållande till tidigare år, och förutsättningarna för att nå ett gott resultat varierade under genomförandet.

Det mest påtagliga exemplet på detta var vår befälssituation. När utbildningsåret inleddes med de KB-värnpliktigas inryckning i mars -92 tjänstgjorde 105 officerare vid våra fyra övningskompanier. 85 % av dessa lämnade oss för studier eller andra arbeten under året och det stora flertalet redan under hösten. Våra målsättningar utsattes för stora prövningar men vi lyckades i huvudsak bemästra dessa. Detta hade inte varit möjligt om vi inte fått hjälp från annat håll. Från januari till utryckningen 05-28 tjänstgjorde totalt 20 officerare från I 5 och A 4 i Östersund och I 21 och T 3 i Sollefteå vid grundutbildningsbataljonen. Flera av dessa tjänstgjorde som plutonchefer. Vi anställde också 15 reserv- och värnpliktiga officerare. Dessa "inlånta officerare" var under vintern-våren flera till antalet än regementets egna officerare.

Det har under året varit viktigt både för befäl och värnpliktiga att bibehålla en så hög målsättning som möjligt. Vi har lyckats över förväntan med detta, inte minst vid de tillfällen vi övat utanför regementet tillsammans med an-

dra förband. Våra två brigadskyttekompanier har under fyra veckor varit övningstrupp vid Infanteriets Stridsskola (InfSS) på Kvarn. Vi har genomfört en bataljonsövning tillsammans med ålderklassen vid I 1 på Kungsängens övningsfält. Vi genomförde, trots mycket dåliga vinterförberedelser (snöbrist), en dryg veckas förbandsövning i Hammerdals-Hammarstrandsområdena, där vi stred framgångsrikt på B-sidan mot I 5:s inkallade norrlandsbrigad. Vid dessa övningar har även personal utanför regementet vittnat om vårt goda resultat.

Vi har också försökt att detta sista år göra "något extra" när vi efter hand har genomfört olika verksamheter för sista gången. Livkomp upphörde i november och vid en högtidlig cermoni i Exercishuset återlämnade kompanichefen kompaniets fana till regementschefen. Efter att ha vaktat Kungliga Slottet i Stockholm nästan 350 dygn (ett år!) genomförde vi den sista högvakten i december. Försvarets trumslagarkår, en fanborg med regementets fana och samtliga kompanifanor och en livs levande Hälsingebock marscherade med den ordinarie högvaktsstyrkan genom Stockholm. Och bland en stor publik på Yttre Borggården fanns många anställda vid I 14. I 14:s Stockholmsförening, anhöriga till de värnpliktiga och överkommendanten i Stockholm, generallöjtnant Torsten Engberg, som tackade regementet för god vakt. I maj arrangerade våra kompanier festligheter i sina "hemsocknar" Ovansjö, Färnebo och Alfta, och dagen därpå samlades ålderssklassen till en minnesstund på Mohed.

Det är min bestämda uppfattning att vi, trots de svårigheter som förelegat, nått ett mycket gott utbildningsresultat. Duktiga officerare med ansvarskänsla och gott kamratskap som ledstjärnor i sitt arbete tillsammans med positiva och intresserade värnpliktiga har gjort detta möjligt. Ni är alla värda beundran och ett stort tack för Era insatser.

Därmed avslutar jag inte bara utbildningsåret 92/93 utan också en 369 år gammal utbildningstradition vid Hälsinge Regemente.

Rolf Dahlström
Utbildningsledare

REGEMENTSCHEFENS TAL TILL RIKSDAGSMÄNNEN

Den 4. juni, dagens efter riksdagsbeslutet om nedläggningen, kom riksdagens ledamöter och veteranklubb till Hälsinge Regemente. Lunchen avåts i värnpliktsmatsalen och eftersom det var torsdag var matsedeln given. Under lunchen höll regementschefen ett tal som jag här skall återge ordagrant.

Regementschefens tal till riksdagens ledamöter:

"Fru talman, riksdagsledamöter och riksdagsveteraner!

Jag hälsar Er välkomna till Hälsinge Regemente trots att ni igår beslutade om regementets nedläggning. Ett beslut som vi på saklig grund, såväl militäroperativ som ekonomisk, tycker är ett både märkligt och felaktigt beslut.

Gästrikebrigaden som nu skall avvecklas har inte minst inom ramen för det strategiska anfallet viktiga operativa uppgifter för försvaret av norra Stockholmsområdet och Arlanda. Brigaden är den senast övade infanteribrigaden inom armén. Delar kom så sent som för två veckor sedan hem, efter att på ett förtjänstfullt sätt deltagit i årets stora militärövning i Västerviksområdet, som var slutförsök för IB 2000-organisationen.

Brigaden har den högsta krigsdugligheten bland arméns infanteribrigader, med en medelålder under 32 år, skyttebataljonen 25 år. Brigaden är närrekryterad inom 10 mil från mobiliseringsområdet. I samband med vårens KFÖ med första brigadskyttebataljonen var huvuddelen på plats inom cirka en timme.

Brigaden har inga personella och materiella brister.

Mot bakgrund av bland annat detta kan Ni ju förstå att vi tycker att detta är ett i högsta grad märkligt beslut.

Av förståeliga skäl är stämningen bland regementets personal idag ganska dämpad.

Hälsinge Regemente har liksom många andra arméregementen ett långt historiskt förflutet. Rötterna kan man finna hos de gamla norrlandsfänikorna under Gustav Vasas regeringstid. Dessa fänikor samlades 1615 till ett landsregemente för Norrlands försvar.

1624 delades detta storregemente i två smärre regementen. Benämnda Hälsinge Regemente och Norrlands Regemente under Norr- och Västerbotten. Från det senare härstammade såväl Västerbottens Regemente, I 10 och Norrbottens Regemente, I 19 som Lapplands Jägarregemente, I 22.

Namnet Hälsinge Regemente kommer från att regementet hade sin övningsplats på Mohed, beläget i Hälsingland cirka 10 km väster om Söderhamn, men flyttade 1909 till nuvarande kasernområde på Kungsbäck i residensstaden Gävle. Här har sedan under åren tusentals och åter tusentals unga pojkar från Gästrikland, Hälsingland, norra Uppland och Västmanland gjort sin värnpliktstjänstgöring.

95 % av åldersklassen har sitt boende inom 10 mil från regementet, vilket resulterat i låga värnpliktsrese- och värnpliktssociala kostnader. Med gårdagens beslut blir detta grundutbildningsår det sista i regementets historia, och våra ungdomar tvingas åka till längre bort belägna utbildningsplatser, med därtill höjda kostnader som följd.

Eftersom kostnadsjakt i dag är väsentligt för statens finanser, så är det givetvis naturligt att man frågar sig varför man väljer en dyrbarare och därtill militäroperativt sämre lösning.

Nu är beslutet om I 14 nedläggning och Gästrikebrigadens avveckling fattat inom ramen för den demokrati vi är satta att försvara. Vi kommer givetvis, i sann demokratisk anda, lojalt och efter bästa förmåga genomföra detta beslut. Det är min förhoppning att vi ges möjligheter att genomföra denna grannlaga uppgift på ett hedersamt sätt. Det är i sanning ingen lätt uppgift att i en kommun som Gävle, med kanske landets högsta arbetslöshet att hitta nya meningsfulla arbetsuppgifter för cirka 350 duktiga medarbetare.

För att ha en rimlig chans att genomföra detta krävs såväl stöd, tid som ekonomiska resurser. Jag hoppas jag får dessa möjligheter.

När riksmötet hölls i Gävle 1792 skyddades riksdagsledamöterna av soldater ur Hälsinge Regmente.

Även vid dagens besök svarar trots allt soldater ur Hälsinge Regemente för Er säkerhet.

I dag är det torsdag och enligt gammal tradition i det militära sammanhang serveras ärtsoppa. Jag hoppas den Eder väl smakar".

STAGÅRDEN
BOLLNÄS

Frivilliga Försvarets Kursgård

Konferenslokaler.

Förläggning:
antal rum: 52

Bäddar 140.
Helpension.

Kontakta föreståndarinnan

Telefon 0278/136 82

BOCKEN
fotosättes
av

LJUSDALS TRYCK
Box 46, 827 21 Ljusdal.
Telefon
0651-112 29

Vi **fotosätter** texter inskrivna på IBM- och Macintosh-datorer m fl.

Allt i trycksaker.

Lottorna

- vill bevara freden!
- utbildar personal för
  ARMÉN med HEMVÄRNET
  MARINEN – FLYGVAPNET
- utbildar kvinnliga ledare
- är en dold, men stark resurs.

VI FINNS DÄR DU FINNS!

Tag kontakt med

GÄVLEBORGS LOTTAFÖRBUND

Ruddammsgatan 12, 802 20 Gävle
Telefon 026/12 51 25, 12 51 27

Hallbergs Bokhandel

GRUNDAD 1831

Den 8 augusti 1831 erhöll Erik Gustaf Hådén kommerskollegiets tillstånd att i Gävle driva handel med böcker och andra tryckta alster. Därmed fick staden sin första egentliga bokhandel. Gustaf Hådén avled emellertid redan 1837 — endast 36 år gammal — och bokhandeln övertogs av en av Gävles mångsidigaste män genom tiderna, Anders Petter Landin.

Anders Petter Landin var ursprungligen läkare men gav sig affärslivet i våld. Tillsammans med A F Wåhlin grundade han, således samtidigt som han övertog bokhandeln, ett boktryckeri. Startade Norrlandsposten som han utgav till 1870. Han anlade även den första torvfabriken i Gästrikland samt Gadöborgs pappersbruk i Mackmyra. Landin var mycket idéellt intresserad och var bland annat med om att bilda Gävle Museiförening samt Gävle Arbetarförening.

1862 ingick Landin kompanjonskap med Hjalmar Ewerlöf. När Landin 1864 flyttade till Stockholm blev Ewerlöf ensam ägare till bokhandeln. Denne var också en framstående man och var med om att stifta Svenska Sortimentsbokhandlarföreningen 1893 och blev sedermera dess ordförande. När Ewerlöf avled 1908 övertogs kommissionärskapet av medhjälparen Henrik Österberg. År 1915 blev firman aktiebolag och 1926 kom den i Gustaf Hallbergs ägo.

Gustaf Hallberg som kom till Gävle från Nyköping och som avancerat till förste man i Hedmans Bokhandel innan han övertog Österbergs bokhandel var mycket aktiv inom branschen. Han införde bland annat läsecirklarna i Gävle och från starten blev han Svenska Turistföreningens ombud.

Efter Gustaf Hallbergs bortgång år 1967 övertogs ledningen av företaget av sonen Björn Hallberg.

Bokhandeln flyttade 1971, efter ett kort gästspel på Norra Kyrkogatan i provisoriska lokaler, in i moderna och ändamålsenliga affärshuset Flanör under namnet Flanör Bokhandel AB. Den 1 maj i år återtogs emellertid det tidigare namnet Hallbergs Bokhandel AB samtidigt med att företaget

1831
Karl XIV Johan regerar i Sverige.

Sir John Ross placerar den 1 juni Union Jack, den brittiska flaggan, på den magnetiska nordpolen.

Den Franska Främlingslagionen upprättas för insatser i Nordafrika.

En fruktansvärd koleraepidemi sprider sig från Asien till Europa och kräver tiotusentals dödsoffer.

Strömsbro får sin första skola — i år äntligen renoverad.

ÄR DET VERKLIGEN MENINGEN . . .

Ro/Kn Anders Isacssons tal vid resoträffen i Marma 12. nov.
Vad är det som egentligen håller på att hända med Hälsinge Regemente?

- ❑ Är det verkligen meningen att det inte skall bli fler KFÖ-historier från Hälsinge Regemente?
  Tjusningen med vårat "kall" är väl ändå att få kasta ifrån sig den tillrättalagda civila gärningen till den smått kaotiska tillanpassade krigsförbandsövningen!
- ❑ Är det verkligen meningen att vi inte skall få tömma huset, natten innan inryckningen, i den hysteriska jakten på de militära persedlarna?
- ❑ Är det verkligen meningen att vi inte skall få köpa fler "kronkuponger" och gå och äta ärtsoppa och pannkaka?
- ❑ Är det verkligen meningen att vi inte skall få fjäska för förrådspersonalen för att få byta till en större fältskjorta och vapenrock?
- ❑ Är det verkligen meningen att vi inte skall få gå upp på mässen och träffa gamla krontjänare och galna reservofficerare för att få höra det sista årets "kärringskvaller"?
- ❑ Är det verkligen meningen att vi inte skall få uppleva när repguppen ryckер in, tar av sig yuppiedojorna och vitskjortan, drar på sig marschkängor och grönskjortan och förvandlas till en burkätande krigsmaskin?
- ❑ Är det verkligen meningen att jag inte skall få leda skolskjutningen med p-skott med bataljonens samtliga skyttar, sätta eld på skjutfältet, bli överkörd av Lt Snus med brandbil, få uppleva 120 dB ur säkradion när säkerhetschefen Mj Bohlin är fruktansvärt tydlig: – Ett skott till så skär jag tasken av dig Isacsson ! ! !
- ❑ Är det verkligen meningen att vi inte, några dagar efter inryckning, skall gå mitt i ett stridsskjutande kompani?
- ❑ Är det verkligen meningen att jag inte skall få uppleva den fantastiska 66 M-organisationen, åka godsvagn från Gävle till Torsby, -32 grader Celsius, när folk pissar, skiter och spyr på varann, spränga av traktorerna, åka 15 min, springa 5 min för att folk inte skall frysa ihjäl på väg till Stöllet, kriga i 10 dagar, konstant kvicksilver på -30, dricka frusen mjölk och avsluta med magsjuka. Det är vad jag kallar övning det!
- ❑ Är det verkligen meningen att vi inte skall få uppleva när kompaniet har avrustat och vi har räknat och buntat de sista strumporna och kalsongerna, låst förrådet, lämnat nyckeln till högre makter, återvänt till våra familjer och den tillrättalagda civila gärningen?

Nääe, det kan inte vara meningen, nääe fy faan grabbar: Vägra MUCK och forsätt samla KFÖ-historier!
Skål för alla KFÖ-historier och för Hälsinge Regemente!

Anders Isacsson, RO/Kn

TEXACO

I GÄVLE-området

8 BENSINSTATIONER TILL DIN TJÄNST

FURUVIK	**814 00 Skutskär**
HEMLINGBY	**S Kungsgatan 28**
KASTSJÖ	**Korsnäsvägen 172**
NÄRINGEN	**Strömsbrovgen 24**
SÄTRA	**Sätrahöjden**
CONCORDIA	**Ö Islandsgatan 29**
HILLE	**Hillevägen 38**
TRÖDJE	**803 86 Gävle**

HANDLA MED DITT TEXACO EKONOMIKORT

NYÅRSMOTTAGNINGEN 1993

Nyårsmottagningarna på den tidigare officersmässen på regementet har varit en tradition sedan länge. Efter befälskårernas sammanslagning för snart tio år sedan var den inte lika självklar, men återupptogs under Evert Englunds tid som regementschef. Därefter har den på nytt lett till sedvanlig samling till mässen efter nyårsdagens högmässa i soldatkyrkan för att önska varandra Ett gott nytt år samt för att tillsammans dricka några koppar kaffe och smaka på det goda brödet.

1993 års samling och firande måste dock ske under andra och något dystrare förutsättningar, eftersom den sannolikt också var den sista på mässen med anledning av regementets nedläggning och utrymning av bland annat dessa lokaler under året.

Den från och med nyårsaftonen pensionerade och avgående regementschefen, öv 1. Folke Ekstedt, hälsade alla mycket välkomna samt berörde relaterade förhållanden. Han beklagade att allt det arbete, som lagts ned från regementets personal liksom inom Gävle och länet i övrigt, inte ledde fram till att regementet kunde få bli kvar. Som sammanfattning konstaterade Ekstedt att så mycket ytterligare knappast kunde gjorts i kampen för regementets överlevnad och tackade alla parter för den tappra och hängivna insatsen. Han överlämnade därefter befälet över Hälsinge regemente till den från nyårsdagen tillträdande regementschefen och försvarsområdesbefälhavaren, öv 1. Hans Berndtson. Denne övergick nu från att ha varit utbildnings- och brigadchef vid regementet till att bli chef för I 14/Fo 21. Han tackade öv Ekstedt för det uppoffrande arbete han nedlagt i kampen för I 14/Fo 21 samt uttryckte också den förhoppningen att dessa nyårsmottagningar kan fortsätta, men kanske i det nya traditions- och minnescentrum som byggs upp i soldathemmet och soldatkyrkan.

Därefter lät öv Berndtson täckelset falla från porträttet av den avgående regementschefen, vilket öv Folke Ekstedt förärat regementet och mässen. Till slut beordrades nyårssalut genom Gunnar Söderströms salutbatteri.

I mottagningen deltog även rektor Birgitta Stymne från Gävle Högskola, vilken snart övertar huvuddelen av områdets byggnader och faciliteter.

Erik Persson

Avgående regementschefen, öv 1. Folke Ekstedt, med maka Kristina till vänster, vid välkomsthälsningen samt redovisningen av kampen för regementets överlevnad. Samtidigt tackade han för sig och sin maka för samvaron vid nyårsmottagningarna och liknande tillfällen samt önskade alla en god fortsättning. Damen till höger om Ekstedt är rektor Birgitta Stymne.

Överstarna av 1. graden, Folke Ekstedt och Hans Berndtson, vid porträttet av den avgående regementschefen.

Foton: Evald Wiberg.

Kopiering

- A4 & A3 -kopior
- Färgkopior
- Färgförstoringar
- Originalservice
- Skrivbyrå
- Budservice
- Ljuskopiering
- OVERHEAD
- Inplastning
- Fackhandel
- Foto
- Ljuslådebilder

NYHET! CAD-Plottservice

AB ÖBERGHS
Ljuskopia

S Kungsg. 9 GÄVLE
Tel. 026-62 47 70
Fax. 026-62 45 51

BRYGGT PÅ RENT KÄLLVATTEN
VARU MÄRKE
FALCON
Beer
KLASS II
GRUNDAT ÅR 1896 FALKENBERG

DET FINNS INGA GENVÄGAR
OM MAN VILL BRYGGA ETT GOTT ÖL.

FALCON. SEDAN 1896 BRYGGT PÅ RENT KÄLLVATTEN.
FALCON AB, TELEFON 08-723 88 50

KLASS II

MINNEN FRÅN UTBILDNINGEN VID STAMSKOLORNA PÅ I 14 1943–1946

Åtskilliga stamskoleelever har alltsedan I 14 år 1909 omlokaliserades, från den tidigare lägerplatsen i Mohed utanför Söderhamn till Gävle, tagit sina första steg genom kaserngrindarna på Kungsbäck. Många har sannolikt gjort detta med friskt mod, andra med viss tveksamhet. Vad alla vi i VOLONTÄRSKOLEKURSEN av år 1943 kände varierade naturligtvis en del, när vi gjorde sammalunda den 1. oktober nämnda år, för att påbörja utbildningen till stamunderbefäl. Några kom förresten senare i månaden, bland dessa nedtecknaren av här redovisade minnesrunor. Dessutom var vi nu enligt påskrivet avtal bundna till regementet i 4 1/2 år. Några var också ganska unga, 16–17 år. Musikelev Nils Berger var kanske ännu yngre, i varje fall när han började som sådan. Nu skulle han delta tillsammans med oss under vinterns civila ämnesutbildning i skolans första del, klass 1, samt i stort även i övriga delar av utbildningen.

Åren bara försvinner

Tiden rinner ifrån oss. Redan är vi inne på år 1993, och följaktligen snart 50 år sedan inryckningen till regementet skedde. Ett halvsekel är en lång tid. Trots detta förnims inte nämnda dagar alltför avlägsna. Minnesbilderna av kamrater, som man inte sett på flera årtionden, är väl från förstone något diffusa, tärt som ens minne är av tidens tand. Snart dyker emellertid den ene efter den andre upp, liksom minnesbilder i övrigt, särskilt sedan man ringt några som man hållit en viss kontakt med och vi frågar varandra. Kommer du ihåg honom och honom, och detta och detta? Plötsligt blir minnena betydligt klarare och ljusare. Därför blir också uppgiften att teckna några minnesbilder från volontär- samt korpral- och furirskolorna, en både grannlaga men också inbjudande uppgift.

Eftersom regementet den 15. maj 1993 firar sin allra sista "REGEMENTETS DAG" i dess historia, så tycks även denna dag vara passande för oss som vår jubileumsdag och minnesdag av inryckningen 1943. Dagen blir sannolikt också för alla nuvarande och tidigare anställda samt alla vid regementet utbildade värnpliktiga med flera en "Minnenas dag", eftersom regementet snart därefter läggs ned. För oss som länge varit anställda där sker detta förstås med ett visst vemod, mildrat endast av det förhållandet att Kungsbäcksområdet som sådant trots allt i stort blir kvar. Fortsatt utbildning av ungdomar kommer ju också att ske där i framtiden, då genom Gävle Högskola, samt lokaliseras Försvarsområdesstaben till området. Dessutom ordnas ett minnescentrum i Soldathemmet och Soldatkyrkan. Allt är därför inte negativt.

Varför tog vi stamanställning?

Och varför tog vi nu anställning som volontärer för utbildning till stamunderbefäl? Det sägs ju att inkörsportarna till vår yrkesverksamma del av livet består av en blandning av personliga målsättningar samt tillfälligheter och slumpens skördar. Skälen för oss att ta denna anställning hade sannolikt samma blandning av orsaker. Enstaka avsåg kanske att bli militärer, andra att utnyttja skolorna som en språngbräda för andra statliga eller kommunala tjänster och arbeten. Fördelar till detta fanns i systemet. Polisyrket var en tänkbar väg och vilken utnyttjades av flera så småningom. Även undertecknad hade möjligen tankar åt det hållet. Men främsta orsaken att jag sökte mig ut var trots allt att någon i syskonskaran måste ge sig av från föräldrahemmet, sedan vår moder avlidit.

Volontärinstitutionen, för utbildning av yrkesmän, har ju sedan länge funnits inom åtskilliga yrkesgrenar, inte minst inom den militära organisationen. Rekryteringsvägen för den tidigare "underofficerskåren" gick ju helt via stamskolor av skilda slag, senare också med möjligheter att kunna nå "officerskarriären". Den vanliga vägen till den senare gick dock fortfarande via utbildning vid de så kallade "studentkompanierna" och därefter vid kadett- och krigsskolorna på Karlberg som officersaspirant.

Och utbildning var något som vi ytterst var i behov och betjänta av. Sådana möjligheter saknades i stor utsträckning på mångas hemorter. Den allmänna skolgången var inte så omfattande denna tid jämfört med dagens förhållanden. Ett antal av oss hade sannolikt, liksom undertecknad, sex års skolgång med små- och folkskola, den senare under fyra år. Under denna tid undervisades emellertid på min hemort i Arbrå socken, två klasser en dag samt de två andra nästkommande, av en lärare i skolformen C 1. Lediga den fria dagen var vi knappast. Arbete fanns alltid. Dessutom var vi lediga hela december och halva januari, då avgångsklasserna gick en så kallad fortsättningskurs i två omgångar med jordbruks- och trädgårdslära som ämnen. Flickorna gick andra året den så kallade skolkökskursen. Motsvarande skolgång, men kanske med undervisning varje dag, hade de flesta av oss trots allt. Några från Gävle och liknande orter hade möjligen prövat på några klasser i realskolan. Vad jag minns, så var det endast Jan Stålhammar, som hade realexamen. Han anslöt emellertid till vår kurs först våren 1944 efter motsvarande utbildning vid K 1 i Stockholm.

Våra befäl

Volontär och korpralskolorna var dessa år lokaliserade till 6. kompaniet, stamkompaniet, på andra våningen i B-kasern. Chef var den i vårt tycke åldrige kaptenen Niels-Erik Nielsen samt adjutant fanjunkaren Erik Eriksson, "Greven kallad". Som skolchef tjänstgjorde dåvarande löjtnanten Åke Bendrik under de första månaderna. Ställföreträdare var konstituerade sergeanten

Vår förste kompanichef, kapten Niels-Erik Nielsen.

Åke Julander. Möjligen fanns även furir Bertil Svensson på avdelningen redan då. Från 1944 avlöste fänrik Sture Fornvall Åke Bendrik som skolchef. I den befattningen kvarstod Fornvall därefter till korpralskolans slut i augusti 1945. Ställföreträdare under korpralskoletiden var sergeanten Allan Samuelsson, med furirerna Hilding Lindström och Svensson som övriga befäl. Under furirskoletiden slutligen kom kaptenen Lennart Larsson till kompaniet som den siste i raden av skolchefer. Ställföreträdare till honom var fanjunkaren Harald Fisk. Furir Hilding Lindström kvarstod som den klippa han var. Sergeant Kurt Eliasson var den siste i raden.

Kapten Nielsen pensionerades tydligen från januari 1944. Både kapten G. H. Källman, Leopold Broman, Karl Axel Nordlund, Georg Pettersson samt Ragnar Lené tjänstgjorde som kompanichefer, vissa tydligen endast som tjänsteförrättande kortare perioder. Under huvuddelen av korpralskolan hade vi emellertid kapten Nordlund som chef liksom kapten Georg Pettersson, "Bunker-Pelle" kallad, under furirskolan. Under den senare tjänstgjorde fanjunkaren Öjerholm som kompaniadjutant.

Vår förste skolchef, l dåvarande löjtnanten, Åke Bendrik.

T.v., dåvarande fänriken, Sture Fornvall, skolchef under volontär- och korpralskolorna från 1944–30/8 1945. Senare blev han öv.och chef för I 5 i Östersund. På bilden även vår chef under furirskolan, kapten Lennart Larsson.

Dåvarande sergeanten, Åke Julander, stf skolchef under volontärskolan.

Sergeant Allan Samuelsson, stf skolch under korpralskolan.

Dåvarande furiren, Hilding Lindström, tjänstgjorde både under korpral- och furirskolorna på vår avdelning. Därefter gick han FL och AUS.

Kapten Georg Pettersson, kompanichef under furirskolan.

Dåvarande fanjunkaren, Harald Fisk, stf skolchef under furirskolan.

Dåvarande sergeanten, Knut Eliasson, befäl i övrigt på furirskolan.

Utbildningen i civila ämnen

Den övervägande delen av tiden under vinterhalvåret 1943–44 ägnades åt utbildning i civila ämnen. Dessa omfattade historia med samhällslära, modersmålet, räkning, geografi, fysiologi med hälsolära, människokunskap samt välskrivning. Även under korpral- och furirskolorna ingick de flesta av ämnena, dock inte alla under samma år. I fysiologi med hälsolära skedde undervisning enbart under volontärskolan samt människokunskap endast i furirskolan, förutom under den förstnämnda. Utbildning i främmande språk ingick tyvärr inte alls. Undervisningen i de civila ämnena leddes av två lärare från Gävles skolor. Båda var också reservofficerare i regementet. Adjunkten

J. H. S. Waldenbäck svarade för historia med samhällslära samt sannolikt modersmålet. Den andre, G. Erik Jonsson, hade räkning som sitt huvudämne. Han bör dessutom ha försökt lära oss geografi och betydelsen av att känna vårt eget land och världen runt omkring oss. Om människokunskapen ingick som del i den undervisning vi fick på Gefle Högre Allmänna Läroverk, nuvarande WASASKOLAN, kan jag inte påminna mig.

Undervisningen på läroverket genomfördes under kvällstid. Marschen ned dit gick genom Boulongerskogen och Stadsträdgården under de mörka höst- och vinterkvällarna.

Men tro inte att något nojsande eller dålig ordning fick förekomma. Nej, skolchefen lät naturligtvis i smyg kontrollera sina elever. Efter en sån där marsch kallades Folke Björklund, som varande dagelev, in till löjtnant Bendrik för att redovisa förekomsten av något icke önskvärt beteende kvällen före. Vi hörde dock endast några hårda ord samt några dunsar ifrån torkrummet ute vid trappnedgången. Sedan kom vår vördade kamrat Folke ut, lite småmoloken. Några förklaringar ville han inte lämna. Och allt var över. Men ordning var det under marscherna i fortsättningen.

Lektor Kvenne var den, som undervisade i ämnet fysiologi med hälsolära, eventuellt även del av människokunskapsämnet. Denne lektor Kvenne hade dock ganska hett humör. Pekpinnen fanns alltid i hans högra hand. Vi var sannolikt mycket beskedliga elever. Trots detta höll inte alla pekpinnar han nyttjade under detta knappa halvår. En viss upplevelse var det ändock att ha undervisats på ett läroverk för oss.

Utbildningen i civila ämnen gav oss stort utbyte. En hel del från vår tid i folkskolan var naturligtvis glömt. För egen del blev ju tiden under denna egentligen bara två år, efter denna varannandagsundervisning. Men åtskilligt väcktes tydligen till liv i alla fall, vilket tydde på att den gamla tidens skolundervisning inte var alltför undermålig. Åtskilligt fick vi då också lära oss utantill, något som tycks ha gett en del. Att minnas det man en gång lärt har sitt stora värde, liksom koncentration till det man håller på med. Motsvarande återkom dessutom nu, och inte minst under de militära ämnena senare, till exempel i reglementskunskap. Snart fick vi nämligen lära oss bestämmelserna i olika reglementen utantill, och fick redogöra för dessa på det sättet, vid muntliga förhör, men även vid skriftliga prov. Något av samma förhållande minns Bengt Larsson ännu. Erik Jonsson, vår lärare i räkning, lyckades nämligen lära Bengt de både enkla men samtidigt rationella metoderna att multiplicera högre tal med varandra med utnyttjande av vissa genvägar och i övrigt av vad hjärnvindlingarna kan åstadkomma. Flera sådana metoder finns ju och är en god tillgång i det vardagliga livet. Har väl själv lärt några, kanske särskilt under tiden senare på Försvarets Läroverk i Uppsala. Men jag minns inte så mycket av dessa nu. Bengt var emellertid redan då ett klart ljus på det här området, liksom inom flera andra.

Värdet av den civila undervisningen var för oss alla mycket betydelsefull. Flera har ju också efteråt i militära skolor samt andra i civila, haft nytta av den för att kunna vidareutbilda sig. Våra lärare kunde, trots ibland efter hårt motstånd, förmedla sin kunskap till oss på ett förtjänstfullt sätt. Vikarier i de civila ämnena var bland andra vår skolchef, fänriken och senare löjtnanten Sture Fornvall. Kommer till exempel ihåg lektioner i ämnet räkning, möjligen även andra, med honom som lärare. Han höll ju på och förberedde prövning till Krigshögskolan vid denna tid, vad jag kan bedöma, så ämnena var sannolikt inte alls svåra på vår nivå, de inledande klasserna i realskolan.

Inre tjänst, ledigheter m.m.

Ordning och reda var en väsentlig del av den militära tjänsten och utbildningen förr i tiden, inte minst inom stamskolorna. Var sak skulle ha sin plats. Visst förekom undantag, men sällan. Vår bostad under några år framåt skulle ju bestå av ett logement inom en kompanivåning med vissa serviceanordningar. De gamla vinkeljärnsängarna med självstoppade halmmadrasser utgjorde våra nattliga viloplatser. Sängarna var ganska rekiga. Men sov gjorde vi trots risk att ramla ner. Att ligga och dra sig på morgonen efter att reveljen gått var inte att tänka på. Följden kunde bli anmärkning med vissa följder. Vanligtvis visiterade dagkorpralen, en av eleverna på korpral- eller senare volontärskolorna. Men även kompanidagbefälet, en av plutoncheferna (officerarna), eller en av underofficerarna eller kanske en av de äldre underbefälen, kunde också dyka upp och fullgöra sin plikt. Då var det allvar. Upp och till tvättrummet, enbart med kallt vatten, minuterna efter klockan sex, var det som gällde. Vår senare skolchef var också väldigt snabb vid sina visitationer. Efter få toner av reveljsignalen var han inne i korridoren och på väg mot något logement. Vi bodde på första. Fortsättningen behöver jag inte uttala. Alla vaknade inte så snabbt. Oftast råkade alltid samma elever illa ut vid dessa tillfällen.

Varje kväll skulle också logementet lämnas av 15 minuter efter tapto, möjligen med viss tvekan lördagkvällar. Saknades någon, upptäcktes som regel detta omgående. Visst bäddades det väl säck någon gång, dessutom utan att upptäckas jämt. Endera skulle man ligga eller också vara fullt påklädd och stående på sin plats vid sängen. Söndagskvällarna var visitationen särskilt noggrann. Då kunde till och med regementsdagaren dyka upp. Då var det ännu allvarligare.

På morgnarna var det bråttom att komma till matsalen. Att få i sig lite gröt samt kaffe eller te, och inte minst de goda kusarna från regementsbageriet, var en upplevelse i sig. Vi inpasserade vad jag minns redan från början genom matsalens mitteringång. På mornarna förekom inte heller snöbollskrigen med de båda sidoköerna med vpl från GU-bataljonen under vintern. Vid övriga måltider kunde emellertid sådana förekomma. Att störa "Plitarna eller stammisarna" som vi kallades, var en källa till glädje bara den. Vi svarade

Logm 1. Övre rad : fr.v.: Folke Björklund, Owe Ahlström, Åke Löf, (?). Andra raden: Bengt Larsson, undertecknad skribent, Inge Sjöberg (stödjande huvudet), Anders Nordin och Bengt Lööw. Tredje raden: Gotthard Jonsson, O.H. Höglund och Östling samt i hitre raden Anders Andersson, Ernst Vestling och Ebbe Lundberg.

förstås med samma mynt. Dessutom var allt inte så allvarligt menat. Samma kunde dock hända nere på stan.

I matsalen härskade "Mat-Oskar", som regel någon lite avdankad underofficer. Ett vakande öga hölls på oss igen. Maten var väl inte alltid den bästa dessa år med krig och beredskap. Torsdagsmiddagen missade vi dock inte, när ärtsoppa och pannkaka bjöds. Däremot kanske besöket kunde utebli vid de tillfällen, som gröna ärter och salt sill ingick i matsedeln. Som regel var maten dock acceptabel, inte minst måltiderna med bruna bönor och fläsk.

Marketenteriet kunde också besökas. För en billig penning erhölls kaffe och holländare, de senare likaså från regementets bageri.

Bild från gamla marketenteriet, dock med möblering från slutet av 1950-talet. Särskilda rum fanns som underbefälsmäss.

Förresten – uttrycket en billig penning, var nog inte det rätta. Vi hade ju bara 35, eller var det 50, kronor per månad i lön. Snart nog skulle av dessa också innehållas 15 kronor, att sättas in på sparbanken för användning efter kontraktstidens utgång eller vid familjebildning. Lönen skulle även räcka till hemresa någon gång. Några extravaganser kunde vi inte bestå oss med. För åtskilliga kanske det dessutom inte var aktuellt med någon hemresa. Inledningsvis medgavs vi möjligen permission varje lördagnatt för att vara åter senast vid tapto söndag kväll klockan 23.45. Under lördagarna pågick tjänsten till kl 14.00. De som dragit på sig tre anmärkningar under veckan, kunde dock se sig om efter denna ledighet. Snart ansågs dessutom, att vi borde vara inne och läsa våra läxor under tre av de fyra lördagsnätterna. Svårigheten att komma ut överhuvudtaget vid denna enda helgpermission blev förstås betydligt svårare. Till och med 16–17-åringar kunde nämligen ibland vara orakade eller också var dessa och andra försenade vid uppställningar m.m. Anmärkningsboken att anteckna alla dessa små felaktigheter eller missöden fanns förstås tillhands vid alla avlämningar.

Utrustningen skulle alltid skötas noga. Att komma till handrustkammaren

och chefen för denna, dagkorpralen, för att byta eller lämna in någon pryl, var inte att tänka på om den var dåligt vårdad. Handrustkammaren låg till höger om dagens kompanichefsrum med ingång mot den därintill varande toaletten. Dagens kompaniexp. utgjorde kompanivåningens furirrum, för på kasern kvarboende underbefäl, efter genomgången furirskola. Kompanichefens och adjutantens exp. utgjordes av dagens kompanichefsexp. När handrustkammaren så småningom utgick blev även denna furirrum (även på fritiden fanns befäl, som höll ett öga på ordning och händelser inom kompanierna). Efter borttagandet fick också alla materielbyten ske i intförrådet. Detta var inrymt i dagens bokförråd.

Pågående utrustning i intendenturförrådet.

Vi i volontärskolan hade stor respekt för våra äldrekursare, korpralskoleeleverna, förlagda på samma våning, men ännu mer för furirskolans elever. Som korridorposter skulle vi förstås hälsa på de senare genom att inta enskild ställning samt vrida på huvudet mot dem vid inpassering i korridoren. Dörrposter var vanliga den tiden, i varje fall under den första delen av utbildningstiden samt under nätterna på vplkompanierna.

Även underofficerarna bodde som regel i kasernerna. De hade bostäder i bortre änden av varje kasern, d.v.s. den del där huvudingången till kompanierna inte låg, och där dagens befälsrum och lektionssalar är inrymda. Vår kompaniadjutant, fanjunkare Erik Eriksson, bodde på samma plan som vårt

kompani. Den gamle och reslige fanjunkaren Öhrn gick också ofta genom korridoren på väg till sin expedition. Men ofta vinglade han en hel del vid dessa promenader, hur nu detta kunde komma sig. En annan av dessa underofficerare, Holger Eriksson, hade för vana att kontrollera att alla dörrar var låsta. Han gick alltid ryckande i dörrhandtagen.

Fysisk träning och fältidrott, skjututbildning m.m.

God kondition utgjorde en av grundvalarna för både befäl och soldater förr. Apostlahästarna, d.v.s. ben och fötter, var ju i stort de enda som vid sidan om cykeln kunde bära oss framåt. Bilar ingick inte i de lägre enheterna, pluton och kompani, däremot hästar med tross- eller ksp- och grkkärror. Men att låta hästen dra någon, som själv hade ben och fötter någorlunda intakta, gick absolut inte för sig. Så det var att träna upp sig. Och träning fick vi. Tror det var under korpralskolan, sedan vi fått Hilding Lindström till avdelningen, och vi varje måndag skulle genomföra löpning 8 km med utrustning och marschskor, som det tog emot för honom inledningsvis. Han ville att vi skulle hålla igen, så att han kunde hänga med. Annars var det väl Anders Nordin och undertecknad, som var i täten. Det dröjde inte länge förrän Hilding spöade oss. Under alla år därefter kämpade Hilding på detta sätt intill sitt slut i skidspåret en vinter på 1980-talet. Hedersmannen Hilding.

Hur många gånger sprang vi inte till Tolffors skjutbana, men kanske särskilt ofta språngmarsch i avdelning hem efter skjutningar däruppe vid Sätra. Detta tillsammans med långa marscher, så småningom soldatmarschen, och andra motsvarande, stärkte naturligtvis oss. Åtskilliga orienteringar och fälttävlingar gjorde även sitt till för detta. Vi hade en match av det slaget mot stamskolan på A1, eller vilket förband det nu var, måhända I 1, i trakten av Söderfors, är frågan, om inte Anders Nordin fick spö vid det tillfället. Annars segrade han ofta vid sådana kamper. När det gäller hinderlöpningar stod Folke Wallin som en av de två bästa, snabb och smidig som han var.

Under försommaren 1944 skulle vi lära oss skjutandets konst. Gunnar Rönn envisades att använda vänster öga som det bästa och naturligtvis att därmed också vara vänsterskytt. Kapten Källman, som mycket god skytt och lärare vid dessa tillfällen, ville inte godkänna Rönns beteende. Nej, skjuta från rätt sida, d.v.s. höger, skulle ske även om resultatet blev sämre. Efter den första prisskjutningen på höstsidan med godkänt medaljresultat, just uppe på Tolfforsbanan, gav dock Källman med sig. Själv har jag vad jag kan minnas alltid varit vänsterskytt, och är så fortfarande vid skjutning med gevär. Men kan inte påminna mig att han anmärkte på mitt sätt att hålla i vapnet. Deltog också mycket snart i fältskjutningar tillsammans med Källman och andra inom I 14 skytteförening i Gästrikland.

Exercis och fältmässiga övningar med vinterutbildning

Exercis var en form av övningar, som både var vanligt förekommande och

ansågs därmed också som väsentliga. Och visst lärde man de enskilda soldaterna att lystra och reagera på kommandon. Stridsgruppering av plutoner, kompanier samt bataljon gick också smidigt vid tillämpningen av dessa inlärda metoder.

Men att se hela grundutbildningsbataljonen på kaserngården måndag morgon, och de flesta marscherande eller i språngmarsch där, var en syn för sig. Och vilka kan glömma löjtnant Ture Karlström stående på en plats men med plutonen i fullt språng runt ytterkanterna av gården, och tydligen trots detta hörande hans kommandon utan problem. Nog var det andra tider än i dag.

Höjdpunkten var trots allt när "furirskolan" visade upp sina konster och färdigheter i gevärsföringar, lägg och tag gevär, höger- och vänster om marsch, helt om marsch samt maschanträden och halt m.m. Då avstannade all verksamhet och alla kunde inte annat än beundra uppvisningen. Även vi på volontär- och senare under korpralskolan gjorde sammalunda, trots att även vi kunde en hel del.

Kommer även att tänka på första gången vi var ute på en fältmässig övning i trakten av Främlingshem. Vi skulle smyga oss in mot en grupperad stab i närheten av därvarande stationshus. Kom också mycket nära. Men så råkade någon stöta till en tom vattenhink och allt var förstört. Vi undkom men med misslyckande som resultat. En annan gång vid soldatmarschen runt Årsunda, Sandviken, Högbo och upp mot Oslättsfors, så stod vi under hela vårt vaktpass i en stridsställning under natten och drog mekanismen fram och åter för att Kg:et skulle fungera. Dagen efter frös vi som hundar under bevakning ute på myrarna ner mot Lund i Valbo.

Vi glömmer inte heller kompanichefen kapten Georg Petterssons förpostövning ute på Woxsjöns is vintern 1946. Den bedrevs där för att vi skulle se systemet med posteringar som främsta skyddsförband, därefter den egentliga förpostställningen samt bakom lednings- och reservförbanden. Men kallt var det ute på isen. Övningen pågick nämligen mer än en dag. Åtskilliga blå samt röda och gula skärmar behövdes för att markera olika delar av förpostställningen.

Även minnena från dåvarande skolchefen Lennart Larssons övning i grävande av "snösapper" över fältet vid Stagården mot dagens matsalsbyggnad, glöms inte i brådrasket. Det var nämligen mycket snö denna vinter. Dessutom fanns då endast de gamla boningshusen vid Stagården. Vi var förlagda i logement på huvudbyggnadens övervåning samt utspisades i bottenvåningen, där matsal var inredd. Lottor svarade för mathållningen.

Som avslutning på vinterutbildningen skulle vi genomföra en budkavletävling till Gävle om tre sträckor, med 6 man i varje lag. Skolan var indelad i tre till fyra sådana lag. I det undertecknad tillhörde ingick i min patrull även Ernst Vestling samt var övriga i laget Gösta Granholm, Folke Björklund, Ebbe Lundberg och Bengt Lööw. Starten för de första patrullerna gick vid 18–19-tiden på kvällen. Första patrullen skulle via Norrfly i Kilafors samt en

fäbod öster om byn Tönsen samt ytterligare en kontroll växla i Homsvedentrakten. Nästa sträcka gick ned till Ockelbo samt avslutade den tredje patrullen med målgång vid I 14 kaserner.

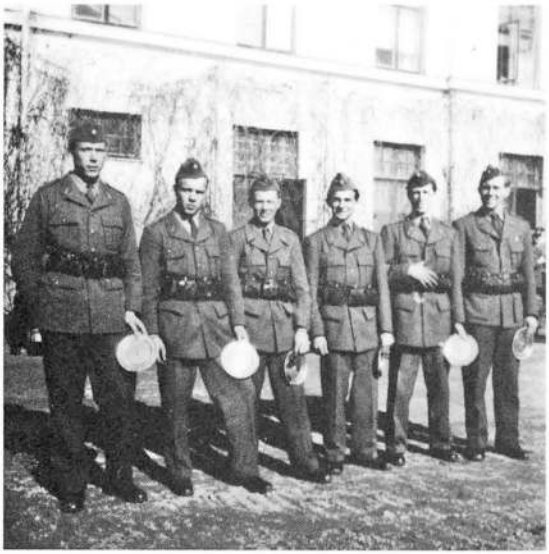
Middagsmålet bestod av ärtsoppa och hur många tunnpannkakor som vi kunde få i oss. Även sådana ingick i torrskaffningen, utöver kaffe i termos. Det var bara det att natten var ganska kall, varför allt frös. Till Norrfly tog vi oss utan större svårigheter. Kämpigare blev det i motbackarna mot Tönsen. Dessutom hade all snö tyngt ner lövskogen och gömt infarten mot den lilla fäbod vi närmast skulle till. Som belysning för kartläsning hade vi endast Kronans ficklampor. Från Tönsen fick vi i stället gå kompass mot kontrollen. Detta var inte lätt i detta snödjup och de höjder vi skulle över. Hasade så småningom utför längs en skiftesrågång och nådde fäboden ganska försenade. Sergeant Knut Eliasson hade väntat på oss avsevärd tid. Mot gryningen nådde vi växeln intill Holmsveden. På väg mot fäboden skulle vi försöka få något i oss. Endast hårdsmörgåsarna var ätbara. Övriga hade frusit ihop samt var termosen krossad. Därför var vi ganska matta efter 8–10 timmars skidåkning och pulsande i snön.

Regch, öv Carl Hamnström, talar vid avtackning av GU-bat samt prisutdelningen den 30 mars 1946. Till höger mj Hjalmar Eriksson.

Vårt lag tog trots allt hem segern och fick senare på våren hämta priser ur regementschefens hand vid en gemensam prisceremoni på kaserngården. Bild från tillfället i fråga återfinns här intill.

Även under korpralskolan var vi förlagda till Stagården för vinterutbildning. Hemfärden inleddes då med en skidmarsch över Kilaforsskogarna och med övernattning i bivack i Tönsentrakten till Holmsveden. Därifrån fortsatte skolan till Gävle med tåg.

Segrande budkavlelag från furirskolan med från vänster Erik Persson, Gösta Granholm, Ebbe Lundberg, Folke Björklund, Ernst Vestling samt Bengt Lööw efter prisutdelningen.

Befäls- och intruktörsutbildning

Vi hade ju tagit anställning vid regementet för att inledningsvis bli intruktörer och befäl vid grundutbildningskompanierna. Målsättningen var därför att vi först skulle ges en stabil grund både vad avser civila ämnen, men naturligtvis särskilt vad en soldat måste behärska för att kunna ingå som en viktig kugge i grupper, troppar och plutoner men även inom sitt kompani. Dessutom var det lika nödvändigt att lära oss leda både grupper och i viss mån även plutoner under stridsmässiga förhållanden samt att som befäl och instruktör utbilda de vpl inom berörda områden.

Efter den första vinterns i huvudsak teoretiska undervisning blev det en rivstart för soldatutbildningen under våren 1944. Denna var både hård, omfattande och noggrann. Att behärska och skjuta med gevär m/96 samt kulsprutepistolen av modell 1939, den med träkolv, samt med automatgeväret, ag m/42, och kulsprutegeväret, kg m/37, var en självklarhet. Åtskilliga dagar övade vi också för att kunna avhjälpa eldavbrott på automatvapnen samt att t.ex. kunna byta tändstift på ett fåtal sekunder på kg. Det var ett drillande. Och just denna form av övning, för att även under stridens hetta kunna genomföra väsentliga uppgifter, var något som övades och lärdes ut då. Antalet gånger vi så småningom gick i eldställning med 47 mm granatkastaren samt gjorde inskjutning mot målet, hade vi sannolikt svårt att hålla reda på. Den ville inte heller lyda samt att hålla ihop de små granaterna, där vi avsåg att de skulle slå ned. Pansarvärnsgeväret, pvg m/42 (om jag inte missminner mig), var lättare att hantera. Men 20 mm projektilen hade väl inte så stor genom-

slagskraft. Ja, de var ett övande för att behärska alla detaljer av förberedelser i eldställningar och i övrigt samt alla minnesord som fanns för dessa åtgärder. Bössa–mössa–mask var ett av dem, tror jag, innan observatören i stridsställningen försiktigt fick föra upp huvudet samt påbörja observation.

Soldat i eldställning med Kg m/37.

Instruktörsutbildningen inleddes senare under hösten sedan vi befordrats till vicekorpraler och påbörjat korpralskolan. Nu gällde det att lära sig något av utbildningsteknikens första grunder. Visa, instruera och öva, var den slogan som uppepades och upprepades. Hur viktigt var det inte att visa hur något skulle utföras och göras samt att förklara hur det bäst genomfördes, men framför allt gällde det att öva och åter öva. Instruktionen fick inte ta för lång tid.

Dessa grunder går nästan igen i all inlärningsteknik och har kanske varit en av grundpelarna i det militära befälets goda handlag i utbildandets konst. Vi gjorde upp planer i det oändliga för våra enkla övningar av både praktiska och teoretiska slag. På våren 1945 ställdes vi för första gången inför våra första GU-vpl. Nu var vi gruppchefer tillsammans med enstaka stamfurirer, i vissa fall även med någon korpral från studenkompaniet. Annars var de senare ställföreträdare. Plutonchef var en fänkrik eller lötjnant, men även en äldre underofficer, sergeant eller en fanjunkare, kunde ha sådana uppgifter. De yngre av dessa tjänstgjorde annars som ställföreträdande plutonchefer. Som

vicekorpraler skulle vi vara logementschefer och vara förlagda tillsammans med vpl. Dessa hölls sannerligen i herrans tukt och förmaning. Kriget hade också just slutat. Vissa vpl från bruksorterna var väl något negativa, men annars var de i huvudsak som i dag. Exercerandet, som jag beskrivet, utgjorde inledningsvis de väsentliga övningsmomenten, för att inte nämna inre ordning samt fysisk träning. Vapen- och skjututbildning började också raskt liksom terrängtjänst. Att snabbt kunna ta skydd samt att med stridsförflyttningar kunna utnyttja terrängen väl var väsentliga delar av en soldats kunskaper och förmåga för uppträdande på stridsfältet. Samma gällde förstås beträffande att kunna hantera och utnyttja sitt vapen. De vpl var verkligen intresserade av skjutning, det förra var kanske mer en plåga.

Från månadsskiftet augusti–september var vi tillbaka på stamkompaniet för fortsatt utbildning vid furirskolan. Den omfattade fortsatt civil utbildning blandad med motsvarande militär sådan. I den senare ingick särskilt befäls- och instruktörsutbildning. Någon egentlig taktikutbildning förekom dock inte, även om motsvarande berördes i samband med att plutons- och i viss mån kompaniets stridsförfarande övades. Både truppföring och trupputbildning hade varit särskilda ämnen alltsedan korpralskolan och med ganska höga koefficienter. Under denna kurs var också personlig färdighet i allmänhet, skjutning, gymnastik och idrott samt reglementskunskap viktiga ämnen. Vi hade t.ex. träning i boxning med norrmannen Mann från Gymnastik- och Idrottsskolan i Stockholm och Karlberg som instruktör. Den leddes av kompanichefen, kapten Pettersson. Denne var tydligen speciellt intresserad av denna sport och tyckte väl att vi kunde få lära oss att tåla en smäll. Kommer särskilt ihåg, när kompanichefen fick in en rejäl snyting på Helge Svedlund. Denne tände till ordentligt. Enligt Bengt Larsson så åstadkom jag själv något motsvarande på honom. Han tuppade av i alla fall.

Snart var skolan avslutad på hösten 1946. Nu började tillämpningsfasen av vår utbildning. Vi fördeldades på Gu-bataljonens olika kompanier, och kom själv på gruppchefskompaniet, det 7. Bataljonen förlades från slutet av januari i trakten av Brunflo för vinterutbildning samt deltagande i en stor slutövning tillsammans med andra förband inom milot samt även repövningsförband, bl.a. från I 14. Denna vinter var mycket bister med mellan 20–40 grader kallt under lång tid eller till och med ännu kyligare under slutövningens senare del. De flesta av oss deltog ju i denna övning under majoren Weibulls chefsskap. Han kunde inte det där med vintertjänst så väl. Bengt Larsson hade dock förmånen att vara kommenderad till Kadettskolan på Karlberg samma vinter som den förste av oss med sådana möjligheter. Han kanske inte behövde uppleva vargavinterns påfrestningar på samma sätt som vi andra. Fick ju själv samma förmån året efteråt. Bengt blev inte heller kvar så länge utan valde att bli försäkringsgubbe.

Några av oss gamla volontärskoleelever valde emellertid att bli kvar som

militärer. Tror inte att någon har ångrat detta, även om Anders Nordin efter sin underofficersutbildning, valde att gå över till Gävle kommun som fritidsledare, och så småningom intendent där. Gunnar Rönn å sin sida valde att förena tjänst vid Vattenfalls Driftvärnsbyrå efter ett antal år, men var väl militär trots detta. Folke Björklund sysslade sannolikt med ungefär samma saker inom Fo 44. Gunnar Eriksson flyttade till Arméns Hundskola, intresserad av hundar som han var, senare dock I 21. Ebbe Lundberg gick samma utbildning som Nordin, men valde sedan K 1 och K 3 som tjänsteförband. Åke Stålberg flyttade från I 14 till I 3 och pensionerades därifrån 1986. Nils Berger fortsatte förstås vid regementets musikkår intill denna drogs in 1957. Därefter har han under många år varit bl.a. musikledare inom Älvkarleby kommun samt också ledare för Skutskärs musikkår. Under hans ledning har denna kår senare spelat ett flertal gånger i regementsparken i samband med "Musik i Regementsparken". Anselm Jönsson blev vapentekniker och var kvar vid I 14 en tid, men lever inte längre. Efter Försvarets Läroverk samt krigsskolan på Karlsberg har jag själv i huvudsak tjänstgjort vid I 14, men även vid Arméns Fallskärmjägarskola några år. Pensionerades 1984 från tjänsten som chef för den materiella förvaltningen vid det sammanslagna regementet och den tidigare fo-staben.

Huvuddelen av skolan valde emellertid att sluta och övergå till andra yrken. Vad ni alla sysslat med är inte bekant. Att såväl Ernst Vestling liksom Folke Åström blev poliser och länge tjänat inom denna kår känner jag till. Ernst har jag dessutom besökt och träffat ganska ofta. Folke Wallin tror jag också blev polis. Fritz Grundtman kom efter motorteknikerutbildning att bli brandman i Gävle. I Gävle blev även Jan Stålhammar kvar som affärsman med mera samt Karl-Johan (Johnny) Nygren som målare. Övriga har spritt sig runt om i landet och prövat sina vingar inom olika yrken. Arne Sanfridsson har tydligen bott i Uppsala och fortsatt med sina fotbollskontakter, bland annat som pipblåsare. Både Bengt Lööw och Gotthard Jonsson finns i Stockholm, från början tror jag som anställda vid Lokaltrafiken. Helge Svedlund har jag också fått underrättelser om, att han efter några år som försvarsanställd, till exempel vid Jägarskolan, utbildade sig till ingenjör samt bosatte sig och arbetade i Västergötland.

Det skall den 14–15 maj bli verkligt nöjsamt, att få återse alla kvarvarande kamrater från den tidigare volontärskolan, samt att återuppliva ytterligare minnen från den tiden. Tyvärr saknas ett antal och vilka vi lyser ett ljust minne över.

Erik Persson

GÄVLE SOM GARNISON FÖR ARTILLERISTER

J T Charpentier

År 1994 kommer 200-årsminnet av Kungl Artilleriregementets uppdelning på fyra olika regementen att högtidlighållas. Den 26 maj 1794 grundades nämligen Kungl Svea, Kungl Göta, Kungl Wendes och Kungl Finska artilleriregementena. Av dessa regementen är alltfort Kungl Svea och Kungl Wendes artilleriregementen kvar i arméns organisation. Kungl Göta artilleriregemente drogs in 1962 och dess traditioner vårdas sedan dess av Kungl Göta luftvärnsregemente. Kungl Finska artilleriregementet upplöstes 1811 efter det för vårt land så olycksaliga finska kriget 1808–1809. Det är här som Gävle kommer in i bilden. Om det finns följande att förtälja.

Det finska kriget 1808–1809 slutade med freden i Fredrikshamn den 17 september 1809. I och med denna skiljdes Finland från Sverige. Vår landsgräns mot Ryssland kom att gå i Torne älv. Den svenska Norra armén upplöstes den 25 i samma månad och några dagar senare avmönstrade förbanden i Umeå, varvid de rikssvenska förbanden återvände till respektive hemorter. De finska enheterna ur den indelta armén blev kvar i Umeå till början av oktober, då de avtackades av generalen Carl von Döbeln. Vissa delar av de finska förbanden återvände sedan till Finland, andra åter blev kvar i Sverige. Så var förhållandet med Kungl Finska artilleriregementet.

Redan den 29 juni 1809 hade Kungl Finska artilleriregementet samlats och mönstrats i Gävle. Denna stad kom också att bli regementets sista garnisonstad. Här disponerade regementet allt det behövde för sin verksamhet: kansli, rum för krigsrätten, tygkontor, laboratorium, Södra och Östra tyghuset för förvaring av artilleripjäser, vagnar och kärror samt proviantmagasin. Som sjukhus hyrdes stadens arbetshus. Gävle hade nu fått sin första fasta garnison bortseende från Fredriks skans, som ju var en befästning i anslutning till hamninloppet och inte en garnison i dess vedertagna bemärkelse. Till Gävlebornas stora förnöjelse fanns också en artillerihögvakt i staden.

Således fanns det fortfarande ett finskt regemente i svenska armén, nämligen det finska artilleriregementet. Avsikten var att det skulle fortleva. Av den anledningen fastställdes bestämmelser för nyrekrytering, eftersom regementet förlorat sitt rekryteringsområde i Finland. I väntan på slutlig förläggningsort, Gävle var bara ett provisorium, benämndes regementet f.d. Kungl Finska artilleriregementet. Det omfattade, sedan en del personalreduceringar skett, följande personal: 4 regementsofficerare, 36 kompani- och subalternofficerare, 33 underofficerare, 7 spel och 400 soldater. Regementets kom-

panier hade från början varit tio men minskades nu till fem.

Regementet rotade sig snabbt i Gävle och utbildningen kom igång. Regementets personal bodde helinackorderade hos bogerskap och behandlades ofta som familjemedlemmar. Detta ledde så småningom till flera äktenskap. De finska artillerister, som avled under tiden i Gävle, blev begravda på stadens kyrkogård. I början på januari 1810 kom general von Döbeln till Gävle för att inspektera regementet. I anslutning härtill gav borgarna en bal för generalen och officerarna.

Den ursprungliga tanken att bibehålla regementet som särskilt förband i den svenska armén kunde inte fullföljas. Den 5 februari 1811 förordades i kungligt brev att "regementet bör upplösas samt på Svea och Wendes regementen fördelas, så att tre kompanier Wendes och två Svea artilleriregemente tilläggas". Det sista finska regementet i svensk tjänst hade upphört att finnas till. En epok var avslutad.

En officer vid regementet har i sin dagbok skildrat uppbrottet från Gävle, marschen ner till Kristianstad och mottagandet där. Denne officer, löjtnant J. T. Charpentier, skriver sålunda (utdrag): "Den därpå följande 1 april ankommo vi till Kristianstad efter att hava tillryggalagt en väg av 72 mil – i början uti flera och 30 graders köld och senare uppnå av vatten och snöslask betäckta vägen, som fortforo ända till dess vi upphann Skåne och detta utan att hava efterlämnat någon enda sjuk man. Att skiljas från Gävle och dess gästfria och vänliga innevånare var mycket påkostande, vi hade legat inkvarterade där – en del av befäl ända ifrån våren 1809, under vilken tid de flesta av de ogifta befälet hade fritt tillträde till husvärdens bord. Ja den 1 april marscherade vi in i Kristianstad och där blevo vi riktigt narrade april. Vi, främlingar som vi voro och till en del kvarlevor av Finska armén, väntade oss ett något nära lika bemötande som i Gävle, men däruti bedrogo vi oss riktigt grundligt".

De två svenska artilleriregementen från 1794, som alltjämt finns kvar i arméorganisationen, Kungl Svea och Wendes artilleriregementen, upprätthåller traditionsband med det finska artilleriet. Och i Finland är det i dag Satakunta artilleriregemente i Niinisalo, några mil nordost om Björneborg, som för traditionerna från Kungl Finska artilleriregementet vidare. Ett bevis på detta är att regementets högtidsdag är den 26 maj, den dag 1794 då Kungl Finska artilleriregementet i likhet med tre rikssvenska artilleriregementen uppstod ur Kungl Artilleriregementet.

K. Björkenstam

Källor:
Kungl Finska artilleriregementet (Jonas Hedberg)
Kungl Finska artillerioffícerares dagböcker (Jonas Hedberg)
Wendisten nr 4/1992 (tidskrift för Kungl Wendes artilleriregementes kamratförening)

KAPTEN HELMER NYGRENS MINNEN FRÅN KAMRATFÖRENINGEN

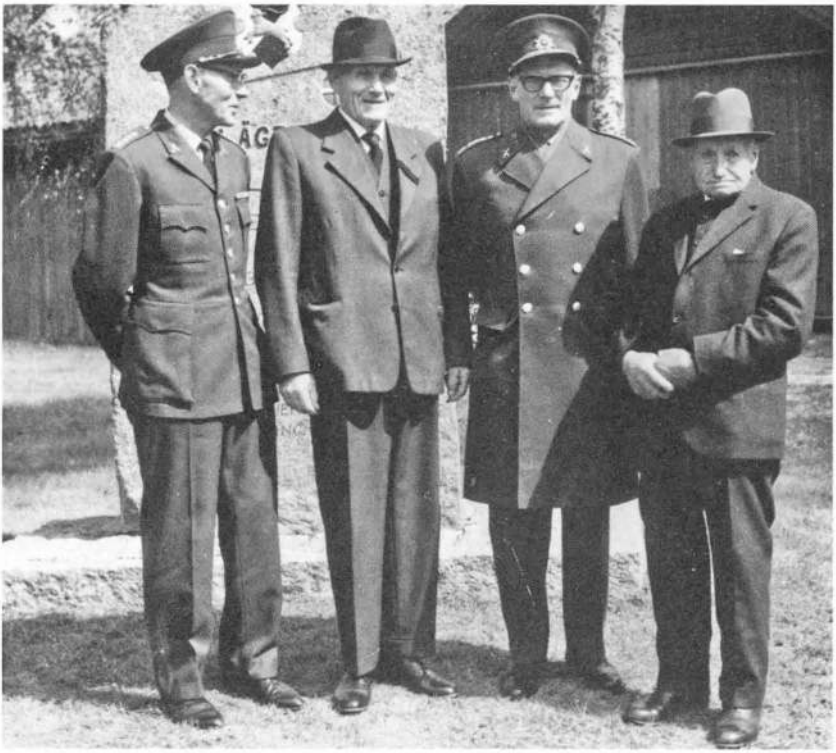
Kapten Helmer Nygren

Helmer Nygren föddes i Runemo, Alfta, år 1905. Den 2. november 1922 kom han till I 14 som volontär. Efter stamskoleutbildningen kommenderades han till Arméns Underofficerskola i Uppsala (AUS) för utbildning åren 1928 till 1931 samt befordrades till sergeant från 10. oktober det senare året. Efter trupptjänstgöring och åtskilliga andra uppgifter utbildades han för vad vi i dag benämner som fortifikationstjänst, det vill säga skötsel av kaserner, förråd, skog samt vägar och befästningar. Så småningom befordrades han till så kallad kasernförvaltare 1948 och blev vid befälsreformen 1971 kapten. Pensionärslivet inledde han 1965.

Samma år som regementets kamratförening bildades 1938 sökte han medlemskap i föreningen, intresserad som han redan då var av sambandet mellan regementet och hembygden. Därefter kom uppgifterna slag i slag inom föreningens verksamhet. Den första uppgiften var att inför de omfattande Krönikespelen 1940 vara materielredogörare. Dessa arrangemang har sannolikt varit de mest omfattande som förekommit inom föreningen i samband med firandet av Regementets Dag.

Överste Hans Berggrens tid som regementschef var något extra

Under överste Berggrens tid vid regementet från 1946 kom uppgifterna att bli än mer omfattande. Att ordna arrangemangen i regementsparken med kaffeservering, försäljningar av lotterier, tivolinöjen m.m. var omfattande under 1940- och 1950-talen. Lottakåren bistod ju med omfattande service för denna verksamhet. Samarbetet med kåren fungerade också mycket väl liksom med marketenteripersonalen. Dessa var också inblandade för biljettförsäljning m.m. Även ett betydande antal värnpliktiga hjälpte till lite överallt, inte minst att sälja biljetter till dagens måltid i vpl-matsalen, något av en höjdpunkt för alla vpl:s anhöriga. Regementsmusiken spelade ju under måltiden. Tivolianordningarna återfanns runt dansbanan. Som regel var det Birger Petterssons

Regch, öv Axel Henriksson, samt kn Nygren, tv., med distingtionskorpralen E.O. Wallberg, närmast Nygren, samt soldaten nr 91 J. Alm, vid uppvaktning vid Delsbo Kompani.

Tivoli från Furuvik, som var engagerat. Utöver lottor från både Gävle och Valbo så deltog även Rödakorsare med uppvisningar av allehanda slag inom sitt gebit, bland annat visning av livräddning. Servering av "kyrkkaffe" inledde som regel alla dessa arrangemang i parken.

Regementets Dag besöktes som regel av 5–10.000 personer varje år under 40- och 50-talen, intresserade som de var efter beredskapstidens prövningar, av alla uppvisningar genom grundutbildningsbataljonen, tävlingen "Flergrensstafetten", musikkårens konserter, kvällens allmänna dans på dansbanan, tingel och tangel i övrigt samt inte minst för att se hur deras söner hade det i sin förläggning och förhållandena för dem i övrigt. Regementets Dag, eller som de på den gamla lägerplatsen i Mohed betecknades som, De stora Midsommarfesterna, hade alltid dragit mycket folk. De inleddes som regel på lördagen med söndag som huvuddag. Det fanns åtskilligt att ordna inför dessa arrangemang. Utöver de nämnda fick även kontorspersonalen ofta ställa upp och hjälpa till vid dessa tillfällen, men även underofficerskårens barn. Dessa bodde ju inom om-

rådet. Nettotillskottet var förstås väsentligt för Kamratföreningens ekonomi. Som regel belöpte det sig till 4–5.000 kronor per år, mycket på den tiden.

1952 belönades Nygren med Kamratföreningens främsta utmärkelsetecken, Guldbocken, efter ett flertal år i styrelsen samt ombesörjande av redovisad verksamhet. 1961 valdes han därefter till sekreterare inom föreningen. Som sådan kvarstod Nygren till årsmötet 1984. Uppvaktning av den gamla tidens indelta soldater och befäl var därvid en väsentlig och uppskattad uppgift. 15 av dessa återstod 1961 och uppvaktades på högtidsdagar. Skaran tunnades dock ut ganska snabbt med hänsyn till deras höga ålder.

Regementets Dag på annan ort

På Nygrens förslag firades Regementets Dag i Bollnäs 1963. Den blev en stor succé med nära 10 000 åskådare. Överste Axel Henriksson var då regementschef. Även Kamratföreningens medverkan i de olika Hembygdsföreningarnas festligheter enligt anknytningen genom de indelta sockenkompanierna tog han också upp som en väsentlig samverkansform för både regementet och länets orter. Dessa arrangemang stöddes bland annat genom att ställa kokvagnsutrustningar till lottornas förfogande och underlättande av deras insatser. Första gången detta skedde var förstås i Nygrens hemsocken, Alfta. Sådana dagar inleddes som sig bör, med högtidligheter i kyrkan samt därefter parad till hembygdsgården med hemvärn, lottor och fanor samt förtäring av ärtsoppa och kaffe m.m. I Alfta fick han förstås även hålla dagens högtidstal. Motsvarande arrangemang genomfördes senare i Arbrå, Ovansjö, Österfärnebo samt 1973 i Hanebo. Då invigde Nygren också det så kallade Sääfstorpet. Nygren var även den förste att filma många av dessa arrangemang. Kamratföreningen tackar för insatserna.

Fortfarande detta år, 1993, njuter Helmer Nygren sitt otium.

Erik Persson

Alla på Kungsbäck välkomna till

Simhall – Barnbassäng – Romerskt bad
Bubbelpool – Bastuavd – Dimbastu – Gym
Solarium – Solplage – Servering
50 M TEMPERERAD UTEBASSÄNG

GÄVLE BOWLINGHALL

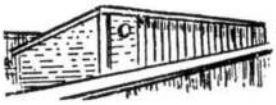

Norra Kungsgatan 3
Box 1322
801 37 Gävle
Tel 0261-12 46 21, 12 46 22

ÖPPETTIDER: Måndag-Torsdag 11.00–22.00
Lördag–Söndag 10.00–17.00

Sommartid rekommenderas
– Nära Kungsbäck –
Fyra tempererade bassänger
Dubbla bastuavdelningar
Stort sol- och grönområde
– Cafeteria –

Valbo Sportcentrum

BARNBASSANG – LEKPLATS – BOLLPLANER
SPORTHALL – SIMHALL – KLUBBRUM
DAM- och HERRBASTUAVD.
BELYST ISHOCKEYBANA
TENNISBANOR – MOTIONSSPÅR – CAFETERIA

FRITID GÄVLE
Slottstorget 4

GÄVLE
Tel. 026-17 97 01

FAK – FRIVILLIGA AUTOMOBILKÅREN

Redan 1908 föreslog Kungliga Automobilkåren att man för rikets försvar skulle upprätta en bilkår, där de få bilägarna som fanns, kunde anmäla sig för att vid behov biträda krigsmakten med transporter och samband som de rörliga länkarna mellan högkvarter och förbanden. Transporter skulle ske vid trängande behov och första gången sådant förelåg var vid storstrejken 1909.

Första världskriget inleddes med stora tyska framgångar. Kaisern stod utanför Paris och iakttog staden genom kikare. Ett enormt dammoln blåste upp från huvudstaden. Det var den franske kommendanten som rekvirerat Paris samtliga personbilar, bussar och lastbilar för uttransporten av franska armén till fronten. Tyske ÖB, greve Moltke, såg att en ny tid nalkades, där biltransporter skulle ersätta de beridna arméerna. Han säger till Kaisern: "Ers Majestät, vi har förlorat kriget". Så blev det också så småningom.

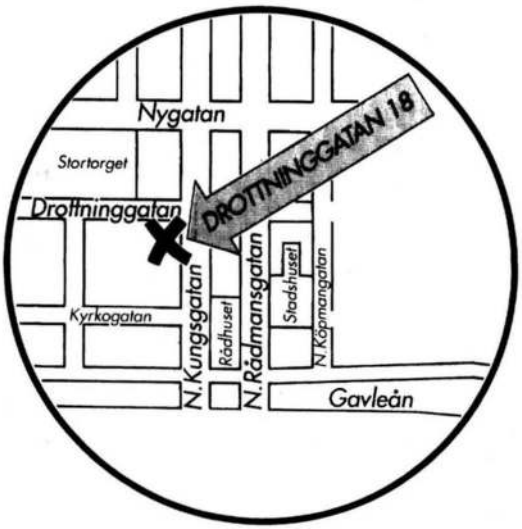
Ryktet om den motoriserade franska armén sprider sig snabbt. Idén med FAK tar fart. FAK organiseras rent militärt, uniformeras och övas under fältmässiga förhållanden. Medlemmarna blir en befälskader som fyller vakanser i trängtrupperna och krigsplaceras. Från början kördes egna fordon och befälsrang erhölls efter antal fordon man ställde upp med. Grosshandlare och fabrikörer blev "kaptener" etc. Man gick befälskurser på samma sätt som Landstormen. Vissa kårer är fortfarande uniformerade med grader, t.ex. Malmö.

Långsamt kom nu även den svenska armén att motoriseras, men eftersom det kunde ske först på sikt, och på allvar först under 2:a vkr kom FAK att fylla en uppgift ända fram till omkring 1945–50. Efter en tynande tillvaro omorganiserades FAK 1958. Det tidigare militära engagemanget upphörde och FAK fick en riksstyrelse av civilpersoner. Målet var att utbilda personal för civila transporter och för civilförsvaret. Men inte förrän 1978 slututformades målsättningen under överste Curt Hermansson. Grund- och repetionsutbildning av tidigare innehavare av tunga körkort genomförs nu för ekonomiska försvarets del. Arbetsmarknadsverket anvisar 47-åringar till FAK för utbildning. Vi vänder oss numera huvudsakligen till kompetenta körkortsinnehavare, som inte längre yrkesmässigt kör lastbil och buss.

Gävlekåren upprättades interimistiskt 1978 och påbörjade verksamheten 1979. Drygt 350 avtal föreligger 1992. Kårchef är Gunnar Söderström och utbildningsledare Jan Hegrelius.

Gunnar Söderström

Mitt i City

Här är några viktiga nummer till oss.

Besöksadress:	Drottninggatan 18, Gävle
Postadress:	Box 1434, 801 39 Gävle
Telefon:	026-14 00 30
Telefax:	026-14 16 89
Öppettider:	**Måndag, tisdag, onsdag, fredag** Kl. 09.30–15.00 **Torsdag** Kl. 09.30–17.00

NORDBANKEN
PRIVAT

MEDELTIDA KRIGSORGANISATIONER OCH ANLÄGGNINGAR

Under tidig medeltid hade Sverige en försvarsorganisation av alldeles speciellt slag. Den kallades ledungen och innebar att ett visst territorium eller en grupp bönder förpliktigades att bygga ett krigsskepp, utrusta och bemanna det.

Ledungen hade sitt ursprung i vikingatiden, men som institution för den framväxande centralmakten organiserades den förmodligen på 1100-talet. Geografiskt omfattade ledungen kusttrakterna från östra Götalands kustområde, Öland och Gotland, över Mälarområdet till ett stycke uppför Norrlandskusten.

På 1200-talet blev ledungen med sina vikingaskepp omodern. Den ersattes av en krigsorganisation bestående av fasta borgar och pansarryttare. Borgarna, som uppfördes på strategiska punkter, vid sund eller inne i vikar, underhölls genom skatter. De som tjänstgjorde som pansarryttare, frälset, slapp betala skatt.

De nya skatterna kom i stället för de tidigare tjänsteplikterna, exempelvis skyldigheten att bemanna och utrusta ledungsflottan. Övergången till det nya systemet skedde successivt och under motstånd från stora grupper i samhället. Flera uppror slogs ned av Birger Jarl.

Fornlämningsområdet vid Totra i Hamrånge är exempel på ett befästningssystem från övergångstiden mellan ledungen och kombinationen borgar/pansarryttare. Där finns en 2,5 meter hög ruinkulle, ett tiotal husgrunder, terasser och källargropar.

Ut mot havet finns tre spärranläggningar, bestående av 200–300 meter långa system av fyrsidiga stenrösen. Dessa har uppenbarligen tidigare effektivt spärrat inloppen till Hamrångefjärden. Man får intryck av att här legat en viktig militär bas.

Under 1986 inleddes en kartering av området. Målet var att datera anläggningen och bestämma dess karaktär. Med hjälp av fyndmaterial, hushållsavfall och verktyg, konstaterades att området börjat bebyggas någon gång kring mitten av 1100-talet.

Det är uppenbarligen fråga om en tidig medeltida försvarsanläggning av kastaltyp. Det torn – kastalen – som påträffats inne i ruinkullen har ingått i ett försvarssystem riktat mot en fiende från havet.

I en skarpsinnig uppsats i tidskriften Populär Arkeologi sätter Anders Broberg in kastalen, som kan ha haft en höjd av mellan 10 och 14 meter och stenrösena, som spärrat inloppen till Hamrångefjärden, i ett större socialt och historiskt sammanhang.

Anders Broberg hävdar att tornet inte i första hand varit avsett att försvara själva Hamrångebygden. Totra ligger nämligen vid sidan av bygden och inte längs den ådal som leder upp till Hamrånge kyrka och det centrala bebyggelseområdet.

Hamrångefjärden har i äldre tider utgjort en skyddad hamn, där större flottstyrkor kunnat samlas. Fjärden var med andra ord en viktig samlingsplats för ledungsflottan. Anläggningarna vid Hamrånge, tornet och stenspärrarna, kan har varit en operationsbas för offensiva företag.

1100- och 1200-talen var en våldsam period i Östersjöns historia. Vender, ester och letter härjade längs de danska och svenska kusterna. Samtidigt gjorde danskar, tyskar och svenskar strandhugg och krigståg mot de östra delarna av Östersjön, Baltikum och Finland.

I Sverige var ledungen en förutsättning för dessa militära offensiver. Därmed kommer man in på de så kallade korståg österut som alltid varit svåra att få något egentligt grepp om. Förmodlingen var det dock så att korstågen i österled upprepades från samma baser och mot samma område i öster.

Det var då en fördel att det fanns permanenta anläggningar som exempelvis den i Hamrånge. Hamrånge ligger väl till för ett anfall mot Kumo älvdal. Älven leder in i Tavastland, som bland annat utgjorde målet för Birger Jarls korståg 1249.

De frågor man ställer sig blir då: Var Hamrånge en invasionsbas för svensk erövring av Finland? Var det genom korståg som Finland blev svenskt? I så fall innebär ju detta att Finland måste betraktas som ett lydrike under Sverige, ett härtaget land med allt vad det innebär.

Problematiken har behandlats av professor Curt Weibull i en föreläsning, som sedan publicerades i facktidskriften Scandia. Weibull konstaterade där att Finland inte var svenskt vid vikingatidens slut i mitten av 1100-talet. En ren svensk kultur fanns då bara på Åland.

I mitten av 1300-talet visar flera källor att Finland då var svenskt. Finland blev alltså svenskt under tiden från mitten av 1100-talet till mitten av 1300-talet. Hur gick det till? Varför blev Finland svenskt?

Historiker före Weibull har hävdat att det skedde genom tre korståg. Som erövrare utpekades Erik den helige, Birger Jarl och Torgils Knutsson. Det dög inte som förklaring, menade Curt Weibull. Andra förklaringar måste till.

Erik den heliges korståg, som anses ha genomförts 1157, kan direkt utmönstras. Det bygger på Erikslegenden, en källa av undermålig karaktär. Medeltida legender är schabloner och därför inte tillförlitliga.

Birger Jarls och Torgils Knutssons korståg 1249 och 1293 kan visserligen styrkas, men de ledde till underkuvande av Tavastland och Karelen, ytterområden i Finland, och förklarar inte hur övriga Finland blev svenskt.

Större delen av Finland blev svenskt genom missionsverksamhet och kolonisation. Ett påvebrev från Innocentius III bekräftar att Finland vunnits för den katolska kyrkan. Brevet, som utfärdades 1216, gav den svenska kungen rätt att tillsätta två biskopar i Finland.

Den fredliga svenska kolonisationen av de centrala delarna av Finland kan kartläggas genom ortnamnsforskningen. Ortnamn –måla, -torp och -fall tyder

på en invandring från södra Sverige. Finlands kolonisation var ett verk av det medeltida Sverige i dess helhet.

1200-talet var en tid av väldiga omvälvningar för Sverige. Införlivandet av Finland, en territoriell utvidgning av riket lika stor som landvinningarna under stormaktstiden på 1600-talet skedde samtidigt som det svenska samhället genomgick djupgående strukturella förändringar.

Den svenska expansionen och omläggningen av samhällssystemet måste ses mot bakgrunden av de förändringar som inträffade i Östersjön på 1100-talet. Då pågick en väldig tysk kolonisation bakom floden Elbe österut. Tyska handelsstäder, Lübeck, Stralsund, Köningsberg med flera växte upp på slaviskt område.

De nya städerna blev konsumenter av svenska produkter, koppar, järn och smör. Nya områden röjdes och lades under plogen. Ett ekonomiskt uppsving för Sverige inträffade. Handel och hantverk började för första gången spela framträdande roller i Sveriges ekonomiska liv.

Det ekonomiska uppsvinget möjliggjorde en territoriell expansion och även inre politiska förändringar. Det svenska samhällsskicket omvandlades radikalt. Impulserna utifrån ökade. Sverige–Finland inlemmades i den europeiska kulturkretsen.

Det är viktigt att betona att Finland var en integrerad del av det svenska riket, det var aldrig någon svensk koloni. Totrabasen i Hamrånge, en anläggning i övergångsskedet mellan vikingatid och medeltid, användes inte för att erövra och förslava Finland.

Lennart Ödéen

MÄLARSKOG

Skogsinspektör Stig Johansson
Fack 5
815 01 Tierp

Telefon 0293-122 66

ÄR DU MÅN OM SMAKEN,
UNNA DIG EN SVENSK KLASSIKER.

FALCON. SEDAN 1896 BRYGGT PÅ RENT KÄLLVATTEN.
FALCON AB, TELEFON 08-723 88 50
KLASS II

HÄLSINGE LIVKOMPANI

Livkompaniets stamsocken var ursprungligen Segersta ett stycke öster om Kilafors. Bollnäs stadsvapen blev grunden för kompaniets symbol som består av en vit sovande trana mot blå botten. Rent heraldiskt är tranan vaksamhetens symbol. Vapendjuret bär i sin enda klo en sten. Enligt gammal folktro skulle tranan tappa stenen om den blev störd i sin sömn och då vakna.

Kompanichef

Mj H Pettersson

Kompaniadjutant

Lt G Rosell

BEFÄLEN VID LIVKOMPANIET

KOMPANILEDNING

Kompch	mj Pettersson
Stf	mj Hedberg
Adj	lt Rosell

SKYTTEAVD-BRIG

Chef	kn Henriksson
Stf	kn Tollén
Instr	kn Lundmark
Instr	fk Widdinghof

PVRBAVD

Chef	kn Kinnvall
Stf	lt Axelsson
Instr	fk JHedin
Instr	fk Borg

SPECIALAVD

Chef	kn Grönlund
Stf	kn Östlund

LIVKOMP

PVAVD

700823-0717 Ödmark
710308-5515 Eriksson
710702-7569 Wallner
710728-7596 Nilsson
711030-7414 Källgren
711210-7573 Sohlberg
720203-7672 Olsson
720206-7570 Storm
720208-7537 Rotter
720325-7576 Berg
720410-7572 Vestliner
720520-7512 Olofsson
720706-7591 Tunegård
720728-7892 Lagerström
720731-7590 Andersson
721030-7554 Nilsson

SKYTTEAVD

700715-7519 Ekström
710315-7595 Bergqvist
711015-7539 Carlsson
720106-7514 Jonsson
720315-7511 Gustavsson
720323-4831 Tengqvist
720519-1930 Svanström
720809-7555 Jäderström
720920-7559 Fredlund
721003-7532 Rydal
721109-6610 Carlsten
710226-7619 Bolkeus
710419-7517 Myrlund
710525-7591 Svensson
711216-7510 Nyren
720219-7534 Fernlund
720319-7558 Persson
720529-7513 Sandgren
720628-0450 Glauman
720915-7515 Ålenius
721026-7535 Engman
Backman

SPECAVD

720722-7732 Asplund
720321-7570 Sundell
701006-7556 Blom
710416-7577 Edin
710611-7596 Andersson
711011-7574 Bergman
711114-7539 Eliasson
721025-0358 Nilsson
731117-7559 Jonsson
731119-8217 Persson

Beflaget Livkomp. *Stående från vänster: Kn Henriksson, kn Thollén, kn Lundmark, mj Hedberg, kn Östlund, kn Lindberg. Sittande från vänster: Mj Pettersson, fk Hedin, fk Bengtsson, lt Rosell, fk Borg, fk Bergsten.*

Pvavd Livkomp, *Stående från vänster: Wallner, Sohlberg, Rotter, Berg, Andersson, Jacksson, Ripke, Tunegård, Olofsson, Vestliner.*
Sittande från vänster: Eriksson, Storm, Nilsson, Källgren, Ödmark, Lagerström, Jonsson, Lind, Olsson, Nilsson.

Skyttar Livkomp. *Övre raden från vänster: Linus Gustavsson, Söderhamn, Johannes Persson, Hudiksvall, Joakim Backman, Gävle, Tomas Ekström, Gävle, Lars Blom, Gävle, Harald Karlsten, Gävle, Carl Tengqvist, Stockholm, Stefan Svanström, Gävle, Magnus Bergqvist, Ockelbo.*
Nedre raden från vänster: Anders Rydal, Hofors, Rolf Carlsson, Bollnäs, Tomas Myhrlund, Bollnäs, Torbjörn Bolkéus, Bollnäs, Mårten Svensson, Gävle, Jerry Sandgren, Sandviken, Jonas Glaumann, Gävle, Lars Nyrén, Bollnäs, Per Engman, Bergsjö, Mattias Fredlund, Hudiksvall.

Specavd Livkomp. *Övre raden från vänster: Gunnar Fernlund, Gävle, Carl Sundell, Gävle, Kenneth Svennberg, Stockholm, Göran Persson, Arbrå, Martin Jäderström, Sandviken, Fredrik Blom, Sandviken,*
Nedre raden från vänster: Lars Ålenius, Valbo, Johan Asplund, Gävle, Hans Edin, Sandviken, Mikael Nilsson, Söderhamn, Anders Bergman, Gävle, Niclas Andersson, Valbo, Anders Eliasson, Norrsundet.

SISTA LIVKOMPANIET

Starten av livkompaniet skedde i sedvanlig ordning under februari månad med en befälsutbildningsvecka. I år förlades den till det vackra Högbo. Förutsättningarna inför årets livkomp var helt annorlunda mot tidigare år. Regementet hade fått besked om nedläggning, ett besked som vi hade kunnat varit förutan. Mycket tid och kraft lades på hur vi skulle kunna genomföra utbildningen med bibehållen kraft och kvalitet. Alla befäl som deltog var rörande överens om att någon prutning på vår ambition inte var aktuell. Skall vi falla så skall det ske med flaggan i topp!

I början av mars månad kom våra KB-vpl till kompaniet, vi klargjorde då vår målsättning att de kommer att erhålla samma utbildning som tidigare år, men de måste vara beredda på att befäl kommer att sluta under utbildningens gång.

Den första uppgiften var att förändra uttagningen på vissa KB-elever, de flesta var uttagna till GRK/stabs utbildning. Alla blev skytte- eller PV-plutch i stället.

Vårens utbildning startade med en skogsvecka direkt efter inryckningen. Det visade sig att de grabbar som vi skulle utbilda var ett mycket bra gäng. Hela våren gick utan större komplikationer. Vissa kännbara befälsförluster kom tidigt. Kn Almesjö samt kn Wahlund påbörjade en civil karriär.

I början på juni månad förstärktes komp med våra Pb-vpl så nu var kompaniet intakt med 72 vpl.

I augusti månad bestred livkomp högvakten i Stockholm och som vanligt genomfördes den med högsta betyg. Ca 200 anhöriga besökte oss och alla var nöjda med det de fick höra och se. Vi lovade de anhöriga att de skulle få tillfälle att besöka komp under mer "fältmässiga" förhållanden senare i utbildningen.

Under sommaren och tidig höst hade en hel del befäl slutat vid komp, ca 20 st, de flesta började att plugga vid högskolor.

Eldprovet för sold skulle ske i september med en stridsskjutningsvecka i Marma med en direkt följande jägarvecka i Åmotterrängen. På mellanliggande lördag genomfördes den andra besöksdagen för anhöriga. Ca 300 personer infann sig. Höjdpunkterna under dagen var en förevisningsskjutning samt att de blev bjudna på mat ur koktross. Kvm-eleverna kokade mat för första gången. Alla blev både mätta och glada. Åmotveckan genomfördes på ett bra sätt av de vpl trots ett tufft marschpass på ca 2,3 mil det sista dygnet.

Vi insåg på ett tidigt stadium att utbildningen måste mer inriktas på truppputbildning på bekostnad av truppföring. Detta resulterade i att våra vpl var ute vid respektive komp en hel del under hösten med ett mycket positivt resultat.

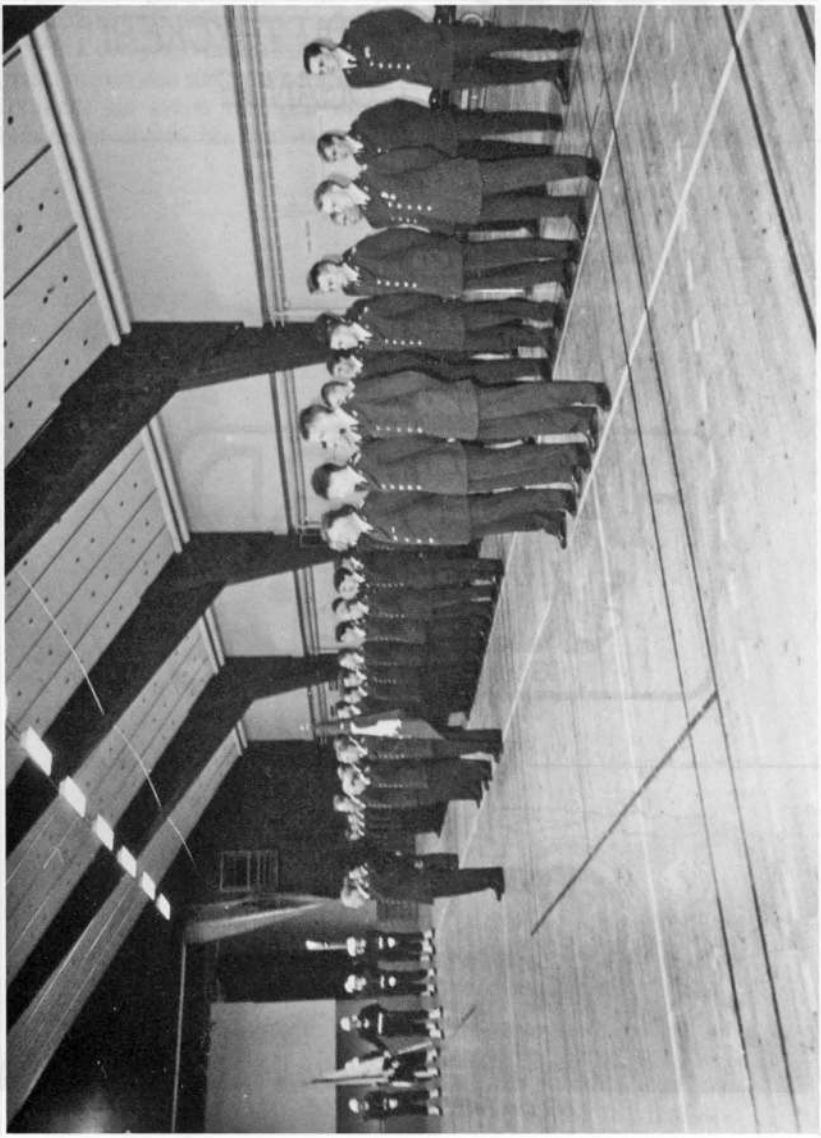
Vecka 45 skulle bli den sista veckan som livkomp hölls samman. Torsdagen den 15/11 genomfördes en ceremoni i ex-huset, varvid regch upplöste

livkompaniet. Kompaniets fana samt en gåva överlämnades då till reg.

Jag vill passa på att tacka allt befäl som gjort det möjligt att genomföra utbildningen samt de vpl som trots viss turbulens visat en mycket god vilja och framåtanda.

Lycka till!

C Livkompaniet 92–93
Mj H. Pettersson

Westlund & Söner Boktryckeri ab

Rälsgatan 10 (vid Järnvägsmuséet) Gävle

Telefon 026-18 03 80 vx

ETT MODERNT UTRUSTAT TRYCKERI TILL ERT FÖRFOGANDE

HÅRVÅRD
flanör
Göran Lagerberg

BENGTSSONS TOBAKSHANDEL
NYGATAN 25 GÄVLE

ALFTA LIVKOMPANI

6. BEV.KOMP.

Kompaniets vapen är grundat direkt på det månghundraåriga Alfta sockensigill. Sigillet ifråga framställer en ål slingrande i gräset, förmodligen på Voxnans strand. Vid vapnets framställning fick den gröna färgen symbolisera gräset medan den starkt stiliserade ålen förlorade sin svarta färg och istället blev en vit albinoål för att synas bättre.

Kompanichef

Mj Bohlin

Kompanichef stf

Kn Ekström

Kompaniadjutant

Lt Mooe

BEFÄLEN VID
6. BEVAKNINGSKOMP

KOMPANILEDNING

Kompch	**mj Peter Bohlin**
Stf kompch	**kn Kjell Ekström**
Adj 1	**lt Staffan Mooe**
Adj 2	**lt Åke Johansson**

DEPÅPLUTON

Chef	**lt Bengt Karlsson**
Stf	**lt Mats Söderström**
Instr	**lt Stefan Axelsson**

VAKTPLUTON

Chef	**lt Jan Lennartsson**
Stf	**lt Rickard Daxner**
Instr	**kn Erik Stadigh T3**

6. KOMP
DEPÅPLUT

691129-0416 Riskula, Hofors
700414-7570 Wermelin, Gävle
721205-7819 Paulson, Gävle
730225-7519 Eskilsson, Sandviken
720714-7575 Jernström, Gävle
710620-7652 Groth, Forsbacka
710627-7515 Flodberg, Gävle
730407-7570 Gustavsson, Hedesunda
730113-7571 Timan, Valbo
710713-7593 Stödberg, Gävle
731003-5055 Thorell, Sandviken
720811-7551 Blyckertz, Gävle
721025-7577 Sörqvist, Sandviken
710922-7558 Gunnarsson, Sandviken
740317-7632 Lindqvist, Gävle
730405-7677 Jansson, Bollnäs
711129-7516 Kutka, Sandviken
720927-7594 Hjort, Hedesunda
720212-7630 Axner, Forsbacka
720227-7518 Westin, Gävle
720304-7613 Lättman, Valbo
720309-7592 Olsson, Gävle
720316-2453 Pihl, Sandviken
721029-7057 Eriksson, Gävle
720321-7596 Karlsson, Gävle
720322-7595 Boman, Torsåker
730614-7518 Pettersson, Gävle
721225-7617 Skoglund, Hofors
730812-1412 Klöfver, Gävle
721003-7516 Malmström, Söderhamn
720913-7590 Elfsberg, Hofors
721231-7536 Nordh, Gävle
700306-9296 Arola, Gävle
740121-7653 Andersson, Gävle
731205-7552 Sundin, Gävle
730106-7539 Kämpe, Hofors
730322-7578 Gradin, Sandviken
731212-7579 Fagerlund, Sandviken

VAKTPLUT 920907

690710-7574 Overhammar, Gävle
710308-7511 Sälj, Norrsundet
710319-7534 Skelander, Delsbo
710625-0116 Gander, Järfälla
720103-7517 Hedvall, Hudiksvall
720212-1450 Levin, Skutskär
720209-7577 Westlund, Harmånger
720329-7630 Jansson, Valbo
720415-7510 Rehn, Söderhamn
720530-7593 Forsén, Furuvik
720605-7551 Andersson, Kilafors
720817-7555 Olsson, Hofors
721014-7513 Oberg, Sandviken
721016-7552 Eriksson, Sandviken
721128-7573 Svensson, Gävle
721203-7530 Norling, Hedesunda
730107-7579 Hedlund, Kilafors
730214-1531 Axlund, Gävle
730325-0497 Nyberg, Söderhamn
730501-7571 Furuskog, Näsviken
730527-7530 Söderberg, Åre
731029-7614 Olsson, Hedesunda
740122-7553 Berglund, Gävle
730718-7638 Karlsson, Gävle
711208-0754 Ripke, Gävle
720402-0452 Bäcklund, Forsa

VAKTPLUT 930215

730113-0311 Englundh, Bergsjö
730116-7594 Mäki, Valbo
730428-0550 Jonsson, Delsbo
730520-7511 Arnemark, Gävle
730520-7578 Andersen, Gävle
730602-7512 Törnberg, Edsbyn
731021-1938 Jonsson, Gävle
731128-0470 Wallinder, Gävle
731231-7519 Palm, Ljusne
731231-7659 Rådström, Kilafors
740113-7554 Holm, Gävle
730627-7638 Nygårds, Gävle

FÖRRÅDSVPL

730401-7531 Frisk, Rengsjö
730515-7534 Friberg, Forsa
730212-7514 Persson, Järvsö
730615-7616 Peuhkuri, Sundsvall
721201-5577 Ritula, Gävle
730823-7614 Åsberg, Hamrångefj.

Depåpluton. *Längst bak: Lt Söderström. Bakre raden från vänster: Eriksson, Pettersson, Sörqvist, Nordh, Lindqvist, Eskilsson, Thorell, Westin, Karlsson, Gunnarsson, Jernström, Boman, Pihl.*
Mellersta raden: Kämpe, Paulsson, Elfsberg, Njorth, Arola, Timan, Gradin, Riskula, Groth, Ohlsson, Jansson, Fagerlund, Kutka, Skoglund. Främre raden: Stödberg, Andersson, Gustavsson, Sundin, Wermelin, Axner, Blyckertz, Lättman, Flodberg, Klöfver.
Saknas: Malmström.

Vaktpluton. *Bakre raden: Olsson, Axlund, Forsén, Lt Daxner, Nyberg, Carlsson, Eriksson*
Mellersta raden: Måhlén, Jansson, Öberg, Olsson, Överhammar, Svensson, Sälj, Gander.
Främre raden: Norling, Westlund, Levin, Skelander, Rehn, Andersson, Furuskog, Hedlund, Hedvall.
Saknas: Bäcklund, Berglund, Ripke, Söderberg.

Ny vaktpluton. *Stående från vänster: M. Wallinder, I. Palm, F. Mäki, T. Jonsson, P. Törnberg. Sittande från vänster: E. Arnemark, L. Holm, F. Rådström, I. Englundh, M. Andersen.*

VAKTTROPPENS SOLDATPROV

Slutövningen på grundutbildningen skulle bli någon sorts strapatsövning. Men vad det var vi i vakttroppen skulle ut på måndag, tisdag och onsdag den där veckan i början på november det var nog ingen riktigt säker på.

Det började bra, det måste jag säga. Naturligtvis kom den första riktigt blöta och tunga snön just de här tre dagarna och var det nånting vi fick lära oss på övningen så var det att det är väldigt jobbigt att gå sex mil, start bortom Oslättfors till I 14, i två decimeter tung blötsnö.

Med ett leende på läpparna skjutsade alltså löjtnanterna Lennartsson och Daxner ut oss till sjön Öjaren, strax bortom Högbo, och med ryggsäckarna fullpackade med diverse otillåten packning, allt ifrån chokladkakor till freestyleapparater, drog vi iväg på kolonn mot I 14.

Mörkret kom fort. Vi visste att tält, värme och god sömn var sånt som vi lämnat bakom oss och efter den kulinariska måltiden, som bestod av leverpastej, kex, köttfärssåskonserver och chokladdryck, så återstod ett par timmars sömn i ett vindskydd – men där i Olslättsfors vann mänskligheten en stor seger. Ett helt hus stod till förfogande som sovplats och moralen steg med flera snäpp. Postlista skrevs och vi somnade gott, men vissa av oss var visst inställda på angrepp. Mitt i natten brann 3–4 skott av. Vi vaknade förstås allihopa och sprang ut och . . . där stod Karlsson och Berglund med K-pistarna i högsta hugg med lösskjutningsanordning och allt. De var helt säkra på att de sett något men det enda vi hittade var ett antal kaninspår. Kaninen klarade sig men den blev nog förbannat snabb!

DAG 2 stod en heroisk räddningsoperation på schemat. En "skadad pilot hade blivit tillfångatagen och satt fängslad med två vakter i en lada". (Han skulle kännas igen på att han inte hade något hjälmdok). Korpral Måhlén och menige Olsson hade "rekat" och kommit fram till att ett distraherande anfall från två håll skulle bana väg för deras singelöverfall och fritagning av vår skadade pilot. Det gick åt h-vete förstås. Två decimeter vatten omöjliggjorde all smygning och Gander kunde inte skjuta signalpistolen som skulle starta auktionen. Vi blev helt enkelt massakrerade av två vakter, piloten fick vi förstås bära tillbaka på bår. Så kan det gå med 5 månaders extra utbildning på Livkompaniet.

Resten av dagen gick vi och ju mer vi gick ju mer ont i knäna fick korpral Måhlen. När vi till slut kom fram till proviantpåfyllning så hade han kämpat slut för denna gång.

Befälet togs av korpral Ripke och med fast hand förde han oss mot det stora överfallet som skulle ske på kvällen, men först skulle instruktioner fås av en hemvärnsman. Som en skugga stod han där i skogen och skrek HALT! ! följt av "lägg ner vapnen". Korpral Ripke försökte tala om vilka vi var och varifrån vi kom men fick till svar "HÅLL KÄFTEN, lägg ner vapnen". Ja, vi

gjorde väl det då, men det var fel så klart. Vi blev avväpnade av en kille, som ingen visste vem det var, med ett Mausergevär från slutet av 1800-talet – Obra – som lt Lennartsson skulle ha sagt.

Överfallet sedan blev en eldstrid utan like efter ett överraskande överfall efter vägen av B-styrkan. Jag kommer ihåg att jag stod där på vägen och tänkte. "Här står man och blir nedmejad av ett gäng knäskadade jävlar".'

På väg till nästa läger (I 14 skjutfält) så började de flesta av oss ledsna på detta mandomsprov. Vi fick mer och mer att bära och till råga på allt så läste korpral Ripke fel på kartan. En viss lynchstämning spred sig i troppen men vi bet ihop. Efter en kall och blöt natt i vindskydd så kom finalen, en skjutövning på SAAB-mål. Vi var tre grupper och skulle skjuta en grupp i taget. Tre P-skott delades ut och skulle således skjutas på stridsvagn. Övningen leddes av kapten Ekström och efter att vi ställt oss i position dök en stor grå rektangel upp på fältet. Inget hände. – Stridsvagn på fältet, ropade kaptenen. Vi tittade frågande på varann. – Är det den där fyrkanten? frågade någon. Det var det och sen sköt vi. En sak är säker. Det räcker visst inte med att kunna gå långt, man måste kunna skjuta sen också. Min grupp kunde inte . . . !

Vi stapplade tillbaka till kasernen och efter lång tvättning, tvagning och egenvård så skulle soldatprovsmärkena delas ut under "pompa och stå".

Lt Lennartsson hade skrutit med sitt guldkranskantade soldatprovsmärke som bevis för 10 soldatprov och under märkesutdelningen hördes en röst.

– Ja, ja. Det kan ju inte vara svårt att göra tio soldatprov om man får sitta i bilen och dricka kaffe hela tiden!

Peter Lewin
Kompaniassistent

OVANSJÖ KOMPANI

GB-KOMP

Kompaniet för det tidigare kommunvapnet som med sin röda hjort på vitt symboliserar den rika jakten i Gästriklands skogar. De nio heraldiska "rosorna" med omvända färger står för alla landskapets socknar, vilka ovansjöborna med rätt eller orätt anser härstamma från sin egen.

Kompanichef

Mj Göran Larsson

Kompanichef stf

Kn Per Lindberg

Kompaniadjutant

Lt Jan-Erik Lönn

BEFÄLEN VID OVANSJÖ KOMPANI

KOMPANILEDNING

Kompch	**mj Göran Larsson**
Stf	**mj Conny Larsson**
Stf	**kn Per Lindberg**
Kompadj	**lt Jan-Erik Lönn**

STAB o TROSSPLUTON

Chef	**lt Per Söderlund**
Stf	**lt Per-Olof Sjödin** (I 21)
Inst	**fk Kjell Björck** (I 21)
Inst	**fk Johan Nyberg**

PANSARVÄRNSROBOTPLUTON

Chef	**kn Dan Mattsson**
Stf	**fk Daniel Nordvall**
Inst	**sg Andreas Söderström**
E10	

1. SKYTTEPLUTON

Chef	**lt Tore Kristiansson** (I 21)
Stf	**fk Peter Enbom** (I 21)
Inst	**sg Jörgen Westerlund**

2. SKYTTEPLUTON

Chef	**kn Roland Telin** (I 21)
Stf	**fk Joakim Nylander** (I 21)
Inst	**fk Lars Söderqvist**

3. SKYTTEPLUTON

Chef	**lt Peter Byberg** (I 21)
Stf	**fk Niklas Vidinghoff**
Inst	**fk Peter Jansson**
Inst	**sg Magnus Bidner**

SJUKVÅRDSSKOLAN

Chef	**kn Bo Österholm**
Stf	**instrsköt Birgitta Lindahl**

KB o GB FÖRSTEG

Chef	**kn Tomas Eriksson** (A 4)
Stf	**kn Runar Hellström**
Tff	**kn Anders Grönlund**

1. Skyttepluton

690228-8973 Näsström, Krister, Gävle
701001-7510 Larsen, Per, Hudiksvall
710311-7557 Yildirim, Serdar, Sandviken
710826-1616 Holén, Björn, Gävle
720108-7595 Axner, Per, Gävle
720120-0172 Andersson, Christian, Ljusne
720323-4831 Tengqvist, Karl, Stockholm
720519-1930 Svanström, Anders, Gävle
720902-7510 Holgersson, Nils, Söderhamn
720915-7572 Hildingsson, Pär, Rengsjö
720922-0156 Agstam, Anders, Gävle
720924-1418 Lindgren, Magnus, Åshammar
721007-7579 Vesterberg, Peter, Västerås
721012-0098 Danielsson, Kjell, Gävle
721025-7874 Bogstad, Hans, Gnarp
721109-6610 Carlsten, Harald, Gävle
721109-7519 Röde, Tobias, Gävle
721127-7533 Nilsson, Kjell, Norrsundet
721213-9351 Svensson, Peter, Sandviken
721214-7537 Winberg, Pierre,Voxnabruk
721222-7594 Bryngelsson, Lars, Delsbo
721223-7536 Andersson, Johan, Järbo
721229-7555 Ållebrand, Björn, Gävle
730107-7512 Johansson, Andreas, Kungsgården
730109-7551 Abrahamsson, Per, Gävle
730203-7598 Ahlin, Magnus, Järbo
730218-7518 Nyman, Mats, Edsbyn
730221-7554 Holm, Stefan C, Gävle
730228-7615 Melin, Johan C, Valbo
730326-0173 Hedin, Anders, Gävle
730328-7598 Andersson, Mattias, Gävle
730409-7574 Morén, Peter, Gävle
730508-7558 Collner, Jonas A, Bollnäs
730912-7012 Ludvigsson, Peter, Färila
730918-6935 Degerman, Peter, Gävle
731017-3955 Siksjö, Mattias, Gävle
731111-7597 Hammarberg, Marcus, Valbo

2. Skyttepluton

700306-6938 Carlsson, Håkan John E, Västerås
710315-7595 Bergqvist, H Magnus, Ockelbo
710403-7515 Israelsson, Erik David, Gävle
710630-7619 Persson, Erik Thomas, Gävle
710916-7556 Johansson, Björn V, Gävle
711015-7539 Carlsson, Rolf Herman, Bollnäs
720221-7571 Eriksson, Carl Magnus, Ockelbo
720225-7551 Kugge, Carl C, Sandviken
720304-7530 Högkvist, Tony Wallent, Ljusne
720313-7513 Lingvall, Niklas Peter, Sandviken
720506-7510 Lind, Håkan Olov S, Bollnäs
720515-7691 Hägglund, Patrik, Norrsundet
720520-7579 Pettersson, Karl Magnus, Gävle
720618-9313 Bergström, Thomas, Sandviken
720701-7539 Hellberg, Sten Birger, Bollnäs
720717-7515 Olsson, Sven Niklas, Bollnäs
720901-4955 Hansson, Lars Erik, Gävle
720920-7559 Fredlund, Mattias Tord, Hudiksvall
720924-7837 Lindstein, Lars, Gävle
720926-7637 Larsson, Mattias Per, Valbo
721003-7532 Rydal, Anders Erik, Hofors
721007-7553 Olsson, Lars Ola, Hofors
721012-7598 Edlund, Örjan Joakim, Gävle
721130-2935 Härkönen, Mika R, Gävle
721204-7570 Nilsson, Johan U, Gävle
721220-7570 Reuter, Lars Daniel, Gävle
721228-7556 Göterfors, Jens, Gävle
730110-7558 Ahlstedt, Johan Magnus, Sandviken
730113-7555 Åge, Per Daniel, Gävle
730120-7614 Larsson, Olle Emanuel, Gävle
730201-0355 Heppling, Knut O, Bollnäs
730203-7572 Andersson, Mattias, Gävle
730209-7550 Jansson, Carl Mattias, Gävle
730223-7651 Rätsep, Jan Fredrik, Gävle
730224-7510 Hall, Per Niklas, Kungsgården
730312-7935 Markström, Jan M, Gävle
730313-7611 Persson, Carl George, Sandviken
730322-7651 Fernström, John, Hofors
730403-7554 Lindberg, Pontus, Gävle
730624-7630 Yngvesson, Leif Fredrik, Gävle
730731-7599 Eklöf, Mattias W, Gävle
731115-7031 Lundgren, Peter Daniel, Valbo

3. Skyttepluton

700715-7519 Ekström, Klas Tomas, Sandviken
710222-7555 Snygg, Lars Per H, Delsbo
710601-7630 Karlsson, Peter Leif, Gävle
711217-7535 Eskitzis, Niklas, Hudiksvall
711224-7577 Rosén, Bert Petrus, Eskilstuna
720116-9013 Backman, Joakim, Gävle
720202-9315 Norén, John Gunnar, Sandviken
720211-3937 Sylwan, Bo Johan, Hofors
720214-7570 Erlandsson, Peter, Gävle
720315-7511 Gustafsson, Erland, Linus, Sandarne
720512-7555 Engstrand, Stefan, Iggesund
720724-7615 Stålberg, Karl Göran, Bergvik
720814-7574 Larsson, John David, Söderala
720902-0218 Olsson, Claes A, Gävle
720902-8237 Elmqvist, Erik J, Ljusdal
720916-7514 Lundqvist, Kent Jonas, Bollnäs
721002-7533 Strand, Jan Magnus, Gävle
721012-7614 Lindholm, Hans Gunnar, Gävle
721208-7592 Svensson, Jakob Ingemar, Gävle
730111-7516 Rosvall, Peter L, Sandviken
730116-7578 Stolpe, Karl Johan, Gävle
730130-7570 Mattsson, Richard Carl, Gävle
730222-7538 Vård, Lars C, Hudiksvall
730224-7650 Östlund, Mattias Jan, Gävle
730227-7558 Grym, Anders Peter, Harmånger
730313-7595 Bergström, Jan Magnus, Bollnäs
730410-4214 Haglund, Mikael A, Söderhamn
730526-7572 Söderlund, Mikael L, Sandviken
730526-7531 Norin, Peter Bo Ewe, Forsa
730614-0414 Berg, Carl Johan, Gävle
730724-7572 Ohlsson, Alf Johan, Sandviken
730901-0234 Andersson, Magnus, Gävle
730902-7519 Mellberg, Per Magnus, Sandviken
731013-7513 Ljungström, Thomas Jan, Forsbacka
731114-7511 Holmström, Bo Mikael, Bergsjö
731117-7898 Einberg, Patrik, Njurunda
731124-7519 Sefbom, Daniel Josep, Gävle
740523-7616 Nornholm, Anders F, Hofors

Pv/Rb-pluton

710330-5517 Bohman, Nils Fredrik, Sandviken
710702-7596 Wallner, Johan Fredrik, Gävle
711129-5213 Karlsson, Björn, Hofors
711210-7573 Sohlberg, Carl Andreas, Sandviken
711211-7538 Norling, Lars Daniel, Söderhamn
720118-7551 Ekman, Ing Eri Matt, Åshammar
720203-7672 Olsson, Per Håkan, Valbo
720419-7557 Jansson, Lars Erik, Forsbacka
720728-7892 Lagerström, Henrik, Gävle
721011-7532 Larsson, Lars Peter, Bollnäs
721025-9359 Axelsson, Marcus, Gävle
721204-7596 Persson, Jonas H, Kungsgården
721212-7596 Rosell, Jonas, Gävle
721223-7577 Lindström, Karl Olov, Gävle
721224-6917 Enholm, Tommi M Sandviken
730104-0056 Wendleman, Tord, Gävle
730207-7594 Hällefors, Björn Olov, Edsbyn
730210-1410 Lund, Patrik, Söderhamn
730210-7557 Jeppesen, Tomas Leif, Gävle
730216-7593 Österberg, Ingvar Lenna, Gävle
730222-7595 Haugli, Sten Arne, Iggesund
730223-7537 Frisk, Lars Fredrik, Järvsö
730224-0499 Savrén, Bo Mattias, Gävle
730227-7590 Ahr, Mats Jörgen, Valbo
730321-7553 Pettersson, Stig, Ockelbo
730412-0392 Selggren, Karl Tommy, Segersta
730508-7657 Helin, Johan, Gävle
731009-7717 Holst, Clas Jörgen, Hofors
731112-1433 Kjörling, Bo Daniel, Storvreta
731124-7675 Persson, Lars F, Storvik

Stab & Tross

700325-7578 Bengtsson, Lars, Hedesunda
710227-7519 Mårtensson, Pär Gunnar, Gävle
710416-7577 Edin, Hans Erik, Sandviken
710611-7596 Andersson, Sten Niclas, Valbo
711011-7574 Bergman, Anders, Gävle
711030-7514 Källgren, Per, Gävle
711114-7539 Eliasson, Anders Olof, Norrsundet
720104-7656 Vestlund, Johnny Ingvar, Hedesunda
720106-7571 Vahlgren, Bo Håkan, Gävle
720113-3332 Boström, Ulf Mikael, Gävle
720216-7636 Sandin, Sven Peter, Sandviken
720328-7631 Jonsson, Hans Peter, Sandviken
720606-7550 Enberg, Dan V, Sandarne
720624-7814 Nilsson, Daniel Jan, Valbo
720707-7590 Karlsson, Per Joakim, Gävle
720722-7575 Öberg, Johan R, Gävle
720809-7555 Jäderström, Martin, Sandviken
720912-7518 Eriksson, Per T, Söderhamn
720916-7597 Andersson, Johan Mikael, Gävle
720927-7511 Ågren, Torbjörn G, Hofors
721014-7711 Cogne, Kent Roger, Gävle
721121-7539 Frisk, Per Erik, Järvsö
721122-0772 Kovacs, Dan C, Hudiksvall
721207-7619 Pettersson, Mats, Ljusne
721217-7559 Hansson, Tomas Lars, Edsbyn
721220-7596 Åberg, Johan O, Gävle
730111-7573 Wieser, Josef M, Iggesund
730116-1951 Pettersson, Christoffer, Söderhamn
730126-7519 Englin, Andreas N O, Gävle
730201-7574 Östling, Rolf Jonny, Hofors
730224-7635 Sandberg, Lars Fredrik, Gävle
730226-7518 Larsson, Lars Magnus, Gävle
730424-7658 Andersson, Jonas Olof, Gävle
731109-8219 Olsson, Tommy B, Ytterhogdal
731110-7531 Vickström, Bo M, Sandviken
731122-1431 Isaksson, Jens Andreas, Gävle
731223-7535 Hall, Per Fredrik, Sandviken
740410-7554 Westberg, Carl Magnus, Bollnäs

1:a Brigadskyttepluton. *Främre raden från vänster: Krp Degerman, Danielsson, Andersson, Ahlin, Röde, Hammarberg, Ludvigsson, Bryngelsson, Hildingsson, Collner, Holm, Nyman, Nilsson. Mellanraden från vänster: Fu Tengqvist, kn Håkansson, fu Carlsten, Svanström, Melin, Yildrim, Bogstag, Holén, Holgersson, Westerberg, Morén, Paulsson, Svensson.*
Bakre raden från vänster: Krp Andersson, Ållebrand, Larsén, Siksjö, Axnér, Hedin, Agstam, Lindgren, Abrahamsson, sjv Näsström, Andersson, Johansson, krp Winberg.

2. Pluton. *Bakre raden från vänster: Krp Lundgren, Persson, Lingvall, Yngvesson, Åge, Jansson, Kugge, Israelsson, Persson, Markström, Fernström, Heppling, Lindstein, Larsson, Härkönen, fk Söderqvist. Mellersta raden från vänster. Krp Eklöf, Andersson, Ahlstedt, Bergström, Lindberg, Hägglund, Lind, Pettersson, Rätsep, Edlund. Nedre raden från vänster: Krp Eriksson, Olsson, Högqvist, Johansson, Carlsson, Götefors, Hansson, Larsson, Reuter, Nilsson, Hall, Olsson. Saknas på bild: Krp Hellberg.*

3. Skplut. *Bakre raden från vänster: Mikael Söderlund, Magnus Andersson, Jakob Svenson, David Larsson, Göran Stålberg, Johan Berg, Magnus Mellberg, Daniel Sefbom, Johan Stolpe, Per-Hans Snygg, Peter Rosvall, Rickard Mattsson, Peter Norin, Peter Karlsson, Patrik Einberg. Mellanraden från vänster: Petrus Rosén, Niklas Eskitzis, Christer Vård, Claes Olsson, Jörgen Elmqvist, Peter Erlandsson, Johan Sylwan, Peter Grym, Magnus Bergström, Mikael Haglund. Främre raden: Mattias Östlund, Hans Lindholm, Michael Holmström, Fredrik Nornholm, Kent-Jonas Lundqvist, Mikael Norén, Magnus Strand, Thomas Ljungström, Stefan Engstrand, Johan Ohlsson.*

Pv-plut 7.komp. *Bakre raden från vänster: Tommi Enholm, Daniel Wendleman, Peter Larsson, David Pettersson, Jonas Persson, Lars Norling, Mattias Savrén, Jörgen Ahr, Mattias Ekman, Lars Jansson, Fredrik Bohman, Daniel Körling.*
Mellersta raden från vänster: Adam Lindström-Mattsson, Marcus Axelsson, Björn Hällefors, Lars Frisk, Patrik Lundh, Lennart Österberg, Jonas Rosell, Tomas Jeppesen, Tommy Selggren, Sten Haugli. Främre raden från vänster: Klas Holst, Henrik Lagerström, Andreas Sohlberg, Fredrik Wallner, Håkan Ohlsson, Johan Helin, Björn Karlsson.

St/Tr. *Bakre raden från vänster: Tomas Hansson, Andreas Englin, Magnus Larsson, Tomas Eriksson, Johnny Vestlund, Jonas Andersson, Dan Kovacs, Mikael Boström, Torbjörn Ågren.*
Mellanraden från vänster: Johan Öberg, Joakim Carlsson, Mikael Andersson, Mats Pettersson, Markus Vickström, Daniel Nilsson, Magnus Frisk, Tommy Olsson, Tommy Bengtsson, Christoffer Petersson. Främre raden från vänster: Mattias Wieser, Peter Sandin, Roger Cogne, Pär Mårtensson, Magnus Westberg, Håkan Wahlgren, Danne Enberg, Fredrik Sandberg, Peter Jonsson.
Frånvarande: Jonny Östling, Andreas Isacsson, Johan Åberg, Per Hall.

FERNEBO LIVKOMPANI

8. BRIGSKKOMP

Kompaniets vapen är grundat på förutvarande Österfärnebo kommuns vapen. Kommunvapnet härstammar i sin tur från sockensigillet av obestämd men hög ålder. Ett rött torn omgivet av två röda stjärnor på gul botten kan enligt gamla beskrivningar föreställa allt från ett befäst kyrktorn, en klockstapel, ett katolskt helgonskrin eller en färja över Dalälven.

Kompanichef

Mj L-E Nilsson

Kompanichef stf

Kn Lennart Kinnvall

Kompaniadjutant

Lt Krister Sevaldsén

BEFÄLEN VID
8. FERNEBO KOMPANI

KOMPANILEDNING

Kompch	**mj L-E Nilsson**
Stf	**kn Lennart Kinnvall**
Adj	**lt Krister Sevaldsén**

1. SKPLUT

Plutch	**kn An ders Henning**
Stf	**fk Mikael Larsson**
Instr	**serg Niclas Brodin**

2. SKPLUT

Plutch	**lt Per-Erik Wahlqvist**
Stf	**fk M Persson**
Instr	**lt Mattias Gottlow**
Instr	**serg Markus Kernell**

3. SKPLUT

Plutch	**lt Mikael Burstedt**
Stf	**fk Magnus Bjurqvist**
Instr	**fk Engström**
Instr	**fk Bergsten**

1. PVROBOTPLUTONEN

Plutch	**lt Hedelin**
Stf	**fk Sven-Olov Sällström**
Instr	**fk Martin Risberg**
Instr	**fk Dahlman**

2. PVROBOTPLUTONEN

Plutch	**lt Kjellsson**
Stf	**lt Fredriksson**
Instr	**fk Thand**
Instr	**serg Martin Svennberg**

STAB OCH TROSSTROPPEN

Chef	**kn Jan Welander**
Stf	**lt Kjell Gilberg**
Instr	**lt Thunström**

1. Skyttepluton

711216-7510 Lars Nyrén, Bollnäs
730516-7590 Patric Juvonen, Gävle
730305-7579 Sven Erik Sundin, Hassela
730529-7553 Fredrik Nyman, Åshammar
731212-0434 Fredrik Winroth, Gävle
730207-7537 Mikael Voxblom, Voxnabruk
720629-7512 Niklas Iggström, Färila
730413-7594 Jesper Ederth, Ockelbo
720217-7510 Stefan Hallgren, Bollnäs
730211-7671 Kent Larry Smids, Gävle
710718-7556 Patrik Cedendahl, Järbo
740424-7558 Daniel Brink, Gävle
730809-7513 Mikael Engvall, Gävle
720319-7558 Johannes Persson, Fors
740407-9316 Magnus Hedin, Gävle
731228-7555 Stefan Österberg, Valbo
730127-0430 Gustaf Zetterholm, Kungsgården
740317-7575 Jorma Nyman, Valbo
720523-7618 Johan Strandberg, Ljusdal
740501-7554 Håkan Westberg, Gävle
710514-7552 Mirko Vallius, Ockelbo
731019-7574 Robert Ladänges, Edsbyn
740521-7634 Magnus Larsson, Hedesunda
730620-7510 Fredrik Lindbom, Gävle
730412-1473 Jonas Wenngren, Bollnäs
730204-0055 Magnus Larsson, Järbo
720303-7501 Björn Myhrberg, Bollnäs
730527-7555 Johan Westin, Gävle
720929-1434 Mattias Nilsson, Gävle
730824-5070 Tommi Kipari, Gävle
730407-7519 Magnus Karlsson, Sandviken
720721-1413 Pär Lindkvist, Söderhamn
730810-0572 Peter Dahlin, Järvsö
710426-7518 Joakim Axelsson, Gävle
720828-6976 Fredrik Sandelin, Sandviken
730925-7579 Hedlund, Gävle

Pv/rb

721204-1417 Bonnevier, Niklas, Ljusdal
731108-6230 Börjesson, Jens, Gävle
730511-7538 Eriksson, Patrik, Ockelbo
730501-1434 Lind Magnus, Söderhamn
730208-7510 Grund, Per, Bollnäs
731227-7515 Eklund, Fredrik, Söderala
710707-1438 Pettersson, Jörgen, Bollnäs
721013-1996 Brewitz, Anders, Sandviken
720409-7653 Fernlund, Markus, Söderhamn
730503-7512 Långmo, Jörgen, Edsbyn
711125-3535 Fagerström, Mikael. Gävle
730405-7719 Elg, Markus, Järbo
720220-7515 Wallin, Christer, Bollnäs
731204-7512 Edmundsson, Jonas, Hudiksvall
720325-7576 Berg Henrik, Hudiksvall
730417-0330 Bodare, Johan, Iggesund
730422-7536 Nyberg, Robin, Gävle
710328-7533 Ohlsson, Måns, Gävle
730328-7572 Svärd, Mattias, Torsåker
730208-7635 Påhlman, Fredrik, Hamrånge
720520-7512 Olofsson, Per, Hudiksvall
720102-7575 Markewall, Robert, Gävle
720206-7570 Storm, Krister, Gävle
720505-7594 Solum, Magnus, Söderhamn
730825-3918 Richtnér, Christian, Gävle
721030-7554 Nilsson, Erik, Söderhamn
720410-7572 Westinder, Gävle
730310-7572 Holm, Peter, Gävle
730413-7537 Backelin, Erik, Söderhamn
730121-7530 Lindblom, Magnus, Kilafors
721117-7550 Höglund, Max, Gävle
720812-7519 Backlund, Klas, Jädraås
721010-7533 Östman, Peter, Gävle
730212-7571 Eriksson, Niklas, Gävle
731228-0212 Nilsson, Lars, Gävle
731226-7532 Karlsson, Stefan, Kilafors

3. Pluton

730807-1633 Lundin, Joakim, Sandviken
730208-7650 Lindberg, Daniel, Valbo
730512-7594 Axelsson, Daniel, Gävle
731011-7531 Danell, Fredrik, Bollnäs
740516-7599 Forsling, Thobias, Gävle
740423-7575 Granlund, Henrik, Åshammar
740317-7715 Hedlund, Peter, Norrsundet
730510-7513 Myrlund, Sonny, Strömsbruk
740124-7619 Hugosson, Mattias, Valbo
730904-7533 Damberg, Henrik, Valbo
720101-7550 Norén, Rogen, Gävle
730712-0118 Källgren, Mikael, Söderhamn
740406 Lindmark, Magnus, Gävle
730525-7573 Ekström, Stefan, Gävle
721225-3335 Runnsjö, Fredrik, Söderhamn
730911-7617 Gustafsson, Andreas, Iggesund
740101-7533 Hedlund, Fredrik, Gävle
730120-7531 Johansson, Tommi, Bollnäs
711213-7513 Andersson, Fredrik, Åshammar
730420-7512 Forsell, Staffan, Valbo
721018-7519 Nord, Lars, Söderhamn
721201-7532 Östlund, Björn, Gävle
710530-7537 Lundqvist, Tobias, Gävle
730403-7570 Landqvist, Andreas, Gävle
720622-7717 Wanderö, Peter, Bollnäs
730810-7536 Carlsson, Christer, Alfta
730219-7558 Eriksson, Thomas, Bollnäs
711116-7578 Blom, Lars, Sandviken
720715-7558 Hillström, Olle, Järbo
731224-7534 Karlsson, Niklas, Gävle
730405-7693 Elg, Magnus, Järbo
730523-7575 Persson, Lars, Ockelbo

3. Skyttepluton

730416-7519 Ericksson, Sandviken
731021-7612 Lidén, Gävle
730317-7559 Dahlberg, Bollnäs
730722-7517 Ekman, Hedesunda
710315-7598 Molin, Söderhamn
740504-7577 Brandt, Korskrogen
730207-7552 Hedström, Valbo
720414-9277 Privschek, Söderhamn
730901-1539 Karlsson, Gävle
731231-7550 Thollén, Gävle
730317-7518 Halvarsson, Ockelbo
730627-7612 Nygårds, Gävle
730403-7612 Björk, Gävle.
740409-7557 Källström, Hamrångefjärden
740425-7559 Aronsson, Torsåker
730202-7535 Eriksson, Gävle
740403-7595 Wallberg, Hofors
720403-7712 Bengtsson, Gävle
730705-7518 Hansson, Sandviken
731223-0258 Lans, Gävle
730502-0339 Westman, Hudiksvall
730429-7539 Backlund, Sandviken
730219-7533 Larsson, Sandviken
710712-5978 Skuutare, Sandviken
731203-0617 Kovacs, Hudiksvall
731227-5978 Blom, Söderhamn
730523-7534 Bergström, Hedesunda
731229-7539 Flink, Bergvik
730305-7553 Bergstad, Gävle
730205-7539 Ragnar, Gävle
711004-7557 Danielsson, Sandviken
730424-7534 Nymark, Söderhamn
721206-0151 Carls, Bollnäs
730920-8978 Thorsell, Gävle

KB:elever

710226-7619 Bolkéus, Bollnäs
Glaumann, Gävle
720529-7513 Sandgren, Sandviken

St/tr.

720219-753 Gunnar Fernlund, Gävle
730331-7551 Henrik Jansson, Valbo
720923-7556 Andreas Olsson, Söderhamn
720321-7570 Carl-Henrik Sundell, Gävle
731203-7596 Jörgen Westlinder, Gävle
730604-7635 Anders Svärdh, Sandviken
720619-7654 Henrik Elmsjö, Gävle
730206-7595 Mattias Thörnqvist, Österfärnebo
731119-8217 Göran Persson, Arbrå
730724-7614 Patrik Åström, Gävle
710304-7572 Anders Nilsson, Söderhamn
731117-7559 Jonas Jonsson, Alfta
701006-7556 Fredrik Blom, Sandviken
720915-7515 Lars Ålenius, Valbo
721015-0358 Mikael Nilsson, Söderhamn
721117-7637 Johan Eriksson, Gävle
720304-7597 Benjamin Erlandsson, Gävle
731208-7518 Jonas Larsson, Österfärnebo
731007-7537 Mathias Bondeson, Gävle
740102-1618 Johan Mattsson, Hudiksvall
730829-7535 Mats Norström, Gävle
730112-7556 Jan Jonsson, Gävle
740126-7534 Stefan Stockhaus, Ljusdal
700415-1499 Fredrik Sundman, Sandviken
740325-7673 Anders Björklund, Gävle
720825-7530 Lars Altberg, Edsbyn
730325-7872 Bengt Henriksson, Hofors
720124-7553 Krister Abrahamsson, Hofors
730421-7578 Fredrik Lindkvist, Gävle
700401-6635 Robert Wilhelmsson, Bollnäs
731213-7552 Jörgen Lundgren, Hofors
720323-7537 Fredrik Nilsson, Gävle
720722-7732 Johan Asplund, Gävle
730207-7636 Fredrik Dahlenlund, Gävle
730125-7512 Magnus Ädel, Edsbyn
730501-7530 Pär Stolt, Ockelbo
731201-7614 Peter OIsson, Gävle
730308-7535 Jonas Olsson, Ljusne
730213-7596 Anders Nilsson, Gästrikehammarby
731117-7633 Peter Andersson, Gävle

1. Pansarvärnspluton

720706-7591 Fu Tungård, Bollnäs
710728-7596 Fu Nilsson, Gävle
721128-7599 Nyqvist, Valbo
730126-7576 Kreft, Gävle
720920-7716 Sundqvist, Åmot
740209-7518 Ståhlberg, Storvik
720703-7578 Norin, Delsbo
721019-7518 Söder, Gävle
720731-7590 Fu Andersson, Gävle
710526-9257 Roos, Gävle
730302-7556 Skalman, Hudiksvall
710930-7574 Forsblom, Sandviken
700823-0117 Fu Ödmark, Stockholm
720208-7537 Fu Rotter, Sundsvall
710308-5515 Fu Ericson, Hudiksvall
720419-7532 Mäki, Vallvik
710529-7555 Larsson, Ljusdal
730226-7534 Svensson, Hofors
700915-0215 Gärd, Sandviken
720704-7510 Hällberg, Bollnäs
720409-7534 Hemlin, Gävle
731201-7515 Olsson, Delsbo
730131-7116 Binoi, Dalgränsen
721230-7552 Andersson, Gävle
730201-7558 Jonsson, Bollnäs
720225-6959 Öhman, Västerås
731108-7592 Eriksson, Gävle
720401-7573 Moreno, Gävle
730121-7555 Jäderberg, Sandviken
710930-0558 Nordin, Gävle

Befälslaget. *Stående från vänster: Kn Ulrik Eriksson, Fk Krister Than, Fk Mikael Larsson, Fk Magnus Bjurqvist, Fk Mikael Persson, Lt Håkan Kjellson, Lt Stefan Fredriksson, Fk Björn Müller-Ville, Serg Niklas Brodin, Lt Mikael Burstedt, Lt Lars Thunström. Sittande från vänster: Lt Krister Sevaldsen, Lt Joakim Hedelin, Serg Martin Svennberg, Lt Mattias Gottlow, Mj Lars-Erik Nilsson, Fk Martin Risberg, Kn Jan Ledin, Kn Jan Welander.*

1. Sk.pluton. *Stående från vänster: Lars Nyrén, Patric Juvonen, Sven Erik Sundin, Fredrik Nyman, Fredrik Winroth, Mikael Voxblom, Niklas Iggström, Jesper Ederth, Stefan Hallgren, Kent Larry Smids, Patrik Cedendahl, Daniel Brink, Mikael Engvall, Johannes Persson. Sittande från vänster: Magnus Hedin, Stefan Österberg, Gustaf Zetterholm, Jorma Nyman, Johan Strandberg, Håkan Westberg, Mirko Vallius, Robert Ladänges, Magnus Larsson, Fredrik Lindbom, Jonas Wenngren. Knästående från vänster: Magnus Larsson, Björn Myhrberg, Johan Westin, Mattias Nilsson, Tommi Kipari, Magnus Karlsson, Pär Lindkvist, Peter Dahlin, Joakim Axelsson, Fredrik Sandelin, saknas: Hedlund.*

Pv/rb. *Bakre raden från vänster: Niklas Bonnevier, Jens Börjesson, Patrik Eriksson, Magnus Lind, Per Grund, Fredrik Eklund, Jörgen Pettersson, Anders Brewitz, Markus Fernlund, Jörgen Långmo, Mikael Fagerström, Markus Elg, Christer Wallin, Jonas Edmundsson, Henrik Berg, Johan Bodare, Robin Nyberg, Måns Ohlsson, Mattias Svärd, Fredrik Påhlman, Per Olofsson, Robert Markewall, Krister Storm. Mellersta raden från vänster: Magnus Solum, Christian Richtnér, Erik Nilsson, Fk Thand, Lt Kjellsson, Lt Fredriksson, St Svennberg, Westlinder, Peter Holm. Främre raden från vänster: Erik Backelin, Magnus Lindblom, Max Höglund, Klas Backlund, Peter Östman, Niklas Eriksson, Lars Nilsson, Stefan Karlsson.*

3. Pluton. *Övre raden stående från vänster: Joakim Lundin, Daniel Lindberg, Daniel Axelsson, Fredrik Danell, Thobias Forsling, Henrik Åshammar, Peter Hedlund, Sonny Myrlund, Mattias Hugosson, Henrik Damberg, Roger Norén, Mikael Källgren, Magnus Lindmark. Mellanraden från vänster: Stefan Ekström, Fredrik Runnsjö, Andreas Gustafsson, Fredrik Hedlund, Tommi Johansson, Fredrik Andersson, Staffan Forsell, Lars Nord, Björn Östlund, Tobias Lundqvist. Nedre raden från vänster: Andreas Landqvist, Peter Wanderö, Christer Carlsson, Thomas Eriksson, Lars Blom, Olle Hillström, Niklas Karlsson, Magnus Elg, Lars Persson.*

2. Skyttepluton. *Övre raden från vänster: Erichsson, Lidén, Dahlberg, Ekman, Molin, Brandt, Hedström, Privschek, Karlsson, Thollén, Halvarsson, Nygårds, Björk. Mellersta raden från vänster: Källström, Aronsson, Eriksson, Wallberg, Bengtsson, Hansson, Lans, Westman, Backlund. Nedre raden: Larsson, Skuutare, Kovacs, Blom, Bergström, Flink.*
Frånvarande: Bergstad, Ragnar, Danielsson, Nymark, Carls, Thorsell, Bolkéus, Glaumann, Sandgren.

St/tr 8 komp. *Bakre raden från vänster: Gunnar Fernlund, Henrik Jansson, Andreas Olsson. Carl-Henrik Sundell, Jörgen Westlinder, Anders Svärdh, Henrik Elmsjö, Mattias Thörnqvist, Göran Persson, Patrik Åström, Anders Nilsson, Jonas Jonsson. Tredje raden från vänster: Fredrik Blom, Lars Ålenius, Mikael Nilsson, Johan Eriksson, Benjamin Erlandsson, Jonas Larsson, Mathias Bondeson, Johan Mattsson, Mats Norström, Jan Jonsson. Andra raden från vänster: Stefan Stockhaus, Fredrik Sundman, Anders Björklund, Lars Altberg, Bengt Henriksson, Krister Abramsson, Fredrik Lindkvist, Robert Wilhelmsson, Jörgen Lundgren.Främre raden: Fredrik Nilsson, Johan Asplund, Fredrik Dahlenlund, Magnus Ädel, Pär Stolt, Peter Olsson, Jonas Olsson, Anders Nilsson, Peter Andersson.*

1. Pansarvärnspluton. *Bakre raden från vänster: Fu Tungård, Fu Nilsson, Nyqvist, Kreft, Sundqvist, Ståhlberg, Norin, Söder, Fu Andersson, Roos, Skalman, Forsblom, Fu Ödmark. Mellersta raden från vänster: Fu Rotter, Fu Ericsson, Mäki, Larsson, Svensson, Gärd, Hällberg, Hemlin, Olsson, Binoi, Andersson, Främre raden från vänster: Jonsson, Öhman, Eriksson, Moreno, Jäderberg, Nordin.*

Sjukvårdsskolan 92/93. *Stående från vänster bak: Kn Bo Österholm, plut sjv Håkan Thunman, Christoffer Pettersson, Gustaf Zetterholm, Johan Nordkvist, Johan Bergstad, Frederik Ragnar, Andreas Englin, Marcus Fernlund, Sten Hellberg, Robert Kreft, Göran Stålberg, Mikael Nygårds, Andreas Johansson, vl Birgitta Lindahl.*
Sittande från vänster: Plut sjv Andreas Landquist, Jonas Olsson, Johan Helin, Jacob Svensson, Christian Andersson, Joacim Edlund, Krister Näsström, David Larsson, Björn Karlsson, Jonas Wenngren, Magnus Karlsson, Olle Larsson.

PERSONELL och TEKNISK BEVAKNING

– resurserna finns hos SECURITAS:

- uppgörande av skydds- och bevakningsplaner
- personell bevakning
- bevakning med hund
- inbrotts- och brandalarm
- specialtelevision
- helautomatisk passerkontroll
- fastighetsservice
- brandmaterialservice
- receptionstjänst
- värdetransporter

Kontakta SECURITAS

SECURITAS
AVD GÄVLEBORG
Atlasgatan 7
802 86 GÄVLE
Tel. 026 - 18 00 70 Teknik
Tel. 026 - 18 12 20 Bevakning

Ett solvarv i kronans kläder

1992–1993

CA BESÖK VID I 14

I 14-ingar från hela landet samlades i Exhuset för att höra själva CA, Åke Sagrén, berätta om diskussionerna bakom regeringens nedläggningsproposition. Hans och ÖB:s förslag var fortfarande att istället lägga ned I 21, men ingen av de församlade trodde dock på allvar vid denna tidpunkt att I 14 gick att rädda

NY ENHET

För att ha hög beredskap att hjälpa I 14-anställda inrättades en ny enhet, direkt under regementschefen. Namnet på den nya enheten blir Personalutvecklingsenheten, PersU. Chef för denna blir B-O Lax.

NY FÖRBANDSLÄKARE

I 14 har fått en ny regementsläkare. Stefan Sterner heter han.

AVTACKNING AV TROTJÄNARE

Två trotjänare, Öv Ivan Österblad och Mj Lennart Sohl, gick i pension och avtackades av regementschefen. Den förstnämnda känner vi främst som Utbchef och på senare år som reservstatare och Lennart Sohl var till pension Chef FortE.

SNABBKÖP PÅ FÖRRÅDET

Serviceförrådet har blivit snabbköp. Man plockar själv på hyllorna och "betalar" med kort i kassan. En streckkod debiterar rätt org/PEL. Stig David Thuresson har inrättat en fyndhörna på förrådet där anställda kan handla överblivna artiklar kontant.

NYA KAPTENER

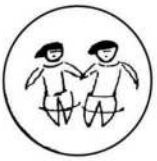
Regementet hälsar hela 8 nya kaptener välkomna hem från KHS/HK. De är:

Kn Håkan Östlund
Kn Dan Mattsson
Kn Johan Lundström
Kn Fredrik Svanbom
Kn Anders Lundmark
Kn Peter Wengrud
Kn Carl-Johan Callenmark
Kn Peter Lehnbom

MARKNADSFÖRING
Mj Lars Norrström på PersU är ute och marknadsför den samlade kompetens som I 14 anställda besitter.

FÖRSLAGSSTÄLLARE
Flitiga förslagsställare fick belöning. Bland dem som erhöll pengar kan nämnas: Lt Anders Högberg 4.000:–, Karin Stålmarck 3.500:– och Roger Carman och Leif Westergren som fick 1.000:– var.

JUNI 1992

NYA FÄNKRIKAR

Den första juni fick regementet hela 16 st nya fänrikar. Detta var den sista kullen fänrikar som utnämndes vid I 14/Fo21.

BESLUTET

Den 3. juni fattade riksdagen det ödesdigra beslutet om att Gästrikebrigaden och grundutbildningen av värnpliktiga vid I 14 skall upphöra 94-06-30. Kvar blir en Fo-stab med 52 anställda.

RIKSDAGEN BESÖKER

Dagen efter det sorgliga beslutet kom hela riksdagen på besök till Gävle och I 14 för att uppmärksamma 200-årsminnet av Gävleriksdagen 1792. På I 14 bjöds riksdagsledamöterna på ärtsoppa och tal av regementschefen.

JULI 1992

DÖDSFALL

Förre museiföreståndaren Lt Glenn Ersholt avled den 5. juli.

LÅN AV PERSONAL

Sjukvårdsskolans personal utlånades till F 15 för KFÖ-verksamhet.

NOR

Ulf Holmberg, Ove Sundell, Stig David Thuresson, Kenneth Lundström, Bertil Johansson och Gunno Jansson har erhållit utmärkelsen "Nit och Redlighet i Statens tjänst".

AUGUSTI 1992

UPPSÄGNINGAR

Den 17 augusti sades alla officerare utan fullmakt upp. Uppsägningstiden är dock lång och går ut 94-06-30. Civilanställda slutar 93-06-30 respektive 93-12-31.

FLOTTBESÖK

Tyska flottan, representerad av 4. Minensuchgeschwader, besökte Gävle och I 14 i slutet av augusti. Förbindelseofficerare ur regementet var: Lars Söderberg, Staffan Åhs, Claes Gotthold, Conny Larsson och Håkan Jaldén.

FN-UPPDRAG

Mj Conny Larsson åkte på rekognoseringsresa till Kroatinen 08-31–09-04.

SEPTEMBER 1992

VERKTYDSLÅDAN

Rådet för yrkesofficerarnas förändrade anställningsförhållanden, RYA, presenterade en s.k. verktygslåda för att stimulera yrkesofficerare att frivilligt lämna fullmakten och övergå till civil verksamhet utanför försvaret. Man kan få studera eller prova nytt arbete med bibehållen lön, få bidrag till "starta eget" eller få avgångsvederlag. Är man 55 år kan man få särskild pension.

NY ORGANISATION

Den bantade organisationen med 32 yrkesofficerare och 20 civila presenterades. Det blir 3 enheter, Fostab, Fogruppsenhet och en Depå.

SOLDATERINRAN

Den sista årskullens gruppchefers soldaterinran skedde den 25 september med medverkan av regementspastorn, Lars Tullberg.

OKTOBER 1992

TJF CHEFER

Under tiden som Carl-Fredrik Elson går fortkurs på FörvHS är Björn Henriksson Tjf C FortE, och Per Söderholm är Tjf C PE under tiden då Pär Rooth är tjänstledig.

HÖGSKOLAN

Nu är det klart vad som händer med kasernområdet. Högskolan i Gävle-Sandviken kommer att placeras på I 14 gamla område.

NYTT ARBETSTIDSAVTAL

Ett nytt arbetstidsavtal, RAMA, som skall gälla från årsskiftet är klart. Östen Andersson kommer att ha tvåtimmarsutbildning i nya avtalet. Det innebär en bättre framförhållning vad gäller arbetstidsplaneringen.

AVVECKLING

Sölve Malm har blivit chef för materielavvecklingsgruppen. I Bocknytt presenterar han tidsplan för hur detta skall gå till och vi kan överlämna nyckeln till Högskolan 94-07-01.

NOVEMBER 1992

PLATSER FÖR YNGRE OFFICERARE

CA har ordnat 27 platser på andra förband för yngre officerare utan fullmakt som vill stanna kvar inom försvaret. De förband som tar emot är: I 1, I 13, I 19, I 20, I 22, K 4, Lv 3, Lv 7.

RESERVOFFICERSTRÄFF

Nästan 200 reservofficerare samlades på I 14 för att lämna in militär utrustning. Därefter for man till Marma läger där matsalen och mässen återuppstod för en dag. Det blev en mycket lyckad tillställning med ärtsoppa, punsch och hög stämning. Det var en "air" från flydda dagar.

"BYTE-AV-TJÄNST"-TÄLT

Ett tält ställdes upp på kaserngården för kasserad material. Försvaret kan ej skänka bort materiel, men mot motprestation från den enskilde i form av borttransport "byttes tjänster".

LÅNEBEFÄL

Ett antal befäl från andra myndigheter som I 5 och I 21 lånades in för att klara utbildningen av sista åldersklassen värnpliktiga.

DECEMBER 1992

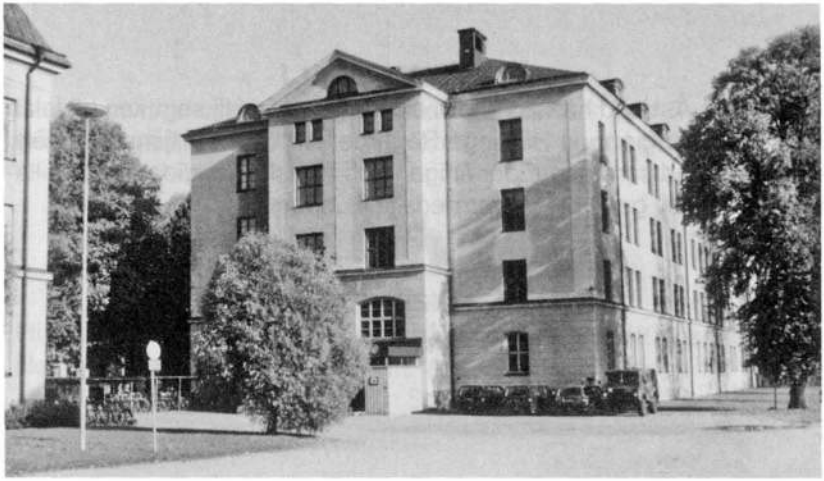
GRATIS KAFFE

Från och med 1/12 serveras gratis kaffe på mässen med flera ställen på för- och eftermiddag.

BRIGADSTABSCHEF

Mj Claes Gotthold placeras från 12/1 som ny brigadstabschef på IB 14.

A-KASERN TÖMD

Från och med 12/1 är A-kasern tömd så att ombyggnadsarbetena kan börja för högskolan. Livkompaniet har flyttat ut på kompanierna och 6. kompaniet har flyttat till C-kasern.

MINNESGLAS

Lt Håkan Jaldén har börjat sälja minnesglas med I 14 logotype och texten 1624–1994 ingraverat till anställda som ett minne av tiden på Hälsinge Regemente.

NOR

Övlt Jan Callenmark, Mj Leif Larsson och Hantv Leif Andersson har tilldelats utmärkelsen "För Nit och Redlighet i Statens tjänst".

FÖRTJÄNSTMEDALJ

Mj Anders Åstrand har tagit fram en förtjänstmedalj som kan tilldelas de som tjänstgjort vid Hälsinge Regemente på ett förtjänstfullt sätt. Medaljnämnd sammanträder årligen och föreslår kandidater. ÖB tillåter bärande av guld- och silvermedalj till uniform.

FEBRUARI 1993

FLYTT

Från den 1 februari återfinns sjukhuset i Pv-detaljens lokaler i Markan. Från den 20 februari återfinns löne- och resedetaljen på översta våningen i kanslihuset. Utbildningsledningen har flyttat till lönedetaljens och gamla stabsavdelningens lokaler på plan 1 och 2 i kanslihuset.

TWAR

De värnpliktiga och även de anställda som önskar TWAR-undersökas genom regementsläkarens och överläkaren Gnarpes försorg.

FÖRSLAG

Flitiga förslagsställare fick pengar. Kn Blomqvist för ett besparingsförslag angående nya telefonväxeln, Ass Gunilla Björnsson för förbättring i TOR-rapporteringen och Kn Schön för RAMA-lista. De delade på 18.500:–.

VÖNN

7. och 8. kompanierna deltog i den stora milo-övningen VÖNN i mellersta Norrland.

IDROTTS- OCH SKYTTEVERKSAMHETEN VID REGEMENTET 1992

Under året har skivjakten och motionsbingo genomförts med stor succé. Sammanlagt har 9 654 000 m tillryggalagts under dessa aktiviteter av de anställda. En avsevärd sträcka som förmärks och ett mycket bra resultat.

Regementet blev 8:de lag vid armébudkavletävlingen i Dalarna med I 13 som arrangörer. Bästa prestationen genom löjtnant Michael Moberg. Denne vann nämligen av av sträckorna. I 14 deltog även i Armécupen i fotboll. Den första matchen mot INFKAVC vanns med siffrorna 2–0. I den följande mot slutsegrarna Lv 6 förlorades dock med 1–0.

Regementet med idrottsföreningen som delarrangör genomförde SM/JSM i Militär femkamp med gott resultat. Ingen från regementet deltog dock.

Orienteringsmatchen mot I 13 vann dessa stort. Resultatlista ännu ej erhållen. I militärmästerskapen i skytte deltog dvm Bo Blank från Gävle samt hvm Roland Thuresson, Bollnäs, som fo 21:s representanter.

Resultat i övrigt inklusive föreningsmästerskap inom I 14 skytteförening.

REGEMENTSMÄSTERSKAP

Nattorientering

Klass H 21

Johan Callenmark	Guldmed
Bertil Munther	Silvmed
Hans Thollén	Silvjetong

Klass H 40

S-A Johansson	Silvermed

Klass H 50

Gösta Norén	Silvermed

Klass H Övr

Anders Myrman	Silvermed

Dagorintering.

Klass H 21

Michael Moberg	Guldmed
Johan Callenmark	Silvermed
Bertil Munther	Silverjet

Klass H 35

Lars Hedberg	Silvermed
Peter Bohlin	Silverjet

Klass H 40

Hans Weissman	Silvermed
H-G Pettersson	Silverjet
S-A Johansson	Bronsjet

Klass H 45

Sune Sundell	Silvermed
Håkan Jaldén	Silverjet
Tommy Eklöf	Bronsjet

Klass H 50

Jan Callenmark	Silvermed
Gösta Norén	Silverjet

Klass H 55

Lennart Öhlin	Silvermed
Eric Persson	Silvermed

MILOMÄSTERSKAP

Orientering i mörker

Klass H 21: 14. Kn H. Thollén.

Klass H 50: 1. Kn Bertil Munther
8. Fdm Gösta Norén

FÖRENINGSMÄSTERSKAP INOM I 14 SKYTTEFÖRENING 1992

Gevär

Bana 1992-09-26

1. S. O. Forslind	298 p
2. E. Persson	294 p
3. H. Ankarcrona	292 p
4. A. Danielsson	263 p

Fält 1992-03-15

1. H. Ankarcrona	29 träffar
2. E. Persson	27 –"–
3. A. Danielsson	22 –"–
4. S. O. Forslind	21 –"–
5. N. Hjorth	20 –"–

K-pist

Bana

1. E. Persson	372 p
2. H. Zackrisson	368 p
3. N. Hjorth	348 p

Fält

1. N. Hjorth	54 träffar
2. H. Ankarcrona	47 –"–
3. E. Persson	46 –"–

I 14 TRÄFFEN 1992-08-08

Banskjutning final 1. C. G. Stenberg, Oxelösund, 416 p.

Klass A 56 (14)	N. Hjort	281 p
Klass A 66 (2)	E. Persson	297 p
Klass AF 4 (7)	H. Ankarcrona	39 träffar
Klass AF 56 (16)	N. Hjorth	44 –"–
Klass AF 66 (2)	E. Persson	49 –"–

I 14 SKF PISTOLSEKTIONSRESULTAT SKJUTNINGAR 1992

Föreningsmästerskap

Banskjutning 1992-04-26

Klass A

1. Anders Dahlberg	351 poäng
2. Jens Isodorsson	343 –"–
3. Bo Simu	336 –"–
4. Stefan Hellkvist	325 –"–
5. Eva Pettersson	300 –"–
6. Jan Håkansson	270 –"–
7. Kent Åsberg	268 –"–
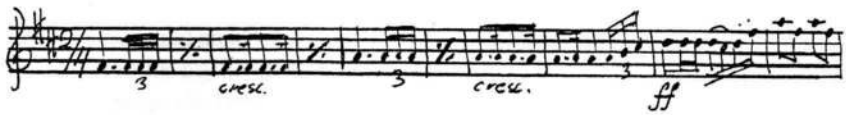
Klass B-C

1. Bengt Ericsson	347 poäng
2. Henry Zackrisson	342 –"–
3. Christer Sevaldsen	323 –"–
4. Birger Sävström	264 –"–

Fältskjutning 1992-5-10

Klass A

1. Anders Lundell	44/23 träff
2. Jens Isodorsson	43/23 –"–
3. Jan Håkansson	37/21 –"–
4. Henry Zackrisson	35/21 –"–
5. Anders Dahlberg	35/20 –"-
6. Stefan Hellkvist	35/20 –"–

NÅGOT OM HÄLSINGEMARSCHEN OCH ANNAN MUSIK KRING I 14

Sveriges gamla regementsmarscher har landet runt varit klingande symboler för regementen och bygden och om nästan varje marsch går det att skriva långa berättelser.

Det konstaterar journalisten och författaren Staffan Skott, som växte upp i Gävle, när han här reder ut turerna i och kring Hälsingemarschen (samt även annan regementsmusik).

Hälsingemarschen kan i musikhistoriskt hänseende hävda sig väl. Den antogs till exempel redan 1863 (om inte tidigare) och hör därmed till de marscher som har den allra längsta "tjänstetiden".

De gamla svenska bygderegementenas nära band med landskapet befästes i inte ringa mån av regementsmusiken. E. A. Karlfeldt har beskrivit det väl i sin dikt om den misskände spelemannen som på sin fiol för gårdens hustru spelade kyrklig musik men för den surmulne bonden själv valde musik från regementsmötena på heden, något som så ändrade på sinnelaget hos denne att han glömde sina tvära ord och bjöd spelmannen på ett glas.

Sveriges gamla regementsmarscher har landet runt varit klingande symboler både för regementet och bygden. Småländskan Astrid Lindgren utnämner i Pippi Långstrump högmodigt "Kronobergs regementes marsch" till världens bästa musik, långt innan Ulf Lundell använde melodin i den tyska marschens trio till öppna landskap (det är alltså äldre än "Hör hur västanvinden susar . . .").

Det sturska dalfolket, som är ensamt i Sverige om att inte kalla sitt regemente vid siffror, som i resten av landet, utan självklart säger "Dalregementet" i stället för "I-tretton", har den äldsta regementsmarschen i landet: Stenbocksmarschen från Karl XII:s dagar (fast den antogs förstås så sent som 1939, när man i den patriotiska renässansen under de oroliga tiderna för över 50 år sedan ville ha svensk musik som förbandsmarscher). Dessförinnan paraderade dalkarlarna till toner som "Boulogner Abschied" och, till 1875, Carl Fausts "In die Weite welt".

Om nästan varje regementets marsch (eller marscher) går det att skriva långa berättelser; för att inte tala om de fall när marschens ursprung är oklart och striden stått het om upphovsmannaskapet.

Den kanske mest välkända svenska regementsmarschen, Sörmlandsmarschen, tillskrivs numera av musikhistorikerna den i övrigt föga framstående musikunderofficeren C. A. Lundvall, som måste ha haft en ovanligt genialisk dag den dag då de tonerna rann upp i hans huvud.

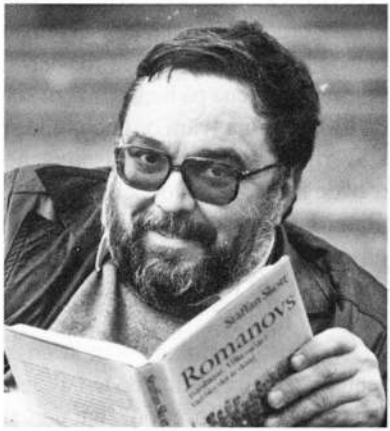
Missunsamma musikdirektörer förklarade att det där hade han stulit, och i decennier har hans efterlevande ättlingar sänt pepprade inlägg till överbefälhavare, regementschefer och journalister; till dess att Lundvalls namn åter inskrivits (för evigt?) i hävderna.

Den mest kuriösa av alla är väl Hälsinge flygflottiljs marsch, "When the Saints go Marchin´ in", som den originelle flottiljchefen Sven Lampell såg till att få antagen 1967. Traditionsbevarare fnös men dåvarande flygvapenledningen provmarscherade uppe på staben till en bandinspelning och fann att den arrangerats i fullt gångbart skick.

I all denna märkliga musikhistoria hävdar sig Hälsinge Regemente mer än väl. Sedan 1957, då regementets musikkår i oklokt sparnit lades ner, har den härliga marschen ljudit alltför sällan vid Kungsbäck och i länet, men den finns till all lycka i goda inspelningar, som ett bestående minne av ett av de klassiska bygderegementen som gjort sin insats för att hålla fred åt vårt land i över 180 år. (Det är konstigt, i synnerhet med tanke på hur krigsmakten ibland tett sig; men med facit i hand har inga pengar varit mer välanvända i den svenska statsbudgeten efter 1820 än de som gått till försvaret).

Musikdir. Baltzar Bäckström

Staffan Skott

Hälsingemarschen antogs 1863 och hör därmed till de marscher som har den allra längsta "tjänstetiden".

Den skrevs av Hermann Schmidt, hovkomponist och balettdirigent i Berlin, död 1845 vid bara 26 års ålder. Lärda män har funnit att den kommer från en balett med titeln "Der Schutzgeist", där den kallas "Marcia Militaris". Hur den kom till Hälsinge regemente är inte känt, men nyskriven musik spreds mycket snabbt över Europa på den tiden. Den version som i dag spelas är den äldsta kända marschversionen.

Marschen gjordes betydligt senare om till kavallerimarsch, "Travmarsch", och den versionen blev tydligen den mest kända i Tyskland, varför det all-

mänt sagts i marschkretsar i Sverige att Hälsingemarschen var "en kavallerimarsch som antagits av infanteriet", i och för sig ingen enastående händelse. Men den lärde Åke Edenstrand har nu utrett att så är det inte. Dock gör sig Hälsingemarschen utmärkt som kavallerimarsch, spelad på det mjuka, kråmade sättet – det var förstås därför den versionen trängde ut ursprungsversionen i hemlandet.

Hälsingemarschen spelades 1953 in av regementets egen musikkår under Baltzar Bäckström; den 78-varvaren var den enda marschskiva som fanns i mitt föräldrahem. Min far köpte den av Bäckström själv som gick runt och sålde skivan till medlemmar av Orkesterföreningen.

Tyvärr hör den inspelningen inte till dem som överförts till modernare teknik, och den går därför inte att få tag i. Vårt exemplar är sedan länge donerat till Militär-musiksamfundets samlingar.

Det finns däremot två utmärkta inspelningar i modern teknik. Den ena ingår i den CD-box med flera skivor där förlaget Proprius givit ut inspelningar som olika årgångar av Arméns musikpluton gjort av försvarets skol- och förbandsmarscher, inalles 69; det är en inspelning med fart och fläkt.

Boxen kom ut i handeln i december, och Hälsingemarschen hör till det som spelades in av årgång 1985, då värnpliktsmusikkåren leddes av den förträfflige dirigenten och fagotten Ulf Sigurdsson, från Flottans musikkår i Karlskrona (Sveriges i dag enda militära yrkesmusikkår, sedan den i höstas återbördades till militären).

1987 gjordes emellertid vad som var den hittills bästa inspelningen av svensk militärmusik, en CD med "Sveriges infanteri-marscher", inspelade av "Symfonikernas musikkår i Stockholm". (Innehåller även nationalsången och "Under blågul fana"). Musikerna är blåsare från de tre symfoniorkestrarna i Stockholm, alla med militärmusikaliskt förflutet, och dirigenter norska försvarets musikinspicient Christer Johanneson och professor Jorma Panula. Bättre har det aldrig låtit, inklusive Hälsingemarschen. (Scandinavian Music Interest, om skivaffären inte kan få fram den går den att beställas direkt på 08-84 22 31).

I Tyskland ges det ständigt ut nya marschinspelningar, men travmarschen "Der Schutzgeist" syns sällan till. Jag har haft turen att hitta en, säger en, inspelning, Intercord 28-980 Z 1–2, där Berlinpolisens kavallerimusikkår spelar den på det äkta kavallerimanéret – dansant, utan träblåsare, mjukt och lekande. Men det är en produktion med flera år på nacken, knappast lätt att få tag i.

En originell inspelning som garanterat inte går att få tag i, eftersom det var en privat produktion som aldrig var till salu, finansierad av den amerikanske bowlingmiljonären Bob Hoe, är en inspelning av kompositören Stieberitz kavallerimarsch-potpurri "Reiterfreude", gjord av den engelska arbetarmusikkåren The Besses o´th´Barn Band.

Den ensemblen hör till den stora skaran av egentligen professionella Brass Bands som en rent virtuosa och spelar utan träblåsare. (Frälsningsarméns mu-

sikkårer är sammansatta på samma sätt och har samma ursprung). Eftersom den äkta tyska kavallerimusiken också saknar träblåsare är kombinationen ingen slump!

Potpurriet inleds och avslutas med Hälsinge regementes marsch – en oemotståndlig kombination av tysk musik, engelsk arbetarkultur, amerikanskt mecenatskap och svensk militärtradition som visar hur all kultur både är internationell till ursprunget och kan ge identitet åt det lokala.

Otto Lindvall, musikfanj. och musikdir.

Militärmusik är sannerligen inte bara regementsmarscher. Ni vet väl att den i ordets bästa mening sentimentala valsen "Konvaljens avsked" skrevs av en musikfanjunkare vid Hälsinge regemente, Otto Lindwall; precis som valsen "I sommarnatt" av en annan musikfanjunkare, Knut Söderström.

Deras kollega, musikfanjunkaren Curt Larsson, skrev utgående från Hårgalåten "En hälsingesägen" och upptecknade även på 20-talet en "Gånglåt från Hille Dänne" efter bondespelmannen Lindberg i Torsby; det senare stycket blev mycket populärt. Alla dessa musikstycken finns med på en skiva som spelades in i oktober 1973 med musik från Hälsinge Regemente; den utmärkta omslagstexten gjordes av Knut Björkenstam, som då var major på I 14.

Själv tycker jag nog att den inspelning av "Gånglåt från Hille Dänne" är ett strå vassare som gjordes häromåret av en liten mässingsensemble, "Hagasextetten", med bland annat fullkomligt virtuost esskornettspel av Musikplutonens tamburmajor Olle Hermansen (men alla de sju musikerna är på den nivån). Den skivan är utgiven på Swedish Society och bör gå att beställa. ("Musik på långfärd").

Som den fine esteten Gustaf Näsström brukade säga: det finns tre saker som ingen karl kan stå emot – regementsmusik, söta viner och fylliga blondiner.

Staffan Skott

PS. De **behöver** inte vara blonda . . .

ANDRA MUSIKSTYCKEN KOMPONERADE ELLER ARRANGERADE AV F.D. I 14-MUSIKER

Arthur Andersson
Alingsås Hemvärns Marsch
Sävedalshambo
Partillepolka

Bengt Hedbom
Luftvärnsinspektören (komp. till Luftvärnets 50-årsdag -92)
Gripsholmsmarschen
Ett flertal arrangemang för blåsorkestrar

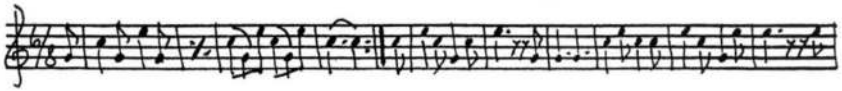
Gösta Nilsson
Festspel
Vals Boulogne (komp. till Boulognerskogens 100-årsjubileum)
Meditation
Musikskolans Marsch
Läkerol, marsch (komp. till Ahlgrens 100-årsjubileum)
Unga Musikanter, marsch
Marsch för Skuttunge kompani av Nathan Söderblom (tillägnad general Olof Thörnell) se Marschnytt 84, 1992, sid 5. Bearbetad av Gösta för symfonisk blåsorkester och symfoniorkester. Noter: LEMA Musikförlag, Karlskoga.
Kommunens marsch (tillägnad Gävle kommun).

Erik Åkerlund
Mörtebovalsen
Flera kompositioner för trumpet och piano

Listan sammanställd av
Gösta Nilsson i januari 1993.

Gösta Nilsson

BLIVANDE ÄRKEBISKOP MARSCHKOMPOSITÖR

En något överraskande rubrik men i alla fall sann. Det förhåller sig nämligen med detta på följande sätt.

Två pojkar, Nathan och Olof, hade fäder som båda var präster. Olofs far hade efterträtt Nathans i komministerbostaden i Trönö i Hälsingland. Familjerna kände varandra och umgicks.

Så kom den dag, då Nathan skulle göra militärtjänst. Det skulle han göra på Mohed, som var Hälsinge regementes övningsplats vid den tid, som det här är frågan om. En dag skulle Olofs familj besöka Mohed för att träffa Nathan. Denne tog hand om Olof och övade honom i "krigiska lekar". Väl hemkommen till Trönö fortsatte Olof och hans kamrater att utöva militär verksamhet. Man skaffade "vapen", utsåg "kasern" och gav sig militära grader. Så bildades Trönö kompani.

Så flyttar familjen till Skuttunge utanför Uppsala. Självfallet fortsätter "de krigiska lekarna" och genom Olofs försorg ändras så kompaninamnet till Skuttunge kompani.

En dag kommer Nathan, som studerar teologi i Uppsala, ut på kärt besök. Han deltar flitigt i de militära övningarna och blir av Olof utnämnd till överstelöjtnant. Som ett tack för denna hedersbevisning komponerar Nathan en marsch för Skuttunge kompani tonsatt för piano, violin, triangel, cymbaler och trumma. Marschen spelades sedan bland annat vid den intervju, som Sveriges Radio gjorde med Olof, då han blev 90 år.

Säkert har den ärade läsaren nu kommit underfund med, vilka de tvenne gossarna är. De kom båda att bekläda de högsta ämbetena inom sina respektive yrken – ärkebiskopen Nathan Söderblom och överbefälhavaren general Olof Thörnell.

I sitt nuvarande skick har marschen arrangerats av gävlemusikern Gösta Nilsson, en gång flöjtist i regementsmusikkåren i Gävle. Marschen hade i detta arrangemang för hel musikkår sin urpremiär torsdagen den 4 juni 1992 vid den konsert, som Leif Hållander gav med Gävle hemvärnsmusikkår. Aldrig någonsin har en marschkomposition av en ärkebiskop låtit bättre än **Skuttunge kompanis marsch!** Och framför allt framförd av Gävles skickliga och spelglada hemvärnsmusiker!

K. Björkenstam

Jazz i regementsparken

Det var jazz bort i parken på torsdagskvällen,
över nejden gick ekot från trumvirvelskrällen,
det blev blues, det blev step, det blev trot,
ty Bay Stompers och hela publikkonkarongen
stod för sång och pling plong i musikpaviljongen.
Doodle doo, dance for two, hot for hot.

Där var Betty och Lizzy från Brynäskvarteret,
det är sjuttioårsflickor med bästa maneret,
men de log åt sin ungdoms synd.
Där var översten själv och programledarn Pira,
där sågs herrgårdsherrskapet på dansgolvet gira
samt Charmörn med sitt senaste fynd.

Och de hade som ettriga myror på kroppen
och de stuffade runt uti dixielåts-poppen
och pustade med intervall.
Och glasögon immade, koftorna slängde,
och svetten den lackade, skorna dom trängde,
och musiken den gnällde och gnall.

Genom parken flög mysande sorlet och skratten,
det låg blänkande sken över Gavleåns vatten
vid Boulognerns grönt lövklädda vik.
Och en kråka skrek krax i den doftande linden,
och en bil drog på start vid Soldattorpagrinden,
en applåd för Bay Stompers musik!

Ludvig Maklig

Fotnot:
Orkestern heter egentligen Bay City Stompers och leds av Göran Schultz.

Musik i Regementsparken

SOMMAREN 1992

TORSDAG 14 maj	kl. 19.30	Musikskolans blåsorkester
TORSDAG 21 maj	kl. 19.30	Sandviks musikkår
TORSDAG 28 maj	kl. 19.30	Bomhus-oktetten
TORSDAG 4 juni	kl. 19.30	Hemvärnets musikkår
TORSDAG 11 juni	kl. 19.30	Valbo musikkår
TORSDAG 18 juni	kl. 19.30	Falu blåsorkester
TORSDAG 25 juni	kl. 19.30	Kaptensextetten
TORSDAG 6 augusti	kl. 19.00	Bay City Stompers
TORSDAG 13 augusti	kl. 19.00	Sandvikens Missionskyrkas Musikkår
TORSDAG 20 augusti	kl. 19.00	Bohusläns Blåsarsymfoniker/-Musikkåren Bohus Bataljon
TORSDAG 27 augusti	kl. 19.00	Skutskärs musikkår
TORSDAG 3 sept.	kl. 19.00	Norrsundets musikkår

Vid otjänlig väderlek äger konserterna rum i Exercishuset, I 14.

kulturnämnden i Gävle
Musik Gävleborg
Gefle Dagblad
LÄNETS STÖRSTA NYHETSTIDNING!
S-E-Banken
Hembygdsföreningen Gävle Gille

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

Styrelsen för Hälsinge regementes Kamratförening får härmed avgiva följande berättelse över verksamheten 1991/1992.

Hedersledamöter:	General Curt Göransson	
	Generallöjtnant Nils Sköld	
	Överste 1 Allan Månsson	
	Överste 1 Carl-Henrik Gåsste	
	Hemmansägare Einar Berlin	
	Kapten Helmer Nygren	
	Överste 1 Ingmar Arnhall	
	Överste 1 Karl-Evert Englund	
		Mandattid
Ordförande:	Överste 1 Folke Ekstedt	1991/92
Vice ordförande:	Redaktör Per-Evert Persson	1991/92
Sekreterare:	Kapten Östen Andersson	1992/93
Kassör i föreningen och för Bocken:	Intendent Peder Knutsson	1992/93
Ledamöter:	Major Gert Nilsson	1992/93
	Hemmansägare Harald Olsson	1991/92
	Kapten Martin Lundbäck	1991/92
	Överstelöjtn. Knut Björkenstam, I 14 S	1992/93
	Överstelöjtnant Erik Persson	1991/92
	Ingenjör Gustaf Åsberg	1991/92
	Ingenjör Ingvar Pira	1992/93
VU:	Folke Ekstedt	
	Per-Evert Persson	
	Östen Andersson	
	Peder Knutsson	
	Lars Söderberg	
	Erik Persson	
Revisorer:	Direktör Bertil F Andersson	1991/92
	Kapten Knut Eliasson	1991/92
Revisorssuppleanter:	Kn Kurt Kvist	1991/92
	Lt Edvard Jonsson	1991/92
Kommitté för valberedning:	Komminister Lewis Nyberg (sammankallande)	1992/93
	Musikledare Eric Åkerlund	1992/93
	Kapten Hugo Sööder	1992/93

Redaktionskommitté	Major Lars Söderberg, redaktör	1991/92
för årsskriften:	Intendent Peder Knutsson	1991/92
	Överstelöjtnant Erik Persson	1991/92
	Löjtnant Björn Ellebo	1991/92
	Major Staffan Åhs	1991/92

Medlemmar per den 30 juni 1992: 330
Under året bortgångna medlemmar: 2

Bocken

Redaktionskommittén har som vanligt gjort ett utmärkt arbete. Bocken innehåller många intressanta artiklar ex. Rotesoldat 123 Tackts livsöde, öv Dag Stiernspetz minnesbilder som försvarsattaché, regementets fanor 1686–1709 m.m.

I 14 S

Kamratföreningens lokalavdelning i Stockholm har som vanligt haft en livlig verksamhet.

Avslutning

Det gångna året blev ödesdigert för regementet genom försvarspropositionens förslag om avveckling av Gästrikebrigaden och grundutbildningen. Föreningen stödde "Kampen för I 14:s bevarande" såväl ekonomiskt som genom uppoffrande arbete av enskilda medlemmar. Trots alla förnämliga insatser gick försvarsbeslutet emot oss.

Styrelsen framför ett varmt tack till alla som bidrog i denna kamp.

Vi framför också ett varmt tack till enskilda, organisationer och myndigheter, vilka på olika sätt bidragit till vår verksamhet.

Vi tackar även alla som på ett eller annat sätt bidragit till ökad förståelse för föreningen och dess syften att vidmakthålla och stärka samhörigheten mellan nuvarande och förutvarande "Hälsingar".

GÄVLE I SEPTEMBER 1992

Folke Ekstedt
ordförande

Per-Evert Persson	*Östen Andersson*	*Peder Knutsson*
vice ordförande	sekreterare	kassör

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Hälsinge Regementes Kamratförening får härmed avgiva följande förvaltningsberättelse för verksamheten under 1991/92

RESULTAT- OCH BALANSRÄKNING FÖR TIDEN 1991-07-01–1992-06-30

KAMRATFÖRENINGEN

INGÅENDE BALANS

TILLGÅNGAR		SKULDER	
Kassa	2 052:12	Kapitalkonto	17 345:08
Postgiro	10 366:20	Kronor	17 345:08
Bank	4 926:76		
Kronor	17 345:08		

VINST- OCH FÖRLUSTRÄKNING

INTÄKTER		UTGIFTER	
Medlemsavgifter	26 850:00	Bocken	20 000:00
Regementets historia	5 500:00	Administrationskostn.	8 058:60
Nålar och medaljer	65:00	Resor- & Traktamenten	2 500:00
Räntor	826:00	Årets vinst	2 682:40
Kronor	33 241:00	Kronor	33 241:00

UTGÅENDE BALANS

TILLGÅNGAR		SKULDER	
Kassa	1 708:17	Kapitalkonto	35 305:08
Postgiro	11 558:60	Kronor	35 305:08
Bank	22 038:31		
Kronor	35 305:08		

Peder Knutsson
Kassör

RESULTAT- OCH BALANSRÄKNING FÖR TIDEN 1991-07-01–1992-06-30

BOCKEN

INGÅENDE BALANS

TILLGÅNGAR		SKULDER	
Postgiro	5 579:74	Bidragsfonden	5 765:00
Kapitalkonto	185:26	Kronor	5 765:00
Kronor	5 765:00		

VINST- och FÖRLUSTRÄKNING

INTÄKTER		UTGIFTER	
Annonser	19 550:00	Tryckningskostnader	64 881:00
Försäljning Bocken	62 655:00	Rese- och traktamentsk.	3 675:00
Kronor	82 205:00	Administration	5 000:00
		Bidragsfonden	7 095:00
		Årets vinst	1 554:00
		Kronor	82 205:00

UTGÅENDE BALANS

TILLGÅNGAR		SKULDER	
Postgiro	5 748:74	Bidragsfonden	7 095:00
Kapitalkonto	1 346:26	Kronor	7 095:00
Kronor	7 095:00		

Peder Knutsson
Kassör

RESULTAT- OCH BALANSRÄKNING FÖR TIDEN 1991-07-01–1992-06-30

DONATIONSFONDEN

INGÅENDE BALANS

TILLGÅNGAR		SKULDER	
Bank	79 795:94	Kapitalkonto	79 795:94
Kronor	79 795:94	Kronor	79 795:94

VINST- och FÖRLUSTRÄKNING

INTÄKTER		UTGIFTER	
Räntor	2 462:85	Bindning av Reg historia	18 012:00
Underskott	15 549:15	Kronor	18 012:00
Kronor	18 012:00		

UTGÅENDE BALANS

TILLGÅNGAR		SKULDER	
Bank	64 246:79	Kapitalkonto	64 246:79
Kronor	64 246:79	Kronor	64 246:79

Peder Knutsson
Kassör

UNDER ÅRET AVLIDNA

Boris Magnusson, kapten, Farsta
Sture Cergéus, kapten, byrådirektör
Evan Olsberger, löjtnant
Glenn Ersholts, löjtnant
Gert Nilsson, major

BIDRAGSGIVARE till KAMRATFÖRENINGEN 1992

Alm, Nanny, Näsviken
Andenius, Leif, Bjuv
Andersson, Gunnar, Söderhamn
Andersson, Östen, Gävle

Bendrik, Åke, Gävle
Berg, Pierre, Hofors
Bergström, Carl-Axel, Gävle
Berndes-Söderpalm, Sten, Nora
Berndtson, Hans, Lidingö
Björkenstam, Knut, Stockholm
Bornestaf, Tomas, Järfälla
Brolin, Birger, Bandhagen
Brusk, K. G., Solna

Carlsson, Lars-Gösta, Djursholm
Claesson, Carl-Erik, Stockholm

Dahl, C. G., Stockholm

Ejderhed, S. E., Insjön
Elmgren, Staffan, Stockholm
Engblom, Carl Erik, Stockholm
Englund, Sven Åke, Gävle
Eriksson, Inge, Edsbyn
Ericsson, Sven, Gävle

Friberg, Ulrik, Solna

Gjerulf, U., Köpingebro
Gåsste, C. H., Norsborg

Hansson, Ingemar, Ockelbo
Hansson, Lars, Borlänge
Hedman, Bengt, Ockelbo
Hillström, Ivar, Tierp
Hörner, Bengt, Uppsala

Ingvarsson, Leif, Sollentuna

Jehnich, Rolf T. J., Spanien
Jonsson, Edvard, Gävle

Klarström, Arthur, Gävle
Kvick, Åke, Skövde

Larsson, Stig, Uttran
Lindblom, Sven, Sandviken
Ljunglöf, Kurt, Hassela
Lundberg, Tage, Solna
Lundbäck, Martin, Gävle

Mårdberg, Peter, Saltsjö-Boo

Nedin, Hans, Karlstad
Neltzén, Rune, Borlänge
Nordlund, Sven-Erik, Örebro
Näslund, Roland, Lingbo

Olsson, Lars-Gunnar, Västerås

Palm, B., Gävle
Palm, Olle, Malmö
Persson, Erik, Gävle
Persson, Per Evert, Bollnäs

Sohl, Lennart, Gävle
Strömberg, Bo, Sandviken
Strömberg, Paul, Stockholm
Stiernspetz, Dag, Bromma
Ståhl, Lennart, Stockholm
Sundstedt, Åke, Norrköping
Säfwenberg, Richard, Gävle
Söderhjelm, Sven, Stockholm
Söderlund, Bosse, Åshammar
Söderquist, Sigvard, Söderhamn

Theander, Nils, Gävle
Thorsell, Sigvard, Luleå

Wassberg, Hans, Västerås
Vikerborn, Kjell, Västerås
Winberg, Göte, Åkersberga
Wästersved, Göran, Gävle

Zetterlund, Paul, Sollentuna

Ågren, Lars-Olov, Los
Åsberg, Gustav, Sandviken

Kamratföreningen tackar samtliga bidragsgivare.

Kassören

BIDRAGSGIVARE TILL BOKEN BOCKEN
SOLÄNGENS BLOMSTERHANDEL, GÄVLE

NYA TIDENS TÅGBILJETTER FÅR DU HEM I BREVLÅDAN!

Biljetterna i brevlådan. Allt du behöver göra är att ringa Reseförsäljningen. Tala om vart du vill åka. Biljetten kommer med posten. Betalar gör du med postgiro. Din nya beställning går snabbt och bekvämt. Som tåget. Ring oss!

SJ RESEFÖRSÄLJNING

026-14 40 20

Öppet måndag–fredag 05–24, lördag–söndag 05–22.

Ditt samtal kopplas automatiskt till SJ Reseförsäljning i Ånge men kostar inte mer än ett lokalsamtal.

SJ

SKOGSÄGARE

Vi förvaltar I 14:s skogar i Gävle och Marma
och
VI KÖPER GÄRNA DITT VIRKE
såväl leveransvirke som skog på rot.

Avverkning i samband med våra egna avverkningar ger låga fasta kostnader och god betalningsförmåga. Rådgivning, skogsvård, plantor är en del av den service vi erbjuder. Som leverantör till oss får Du del av den erfarenhet vi byggt upp för skötsel av egna skogar. Saknar Du möjlighet att avverka själv, – så hjälper vi gärna till.

Vi behöver såväl timmer som massaved till våra sågverk och industrier. Tillsammans kan vi göra det bästa av din skog.

HÖR AV DIG! Allt fler väljer att sälja till

STORA SKOG
STRÖMSBERGS SKOGSFÖRVALTNING

Bocken 1993 (1992/93)
Dokumentet är skannat med upplösningen 300 pixlar/tum (120 pixlar/cm) och direkt överfört till filformatet PDF (Ver 6.0 eller senare). Arbete har utförts av Ulf Holmberg 2009-04-14.